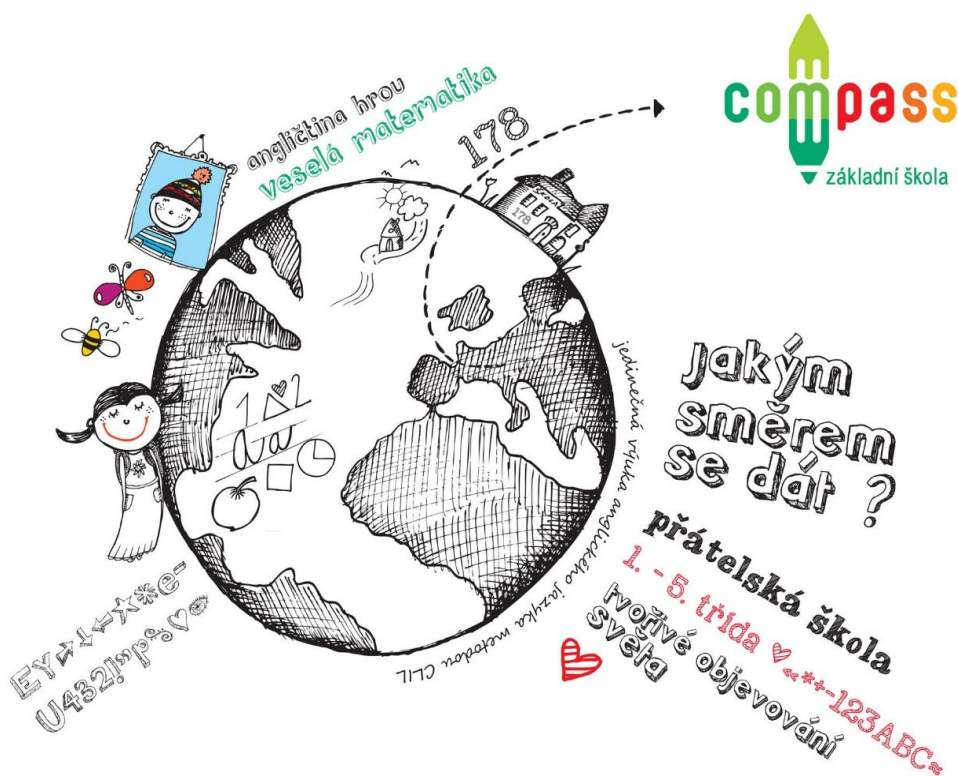

Základní škola COMPASS, s.r.o

Školní vzdělávací program “JAKÝM SMĚREM SE DÁT”

Číslo jednací: COM-KUR-21-1/1

Vypracovala: Mgr. Elena Bloudek

Schválil: Mgr. Ondřej Bloudek

Projednala: Školská rada: 13.9. 2024

Telefon: 777 275651

Email: zs-compass@zs-compass.cz

Web: www.zs-compass.cz

Platnost ode dne: 1.9. 2024

Účinnost ode dne: 1.9. 2024

Zřizovatel: Základní škola Compass, s.r.o.

ŠVP

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1.	Oficiální název školního vzdělávacího programu	4
1.2.	Údaje o škole	4
1.3.	Zřizovatel	4
1.4.	Platnost dokumentu	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1.	Úplnost a velikost školy	5
2.2.	Vybavení školy	5
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4.	Charakteristika žáků	7
2.5.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
2.6.	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	9
3.	CHARAKTERISTIKA ŠVP	10
3.1.	Zaměření školy	10
3.2.	Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie	11
3.3.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných	16
3.3.1.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.3.2.	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	17
3.4.	Začlenění průřezových témat	19
3.4.1.	Přehled tematických okruhů průřezových témat	19
4.	UČEBNÍ PLÁN	31
4.1.	Poznámky k učebnímu plánu	31
4.2.	Poznámky k vzdělávacím oblastem	32
4.3.	Nepovinné předměty	33
5.	UČEBNÍ OSNOVY	35
5.1.	Jazyk a jazyková komunikace	35
5.1.1.	Český jazyk	35
5.1.2.	Anglický jazyk	64
5.2.	Matematika a její aplikace	85
5.2.1.	Matematika	85
5.3.	Informační a komunikační technologie	102
5.3.1.	Informatika	102
5.4.	Člověk a jeho svět	111
5.4.1.	Prvouka	111
5.4.2.	Přírodověda	131
5.4.3.	Vlastivěda	139
5.5.	Umění a kultura	153
5.5.1.	Hudební výchova	153
5.5.2.	Výtvarná výchova	164
5.6.	Člověk a zdraví	173
5.6.1.	Tělesná výchova	173
5.7.	Člověk a svět práce	186
5.7.1.	Pracovní činnosti	186
6.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	193
6.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	193
6.2.	Formy hodnocení	193

6.3.	Kritéria hodnocení žáků	196
6.4.	Sebehodnocení	197
6.5.	Převod slovního hodnocení na známku.....	198
6.6.	Autoevaluace (vlastní hodnocení)	201
7.	POUŽITÁ LITERATURA.....	204
8.	SEZNAM PŘÍLOH	205

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Oficiální název školního vzdělávacího programu

JAKÝM SMĚREM SE DÁT

Základní škola Compass, podobně jako kompas na cestách, UKAZUJE dětem CESTU ZA POZNÁNÍM. Přitažlivou, podnětnou a užitečnou formou je naviguje v moři vědění, představuje jim jednotlivé obory vzdělávání, seznamuje je se způsoby objevování poznatků a také jejich využívání v praktickém životě. Podporuje v dětech jejich přirozenou zvědavost a vzbuzujeme v nich touhu po vědění, po poznání nepoznaného a pochopení nepochopeného.

1.2. Údaje o škole

Název školy: Základní škola Compass
Adresa školy: K Zeleným domkům 178, Praha 4 – Kunratice, 148 00
Ředitel školy: Mgr. Ondřej Bloudek
Kontakty: +420 777 81 06 87
Webové stránky: www.zs-compass.cz
e-mail: ondrej.bloudek@zs-compass.cz

IČO: 02046504
IZO: 181055520
RED-IZO: 691006512

Koordinátor ŠVP: Mgr. Elena Bloudek

1.3. Zřizovatel

Název: Základní škola COMPASS s.r.o.
Právní forma: Společnost s ručením omezeným
Adresa: K Zeleným domkům 178, Praha 4 – Kunratice, 148 00
Kontakty: zs-compass@zs-compass.cz

1.4. Platnost dokumentu

Datum: od 1.9. 2022

Podpis ředitele: _____

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Compass je soukromá základní škola, která poskytuje vzdělávání žákům 1. stupně (1.-5. ročník). Celková kapacita školy je 80 žáků. Maximální kapacita tříd je 16 dětí.

Základní škola Compass je školou rodinného typu. Rodinného klima je docíleno malými počty žáků ve třídě, partnerskými vztahy a individuálním přístupem učitele k jednotlivým žákům.

Jedním z charakteristických rysů výchovně vzdělávací koncepce ZŠ Compass je důraz na intenzivní výuku anglického jazyka. Anglický jazyk je u nás vyučován od 1. třídy a integrován do většiny nejazykových předmětů. Také volnočasové aktivity uplatňují v hojné míře anglický jazyk.

Škola není zaměřena na určitý profil žáka. Zajišťuje příznivé podmínky ke studiu každého dítěte bez rozdílu rasy, pohlaví, národnosti či vyznání.

2.2. Vybavení školy

Škola je umístěna v půvabné vile z 30. let minulého století. Sestává ze tří podlaží a suterénu. Nachází se v klidném, zelení obklopeném prostředí Prahy 4 Kunratic a je snadno dostupná jak autem, tak linkami MHD. Celý školní areál je oplocen. Širší okolí školy je malebné a klidné.

Škola má k dispozici 5 univerzálně vybavených kmenových učeben a školní zahradu a sportovní hřiště. Učebny jsou prostorné a světlé, vybavené didaktickými pomůckami, interaktivními tabulemi, laptopy (od 3. ročníku výše) a internetem. Prostor učeben je vkusný, utvářený nábytkem z přírodních materiálů, který plně odpovídá věku žáků. V každé třídě je prostor pro společná setkávání - ranní kruhy, hudebně pohybové chvíle a pro odpočinek v klidu.

Škola nedisponuje tělocvičnou, výuka tělesné výchovy probíhá v pronajatých prostorech Sokola Krč a dle možností na venkovním hřišti.

Přímo v budově je školní kuchyně s jídelnou. Školní prostory jsou útulné a na jejich konečném vzhledu se do značné míry podílejí sami žáci. Hygienické zázemí školy je kvalitní, čisté a odpovídá normám.

V době přestávek využívají žáci školní zahradu (cca 5000 m²), jejíž součástí je dětské lanové centrum a multifunkční hřiště na fotbal, volejbal, basketbal, házenou a tenis. Denně tak tráví

přibližně hodinu venku na čerstvém vzduchu. V případě nepříznivého počasí využívají žáci odpočinkové prostory učeben a prostory chodeb.

Školní družina využívá po skončení výuky prostory učeben a podle možností i venkovní hřiště a přilehlý Kunratický les. Ten skýtá nesčetné možnosti mimoškolních činností a pohybových aktivit. Volnočasové aktivity jsou organizovány tak, aby vyhovovaly nejen rodičům, ale především žákům, a splňovaly hygienické podmínky odpoledních činností.

Vyučující mají k dispozici místnost zaměstnanců vybavenou počítači, kopírkou a další potřebnou kancelářskou technikou. Učitelé mají volný přístup k internetu.

Materiální vybavení školy je podle potřeb a v rámci finančních možností školy obnovováno a doplňováno. Žáci dostávají veškeré učebnice a pomůcky potřebné k výuce.

Naším cílem je dát žákům možnost získat všechny potřebné kompetence k dalšímu vzdělávání na víceletých gymnáziích či druhých stupních základních škol.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Osobnost, profesionalita a odbornost učitele je stěžejní. Učitel je osoba, která podněcuje třídní klima, motivuje žáky k lepším výkonům a stává se pro ně vzorem. Je rádcem, který napomáhá společnému objevování, prohlubování a obohacování poznatků.

Máme profesionální tým kvalifikovaných učitelů s pozitivním přístupem a osobní motivací. Ačkoli jsou všichni učitelé řádně kvalifikovaní, stále se vzdělávají a získávají nové poznatky a zkušenosti, které dále uplatňují ve vyučování.

Součástí pedagogického týmu jsou vychovatelé ve školní družině a externisté, kteří se podílejí na vedení školních kroužků. Učitelé spolu s vychovateli tvoří kooperující tým, jejichž společným cílem je naplňovat obsah výchovně vzdělávacího programu spolu se zajištěním klidného, příjemného a podnětného prostředí.

Na škole jsou rovněž zřízeny funkce výchovného poradce a metodika prevence rizikového chování. Dále zde působí dětský školní psycholog.

Všichni pedagogičtí pracovníci procházejí vzděláváním zaměřeným na odhalování šikany v dětském kolektivu, jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech a procházejí základním kurzem první pomoci.

2.4. Charakteristika žáků

Škola zajišťuje příznivé podmínky ke studiu každého dítěte bez rozdílu rasy, pohlaví, národnosti či vyznání.

Školu vyhledávají rodiče, kteří pro své děti hledají jinou cestu ke vzdělání, s jinými přístupy, než nabízí tradiční škola. Žáci k nám přicházejí z různých mateřských škol Prahy a okolí. Jsou to většinou soukromé, ale i státní mateřské školy zaměřené na výuku anglického jazyka.

Žáky se mohou stát děti se specifickými potřebami, s handicapem, děti s vysokým IQ. Pojetí školy je koncipováno tak, aby umožňovalo komplexní rozvoj každého žáka na jeho osobní maximum a přitom s respektem k dětství.

Vychováváme jedince samostatné, zdravě sebevědomé, schopné kooperace v různých rolích, diskuze, argumentace a obhajoby vlastních názorů. Naším cílem je příprava žáků na víceletá gymnázia nebo druhé stupně kvalitních základních škol.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči

Jsme školou otevřenou a přátelskou. Vytváříme prostor pro otevřenou komunikaci mezi školou a rodinou a zároveň vyvíjíme maximální snahu iniciovat zájem rodičů o školu a dění v ní. K tomu přispívá:

- tvorba cílů školy s ohledem na zájmy a potřeby rodičů a žáků
- zapojení rodičů do výuky a chodu školy (přednášky a besedy dle profese a odbornosti rodičů, účast rodičů na školním kurzu, pomoc rodičů s organizací zájmových kroužků a jiné)
- účast rodičů na školou pořádaných akcích jako např. besídky, vernisáže, dětská vystoupení či prezentace projektů
- pružná komunikace mezi školou a rodiči:
 - učitelé jsou rodičům k dispozici ke konzultacím osobním, telefonickým i e-mailovým
 - o aktivitě a výsledcích žáka se rodiče pravidelně dozvídají ze žakovských portfolií a elektronických žakovských knížek
 - o činnosti školy a třídních akcích jsou rodiče pravidelně informováni prostřednictvím pátečních týdenních e-mailů
 - dvakrát ročně pořádáme hromadné rodičovské schůzky

- dvakrát ročně pořádáme individuální schůzky rodič - žák – učitel, tzv. tripartity
- rodiče mají možnost navštívit školní vyučování a zapojit se do něj
- každoročně pořádáme “rodičovský den”, jako den otevřených dveří, kdy se naši stávající rodiče mohou přijít podívat na to, jak jejich děti pracují
- pořádáme den otevřených dveří pro veřejnost

Během roku škola organizuje pravidelné akce, do kterých se mohou zapojit nejen rodiče, ale i přátelé školy (Den dětí, vánoční a velikonoční dílny, Mikulášská stezka lesem, aukce výtvarných děl žáků na podporu charitativní organizace/nadace, pasování prvňáčků na čtenáře apod.).

V říjnu 2017 byla ustanovena Školská rada a od té doby plní své povinnosti v souladu se Školským zákonem. Školská rada se schází jednou za dva měsíce a jsou na ni krom volených zástupců zvaní i nevolení zástupci rodičů jednotlivých tříd. Vedení školy tak získává podněty stran rodičů jak na úrovni školy, tak na úrovni tříd.

Spolupráce s jinými subjekty

Základní škola Compass spolupracuje s následujícími subjekty:

- **Mateřská škola Zeměkoule**

Zřizovatelka MŠ Zeměkoule je současně společníkem v ZŠ Compass. Obě instituce jsou ale především výrazně provázány svým zaměřením (bilingvní výuka, zážitková pedagogika, wellbeing). Škola i školka společně organizují během roku různá setkání jak na půdě MŠ, tak i ZŠ. Mezi tyto akce patří např. Den dětí, oslavy masopustu, Mikuláše, čarodějnic, vánoční představení. Žáci ZŠ pravidelně navštěvují děti ve školce se čtenářskou dílnou nebo jinými vzdělávacími či zábavnými programy.

- **ZŠ Kunratice**

Spolupracujeme v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

- **Pražská pedagogicko-psychologická poradna a Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4 Pražská**

Za účelem podpory dětí se specifickými poruchami učení spolupracujeme s Pražskou Pedagogicko Psychologickou Poradnou (PPPP) a Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4.

- **TJ Sokol Praha Krč**

Od TJ Sokol v Praze 4 Krči si škola pronajímá tělocvičnu a sportoviště pro zajišťování výuky tělesné výchovy a na pořádání kulturních akcí školy.

- **Městská knihovna v Praze**

Ve spolupráci s Městskou knihovnou v Praze pořádáme “pasování prvňáčků na čtenáře“, v rámci kterého žáci získávají průkazky do městské knihovny.

- **Muzeum Policie ČR**

Každoročně navštěvujeme Dětské dopravní hřiště při Muzeu Policie ČR, kde se žáci v rámci preventivního programu seznamují s pravidly chování cyklisty v silničním provozu.

2.6. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

- **Projekt Kolegiální podpory**

Projekt zaměřený na rozvoj pedagogů a kolegiální spolupráci a sdílení v Hejného metodě a dalších přidružených kompetencích jako kritické myšlení, kooperativní učení, sfumato. Projekt je hrazen z prostředků ESF.

- **Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání**

Projekt financovaný z prostředků ESF za účelem:

- získání dočasné personální podpory v podobě školního asistenta na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem,
- vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ formou DVPP zaměřeného na proškolení pedagogů ve zlepšování čtenářské gramotnosti žáků.

- **Dobrý anděl**

Každoročně pořádáme aukci dětských skupinových prací, jejíž výtěžek je věnován na podporu nadace Dobrý anděl.

- **Centrum nadání**

Centrum nadání poskytuje našim žákům 5. ročníků přípravu na přijímací zkoušky na víceletá gymnázia, prování testování jejich studijních předpokladů a pomáhá při výběru vhodných pokračovacích škol.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

ZŠ Compass je **“Wellbeing škola”**, kde se všichni znají, kde vztahy mezi lidmi přesahují hranice školy, kde tým všech pracovníků (od vedení školy, přes učitele až po zaměstnance kuchyně) je soudržný, kde si děti, učitelé a rodiče pomáhají.

Zdraví našich žáků je pro nás prioritou, proto dbáme o jejich každodenní pohyb na čerstvém vzduchu a zdravou vyváženou stravu. K pobytu venku dětem slouží přírodní zahrada, multifunkční sportovní hřiště i přilehlý Kunratický les. Sport, pobyt v lese, jóga, hraní si, čtení, mindfulness to jsou způsoby naší relaxace, kterou praktikujeme denně a dle individuálních potřeb žáků či celé třídy.

Další prioritou jsou zdravé vztahy a emoce. Snažíme se, aby si děti naslouchaly, pomáhaly a spolupracovaly, uměly ocenit druhého, byly přející, respektovaly osobnostní specifika spolužáků a učily se s nimi pracovat. Vztahy v celém kolektivu jsou přátelské, děti se spolu kamarádí napříč třídami. Učíme děti, že komunikace je cesta předcházení konfliktu a správná volba řešení případného konfliktu. Konflikty řešíme hned a v klidu. Učitelé figurují jako průvodci - nechávají žáky samostatně vyjadřovat své pocity a názory a přicházet na vysvětlení, kompromisy či řešení.

Podstatu našeho vzdělávacího programu **“Jakým směrem se dát”** chápeme především v jeho **zaměření na žáka**. Respektujeme období dětství, děti nepřetěžujeme a nestresujeme. Bereme v úvahu jejich schopnosti, individuální potřeby a osobní maxima. Vytváříme takové zázemí a podmínky, které umožňují studium dítěte bez rozdílu.

Základním rysem vzdělávání v naší škole je primární apel na vytvoření podnětného, pozitivního a přátelského prostředí, kde podstatou vyučování je proces, při kterém se učivo nabývá a osvojuje společným **objevováním a bádáním**. Tvořivě, zábavně, v lavicích i mimo ni! Žák naší školy, má být žákem spokojeným, který se do školy těší a je motivován k **celoživotnímu vzdělávání** a realizacím svých snů.

Usilujeme o **komplexní rozvoj dětské osobnosti**. Naší prioritou a cílem je vychovat vyrovnané, soběstačné a zdravě sebevědomé jedince, kteří nemají problém se sebereprezentací, dokáží vyjádřit svůj názor a obhájit ho. Jedince, kteří umí naslouchat ostatním a nalézají společný kompromis. Jedince, jež jsou schopni pracovat ve skupině, ale zároveň se rozvíjí jako samostatně myslící osobnosti. Jedince, jež jsou empatičtí a citliví vůči ostatním lidem a celé přírodě.

Jsme školou, která svým obsahem a přístupem ke vzdělání reaguje na moderní společnost a její potřeby. Jednou z nich je nepostradatelnost znalosti anglického jazyka v dnešním moderním světě. Anglický jazyk proto integrujeme do výuky některých nejazykových vyučovacích předmětů, jako druhý vyučovací jazyk. Jedná se o **obsahově a jazykově integrovaného vyučování (Content and Language Integrated Learning, tzv. CLIL)**, kdy obsah nejazykového předmětu je rozvíjen za pomoci cizího jazyka a zároveň cizí jazyk slouží při zprostředkování daného vzdělávacího obsahu.

Jsme školou, která propojuje klasickou a alternativní metodu výuky spolu s novými technologiemi. Do výuky zavádíme **interaktivní učebnice**. Ve třídách jsou přítomny počítače, které jsou používány jako běžná pracovní pomůcka. Slouží k procvičování učiva prostřednictvím elektronických výukových materiálů a k získávání a zpracovávání informací. Přítomnost ICT ve výuce má za úkol zvýšit počítačovou gramotnost žáků, zatraktivnit výuku a zapojit žáky do procesu výuky interaktivní formou.

Obsah vzdělávacího procesu jednotlivých tříd, ale i celé školy dotvářejí **projekty**. Zařazované formy projektů jsou jak krátkodobé, tak dlouhodobé. Některé jsou ročníkové, jiné probíhají napříč ročníky. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

V každém projektu jsou jasně a srozumitelně formulovány cíle a jednotlivé výstupy, které žáci následně hodnotí navzájem, sebehodnotí a hodnotí s učiteli.

Některé pravidelné projektové dny a týdny, které jsou součástí ŠVP:

- Wellbeing week – týden, kdy se učíme podstatě wellbeingu a mindfulness.
- International week - týden poznávání jiných zemí a kultur v rámci Evropy i celého světa.
- Týden demokracie – týden zaměřen na spolupráci, partnerství, konstruktivní řešení problémů demokratickým způsobem, s respektem k druhým, s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností a s uplatněním zásad slušné komunikace.

3.2. Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie

ŠVP je společným výsledkem snažení všech pedagogů a výchovného personálu, kteří se jednotně shodují na přístupu k výchově a vzdělávání. Učivo chápeme jako prostředek k osvojení očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

Cílem ŠVP je vybavit žáky klíčovými kompetencemi na takové úrovni, aby byli připraveni na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Všichni pedagogové naší školy uplatňují společné výchovně vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji následujících klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby žák studující na ZŠ Compass byl motivován k celoživotnímu vzdělávání, k objevování a k realizaci svých představ a snů. Využíval různé učební styly, učil se cíleně a smysluplně, uváděl do praxe své získané či rozšířené vědomosti a zkušenosti, měl pozitivní vztah k učení, aktivně se zapojoval do výuky, uměl pracovat s chybou a byl schopen posoudit svůj vlastní pokrok.

Strategie dosahování cílů:

- vedeme žáky k pochopení významu celoživotního vzdělávání
- vhodně žáky motivujeme pro další vzdělávání
- učíme v souvislostech, smysluplně a cíleně
- snažíme se u žáka společně objevit a rozpoznat učební styl a z toho vycházet
- klademe na žáky přiměřené nároky, dbáme na porozumění učivu a zažívání pocitu úspěchu
- zadáváme úkoly různými způsoby, běžně využíváme kooperativní formu práce, projektové a problémové vyučování
- upřednostňujeme tvořivé postupy ve výuce
- učíme žáky vyhledávat informace z různých pramenů a pracovat s nimi, práce s internetem a vyhledávání informací jsou běžnou součástí výuky od 3. ročníku
- vedeme žáky k efektivnímu plánování a rozvržení vlastní práce
- pracujeme s chybou
- hodnotíme úspěšnost, ne chyby
- učíme žáky vlastnímu sebehodnocení a objektivnímu hodnocení práce druhých
- upřednostňujeme osvojování učiva propojeného s praktickým životem
- vytváříme prostor nejen pro vytváření žákovských prací, ale i pro jejich následnou prezentaci

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby žák uměl rozpoznat problém, zaujmul k němu postoj, byl schopný hledat různá alternativní řešení, nebál se originality a ojedinělosti, byl zodpovědný za svá řešení a rozhodnutí a uměl je obhájit.

Strategie dosahování cílů:

- učíme žáky chápat problém jako běžnou součást života, výzvu a možný začátek

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a dokázali si svá řešení obhájit
- zadáváme žákům modelové problémové úkoly a situace z praktického života
- zařazujeme aktivity cílené na spolupráci a řešení problémů
- učíme žáky schopnosti rozpoznat a pochopit problém, na základě pochopení problému umožňujeme žákům navrhnout, plánovat a obměňovat způsob řešení
- diskutujeme o možnostech, jak předcházet chybám a problémům, jak se z nich poučit a nebát se jich
- vedeme žáky ke zkoušení a ověřování známých postupů při řešení obdobných problémů
- spolu s žáky hodnotíme, učíme se respektovat názor ostatních, neodsuzovat, nalézt řešení
- rozlišujeme rozdíl mezi poukázáním na problém a žalováním
- klademe důraz na to, aby žáci pochopili důsledky svého jednání a nesli za svá rozhodnutí zodpovědnost

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby žák dodržoval základní pravidla komunikace, aby se jeho komunikační dovednosti rozvinuly do té míry, že dokáže vyjádřit své názory a myšlenky, aktivně se zapojí do diskuse, je schopen obhajoby a protiargumentace, formuluje otázky a odpovědi a umí naslouchat názoru druhých.

Strategie dosahování cílů:

- každý den začínáme ve třídách komunitním kruhem
- běžně v hodinách pracujeme ve skupinách, kde se žáci musí domluvit, diskutovat a vhodně reagovat na vzniklé situace
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali vhodně a kultivovaně komunikovat se spolužáky, učiteli a dalšími osobami, se kterými se setkávají v každodenním životě
- do výuky je zařazena i dramatická výuka, která seznamuje žáky s různými formami verbální i nonverbální komunikace
- realizujeme projekty, které končí prezentací před spolužáky, rodiči, popř. veřejností
- umožňujeme žákům vyjadřovat vlastní názory, argumentovat vhodnou formou, naslouchat názorům druhých a respektovat je

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby se u žáků rozvinula sociální a personální způsobilost do té míry, že dokáží dodržovat stanovená a dohodnutá pravidla, nesou zodpovědnost za své chování a jednání, uvědomují si svá práva a zároveň povinnosti k sobě i ostatním, efektivně spolupracují v týmu, mají úctu k sobě i k ostatním a aktivně se podílí na spoluvytváření pozitivní atmosféry ve třídě a škole.

Strategie dosahování cílů:

- společně se žáky si stanovujeme pravidla chování ve třídě, která uplatňujeme v každodenním životě třídy/školy
- vedeme žáky k soudržnosti a důvěře ve školním společenství
- rozvíjíme pomoc a spolupráci u žáků ve třídě i napříč školou
- zařazujeme dramatickou a multikulturní výchovu s aktivitami rozvíjejícími empatii
- vedeme žáky k respektu k odlišnostem
- povzbuzujeme a chválíme, podporujeme přirozenou potřebu pomáhat
- účastníme se dobročinných akcí
- bojujeme proti šikaně a učíme děti, jak se těmto situacím bránit a pomáhat druhým při bezpráví
- společně s žáky vytváříme a udržujeme přátelské vztahy uvnitř školní komunity

Kompetence občanské

Vychováváme svobodné a zodpovědné osobnosti, které respektují společností dohodnuté normy chování, uplatňují svá práva a plní své povinnosti, chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují, chrání a cení naše tradice a kulturní i historické dědictví.

Strategie dosahování cílů:

- spolu s žáky vytváříme přátelské a bezpečné prostředí
- stanovujeme společná pravidla chování ve třídě, které uplatňujeme v každodenním životě třídy a školy
- vedeme žáky k respektu k odlišnostem
- učíme osobním příkladem ve vnímání individuality druhého bez ohledu na pohlaví, národnost, vyznání, rasu...
- seznamujeme žáky s důležitými pojmy jako je diskriminace, šikana, manipulace....
- vyzdvihujeme správné modely chování

- podporujeme u žáků ekologické myšlení a jednání, vedeme žáky k třídění odpadu, čištění potoka a okolí
- vedeme žáky k hrdosti ke své národní příslušnosti a zemi, slavíme státní svátky, seznamujeme děti s jejich podstatou a historií, udržujeme národní zvyky a tradice.

Kompetence pracovní

Usilujeme o to, aby se u žáků rozvinul pozitivní vztah k práci vlastní i práci druhých, aby si osvojili pracovní návyky přiměřené jejich věku, dodržovali pravidla bezpečnosti při práci a uměli si stanovit pracovní priority.

Strategie dosahování cílů:

- vytváříme podnětné prostředí pro dětskou tvořivost, zvědavost a pracovitost
- všechny zadané práce mají jasný účel a smysl, se kterým jsou žáci seznámeni
- vedeme žáky k systematičnosti
- společně stanovujeme priority prací, diskutujeme o tom, jak si práci rozvrhnout
- žáci jsou zapojováni do výzdoby školy, realizace výstav a prezentací pro rodiče a veřejnost
- pořádáme brigády, při kterých se žáci podílejí na zlepšování školního prostředí a drobné údržbě
- vedeme žáky k pravidlům bezpečnosti práce
- vedeme žáky k včasné přípravě pracovních pomůcek, k úklidu pracovního místa po práci a k pomoci s úklidem celé třídy
- ve všech vyučovacích předmětech uplatňujeme sebehodnocení a hodnocení práce ostatních žáků.

Kompetence digitální

Pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení a ve volném čase.

Strategie dosahování cílů:

- vytváříme podmínky pro to, aby žák ovládal a používal běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby. Učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění či usnadnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků jejich práce
- učíme žáky samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky kriticky hodnotit přínosy digitálních technologií a reflektovat rizika jejich využívání
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- v digitálním prostředí jednáme eticky

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

Škola svým zaměřením na individuální přístup k dětem, malým počtem dětí ve třídě, způsobem hodnocení a vytvářením podnětného a přátelského prostředí nabízí studium každému dítěti, nevyjímaje děti nadané a děti se speciálními vzdělávacími potřebami (tj. žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním, specifickými vývojovými poruchami – poruchy chování, poruchy učení - dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, poruchy chování).

K zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných se řídíme platnou legislativou.

3.3.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb konkrétního žáka poskytuje učitel tomuto žákovi bezodkladně podporu přímo ve výuce. Pokud taková forma pomoci nepostačuje, nebo je zapotřebí součinnosti více pedagogů, navrhují učitelé a pedagogičtí pracovníci další podpůrná opatření a pro žáka zpracováváme na podkladu ŠVP Plán pedagogické podpory (PLPP) ve spolupráci s poradenským pracovníkem školy a zákonným zástupcem žáka. Postupy uvedené v PLPP učitelé a zainteresovaní pedagogičtí pracovníci průběžně konzultují a vyhodnocují.

Ukáže-li se, že opatření přijatá a realizovaná dle PLPP k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačují, doporučujeme žákovi a jeho zákonným zástupcům využít poradenské pomoci školského poradenského zařízení k posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce zpracováváme pro žáka Individuální vzdělávací plán (IVP). Individuální vzdělávacího plán zpracovává třídní učitel ve spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem či výchovným poradcem. IVP se zpracovává podle ŠVP a vychází ze specifických potřeb konkrétního žáka.

Umožňuje žákovi pracovat podle jeho schopností, individuálním tempem, bez ohledu na učební osnovy. Smyslem IVP není hledat úlevy, ale najít optimální úroveň, na níž může žák pracovat. Do přípravy IVP jsou zapojeni také rodiče, od nichž se předpokládá úzká spolupráce. Rovněž samotný žák se na tvorbě IVP částečně podílí a přebírá tak zodpovědnost za své výsledky.

Při tvorbě a realizaci PLPP a IVP uplatňujeme principy diferenciací a individualizace jak při organizaci činností, tak i při stanovování obsahu, forem i metod výuky.

Pro žáky se specifickými poruchami učení nabízíme individuální či skupinové hodiny náprav v závislosti na jejich potřebách a schopnostech. Žákům zajišťujeme kompenzační pomůcky, různé výukové a nápravné programy na počítači, doplňovací cvičení, tabulky, aj. K běžným učebnicím mají k dispozici i materiály z různých pramenů a učebnic pro žáky s SPU.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění a uplatňuje se především formativní hodnocení. Vyučující respektují doporučení odborných pracovišť a uplatňují je při hodnocení žáků. Pro získávání podkladů pro hodnocení volí učitelé vhodné a přiměřené způsoby.

3.3.2. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při patrné akceleraci školních dovedností poskytuje učitel nadanému žákovi podporu bezprostředně v průběhu výuky – zadáváním práce navíc, zadáváním problémových úloh... Učitel volí různé učební strategie (diferencované zadávání úkolů, skupinové a individuální práce, učení navzájem...) a obsahy práce (tvůrčí práce, prezentace pro spolužáky, vyhledávání informací...), které odpovídají zvýšeným potřebám konkrétního žáka v konkrétním předmětu.

Pro žáka, který vykazuje akceleraci školních dovedností ve více oblastech, zpracováváme PLPP. Těmto žákům rovněž zajišťujeme obohacování dílčích výstupů nad rámec ŠVP. Na tvorbě, realizaci a vyhodnocování PLPP se podílejí učitelé žáka a ostatní zainteresovaní pedagogičtí pracovníci během pravidelných konzultací.

V případě, že rozložení schopností žáka dosahuje mimořádné úrovně v celém okruhu činností a stávající opatření neuspokojují jeho vzdělávací potřeby, doporučujeme žákovi a jeho zákonným zástupcům využít poradenskou pomoci k posouzení míry nadání a stanovení dalšího postupu. Na základě odborného posudku a doporučení poradenského zařízení zpracováváme pro žáka Individuální vzdělávací plán. IVP vychází z ŠVP a jeho cílem je prohloubení, rozšíření a obohacení učiva nad rámec ŠVP tak, aby došlo k podpoře procesů objevování a vyhledávání dalších souvislostí, vztahů a vazeb k danému tématu.

Jak PLPP, tak případný IVP jsou sestavovány tak, aby byly motivující, efektivní, rozvíjející a nebrzdily osobní tempo dítěte.

Škola dále nabízí kroužky, které umožňují žákům rozvíjet jejich zájmy, nadání a talent. Žákům rovněž dáváme podněty a motivujeme je k účasti na školních i mimoškolních soutěžích.

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí vzdělávání na ZŠ Compass. Reprezentují aktuální problémy současného světa a napomáhají komplexně rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Jsou provázaná a jejich realizaci nalezneme prakticky napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Zahrnují v sobě všechny klíčové kompetence.

Do vzdělávacího obsahu je zařazujeme:

- a) formou pravidelných setkání žáků celé školy, tzv. assemblies, která se konají jedenkrát týdně. Assemblies jsou určena ke společnému adresování jednotlivých oblastí průřezových témat, ale i otázek momentálního dění ve škole, ve společnosti či ve světě.
- b) formou třídních komunitních kruhů, které jsou určeny k připomínání si oslav stáních svátků a významných dnů, událostí z veřejného života a adresování momentálního dění ve třídě, škole, ale i ve společnosti.
- c) integrací jednotlivých tematických okruhů do vyučovacích předmětů,
- d) realizací projektů, přednášek a besed.

3.4.1. Přehled tematických okruhů průřezových témat

Seznam použitých zkratk

OSV	Osobnostní a sociální výchova
VDO	Výchova demokratického občana
VMGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV	Multikulturní výchova
ENV	Environmentální výchova
MDV	Mediální výchova
INT	Tematický okruh je realizován integrací do předmětu
PRO	Tematický okruh je realizován jako projekt
ČJ	Český jazyk
AJ	Anglická jazyk
MAT	Matematika
IT	Informatika
PRV, PŘ, VL	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
HV, VV, TV, PČ	Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti

OSV - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím i běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na

dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Přínos OSV k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá ke zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací např. konfliktů
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Toto průřezové téma se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi a je členěno do tří částí na rozvoj osobnostní, sociální a morální. Realizace je uskutečňována prakticky, prostřednictvím her, modelových situací, diskuzí, rozhovorů či besed. Tematickými okruhy OSV jsou:

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a cvičení dovedností pro zapamatování, řešení problémů a učení)
- Sebepoznání a sebepojetí (poznání sebe a druhých - těla, psychiky, vztahů)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, cvičení vůle, organizace vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů)
- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, předcházení stresu, dovednost zvládnutí stresových situací, hledání pomoci při potížích)
- Kreativita (cvičení pro rozvoj kreativity – pružnost nápadů, originalita, schopnost dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě a ve škole, chyby při poznávání lidí, respekt k odlišnostem druhých)
- Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, pomoc)

- Komunikace (komunikace v různých situacích (informování, pozdrav, prosba, omluva, odmítání, přesvědčování, řešení konfliktů aj.), řeč zvuků a slov, řeč těla, lidských skutků, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, umění naslouchání)
- Kooperace a kompetice (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, řešení konfliktů, vedení a organizování práce skupiny, zvládání situace soutěže)

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti při řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV										
NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník	
Rozvoj schopností poznávání	Assemblies, účast na školních akcích, soutěžích a vystoupeních	ČJ, VV, TV, MAT	Assemblies, účast na školních akcích, soutěžích a vystoupeních	ČJ, VV, TV, MAT	Assemblies, účast na školních akcích, soutěžích a vystoupeních	ČJ, VV, TV, MAT	Assemblies, účast na školních akcích, soutěžích a vystoupeních	ČJ, TV, MAT	Assemblies, účast na školních akcích, soutěžích a vystoupeních	ČJ, TV, MAT
Sebepoznání a sebepojetí		TV, PRV, VV		TV, PRV, VV		TV, PRV, VV				PŘ
Seberegulace a sebeorganizace		TV, HV, PRV, VV		TV, HV, VV		TV, HV, VV		TV, HV, PŘ		TV, HV, PŘ
Psychohygiena		ČJ, HV, TV		ČJ, HV, TV		ČJ, HV, PRV, TV		ČJ, HV, PŘ, TV		HV, TV
Kreativita		VV, HV		VV, HV		VV, HV, ČJ		VV, HV, ČJ		VV, HV, ČJ

Poznávání lidí	Assemblies, ranní komunitní kruh, seznamovací pobyt, lyžařský kurz, ŠvP	PRV, MAT	Assemblies, ranní komunitní kruh, Lyžařský kurz, Škola v přírodě	MAT	Assemblies, ranní komunitní kruh, Lyžařský kurz, Škola v přírodě	PRV, MAT	Assemblies, ranní komunitní kruh, Lyžařský kurz, Škola v přírodě	TV, MAT	Assemblies, ranní komunitní kruh, Lyžařský kurz, Škola v přírodě	Pasování prvňáčků	TV, MAT
Mezilidské vztahy		PRV		PRV		PRV					
Komunikace		ČJ, PRV, VV, TV, AJ		ČJ, VV, TV, AJ		ČJ, VV, TV, AJ		ČJ, AJ, TV			AJ, TV
Kooperace a kompetice		TV, MAT, VV		TV, MAT VV		TV, MAT, VV		MAT			MAT
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti							TV		TV		
		Matematická soutěž Cvrček				Matematická soutěž Klokánek, MAT – nestandardní aplikační úlohy					
	Assemblies a komunitní kruhy - Strategie řešení problémů a předcházení konfliktům										
Hodnoty, postoje, praktická etika						PŘ		PŘ			
	Stolování ve školní jídelně, Chování při akcích mimo školu										

VDO - VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Výchova demokratického občana se zaměřuje na vybavení žáků základní úrovní občanské gramotnosti, která jim má umožnit konstruktivně řešit problémy demokratickým způsobem, s respektem k druhým, s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností a s uplatněním zásad slušné komunikace. K realizaci využíváme nejen tematických okruhů a projektů, ale především poskytujeme žákům pozitivní zkušenosti a prožitky z celkového klimatu naší školy, kde jsou vztahy mezi všemi založené na spolupráci, partnerství, dialogu, respektu a demokracii.

Přínos VDO k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematickými okruhy VDO jsou:

- Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
- Občan, občanská společnost a stát (uplatňování práv a povinností, odpovědnost za své činy; spravedlnost, Listina práv a svobod...)
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury, demokratické způsoby řešení problémů a konfliktů)

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - VDO					
NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	MAT, PRV	MAT, PRV	MAT	MAT	MAT, IT
Občan, občanská společnost a stát	PRV: přijímání zodpovědnosti za vlastní postoje a činy, zejména v oblasti životního prostředí				IT autorská práva
	Den dětí				
		PRV – dopravní hřiště			
Formy participace občanů v politickém životě				ČJ	ČJ
	Úklid veřejných prostranství v rámci Dne Země ve spolupráci se zastupitelstvem MČ Praha 4 - Kunratice				
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL - Náš Parlament, zákony ČR INT
	Týden demokracie Společné vytváření pravidel školní třídy na začátku šk. roku, Principy žákovského desatera ZŠ Compass				

VMGS - VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech podněcuje zájem žáků o Evropu a svět, vede k poznávání života v Evropě a jinde a vychovává k podpoře globálního myšlení a mezinárodního porozumění. Při realizaci využíváme zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a v nejbližším okolí (rozhovory, diskuze, vyhledávání informací např. na internetu).

Přínos VMGS k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám

Tematickými okruhy VMGS jsou:

- Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v Evropě a jiných zemích, naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy)
- Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, evropské krajiny, státní a evropské symboly)
- Jsme Evropané (Evropská unie a její fungování)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - VMGS					
NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě a ve světě v rámci ranních kruhů, zejména po šk. prázdninách;				
	HV – poznávání evropských kultur skrze anglické písně				
Evropa a svět nás zajímá	Mezinárodní týden - <i>PRO</i>				
	AJ - Svátky, zvyky tradice v anglicky mluvících zemích <i>INT</i>			VL, ČJ ČR, sousední státy, evropské jazyky <i>INT</i>	VL, ČJ ČR, sousední státy, evropské jazyky <i>INT</i>
Objevujeme Evropu a svět	Mezinárodní týden - <i>PRO</i>				
	AJ - Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně <i>INT</i>				
				VL, ČJ ČR, sousední státy, státní a evropské symboly, evropské krajiny <i>INT</i>	
Jsme Evropané	Mezinárodní týden - <i>PRO</i>				
					VL - Významné osobnosti Evropy <i>PRO</i>

MKV - MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Prostřednictvím tematických okruhů Multikulturní výchovy se žáci seznamují s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami. Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy a současnou situaci ve společnosti. Realizace probíhá formou projektu, diskuze, rozhovoru, navození praktických situací, shromažďováním informací z encyklopedií, novin a internetu

Přínos MKV k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí

Tematickými okruhy MKV jsou:

- Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik, poznávání vlastního kulturního zakotvení)
- Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy, tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého)
- Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v ČR, postavení národnostních menšin)
- Multikulturalita (multikulturalita současného světa, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
- Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, zohlednění potřeb minoritních skupin, otázka lidských práv)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - MKV					
NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference		PRV			
	Mezinárodní týden - zvyky a obyčeje jiných národů - PRO				
Lidské vztahy	Dlouhodobá spolupráce s dětským domovem, korespondence s dětmi z DM a společná oslava Vánoc a Dne dětí				
Etnický původ	Vánoce jiných národů - PRO				

Multikulturalita	Spolupráce s dětským domovem – národnostní menšiny a etnika				
				Národnostní menšiny ČR - INT	
Princip sociálního smíru a solidarity				VL	VL
	Aukce žákovských prací za účelem získání prostředků na podporu Dobrého Anděla				

ENV - ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Environmentální výchova vede žáky k pochopení vztahů člověka a životního prostředí. Učí je vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí na životní prostředí a přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního a odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. Realizace prolíná všemi vzdělávacími oblastmi a je součástí v každodenního chodu školy.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematickými okruhy ENV jsou:

- Ekosystémy (les, pole, moře, vodní zdroje jako přírodní ekosystémy; lidská sídla – města, vesnice jako umělé ekosystémy; kulturní krajina)

- Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda a jejich význam pro život; energie, možnosti a způsoby šetření a hospodaření s přírodními zdroji; funkce ekosystémů)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství, doprava, průmysl, jejich význam a vliv na životní prostředí; odpady, ochrana přírody a kulturních památek; změny v krajině, krajina dříve a dnes)
- Vztah člověka k prostředí (naše obec, náš životní styl, aktuální ekologické problémy, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na zemi)

ENVIRONMETÁLNÍ VÝCHOVA - ENV					
NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	PRV INT: Ekosystém – Náš les	PRV INT: Ekosystém – Voda	PRV INT: Ekosystém – Půda, pole, louka	PŘ INT: Ekosystémy – poznávání ekosystémů v obci a okolí školy	
Základní podmínky života			PRV	PŘ	PŘ
	PČ	PČ	PČ	PČ	PČ
	Pěstování bylin a drobných plodin na školní zahradě				
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Dlouhodobé aktivity školy: Třídění odpadu a kompostování				
	PČ	PČ	PČ	PŘ, VL, INT - Proměna krajiny - aktivity člověka v blízkém okolí, exkurze v terénu	
				PČ	PČ
Vztah člověka k prostředí	Sezóní práce na školní zahradě, třídění odpadu a kompostování				
		PRV: Život před sto lety PRO			

MDV - MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Mediální výchova nabízí získat elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Učí analyzovat mediální sdělení, posuzovat jejich věrohodnost a vyhodnocovat jejich mediální záměr. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění

Tematickými okruhy receptivních činností

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (typy sdělení, jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem sdělení)
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování; role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti; role médií v politických změnách)

Okruhy produktivních činností

- Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálních sdělení pro školní webové stránky)
- Práce v realizačním týmu (práce v týmu, rozdělení úkolů a zodpovědností)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MDV					
NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ – Čtení s porozuměním na každý den Školní vystoupení na akcích školy				
				ČJ: Vyhledávání a shromažďování inzerátů a	

				nabídek různých produktů a jejich posuzování <i>INT</i>	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VL, ČJ	VL
Stavba mediálních sdělení					ČJ, IT
Vnímání autora mediálních sdělení	HV	HV	HV	HV	HV
Fungování a vliv médií ve společnosti	Ranní kruhy – adresování aktuálních událostí, které média zprostředkovávají				
			PRV <i>INT</i> vliv médií na uspořádání dne, hodnota volného času, role filmu a televize v životě jednotlivce		
Tvorba mediálního sdělení			ČJ - Tvorba pozvánek a propagačních materiálů na akce školy		ČJ, IT - Tvorba pozvánek a propagačních materiálů na akce školy
Práce v realizačním týmu					IT - Tvorba propagačních materiálů na aukci výtvarných děl na podporu zvolené nadace/charitativní organizace

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán vychází z RVP ZV.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace 16
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	7+2	7+1	6+2	6+1	33	+8
	Anglický jazyk***	+2	+2	3+2	3+1	3+1	9	+8
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	4	20	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			11	-
	Přírodověda				1	1.5		-
	Vlastivěda				1	1.5		-
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti**	1	1	1	1	1	5	-
Umění a kultura	Hudební výchova**	1	1	1	1	1.5	12	-
	Výtvarná výchova**	1	1	1.5	1.5	1.5		
Informatika	Informatika*	-	-	-	1	1	2	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova*	2	2	2	2	2	10	-
CELKEM		22	22	24.5	24.5	25	102	16

* CLIL – forma částečné výuky v anglickém jazyce.

** CLIL – forma úplné výuky v anglickém jazyce.

*** Výuka anglického jazyka anglickým rodilým mluvčím.

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů pojmenovaných podle vzdělávacích oblastí vycházejících z RVP ZV.

Výuka jednotlivých předmětů probíhá ve vyučovací jednotce o délce 45 minut nebo delších časových blocích (třídní projekty, školní projekty, práce v centrech a podobně). Výuka v

blocích nepřesahuje 90 minut a je přizpůsobena potřebám dětí (pitný režim, individuální přestávky, návštěva WC, změna činností a stylu práce).

V případě potřeby mohou vyučující upravit nejen délku vyučovací hodiny podle obsahu a potřeb žáků, ale také vhodně integrovat a propojovat jednotlivé předměty. Vždy však s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

4.2. Poznámky k vzdělávacím oblastem

Vyučovací předmět **Český jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a má komplexní charakter. Propojuje Komunikační výchovu, Slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V Českém jazyce je hodinová dotace navýšena o 8 disponibilních hodin, abychom žákům poskytli větší prostor pro upevňování znalosti pravopisu, k získávání potřebných komunikačních dovedností a zvyšování úrovně čtenářské gramotnosti, která je zásadní pro zvládání CERMAT testů při přijímání na víceletá gymnázia, na která většina žáků ZŠ Compass směřuje po 5. ročníku.

Předmět **Anglický jazyk** je vyučován již od 1. ročníku. Jeho hodinová dotace je navýšena o celkem 8 disponibilních hodin, abychom žákům dali dostatečný prostor k jeho osvojení a umožnili jim tak po pátém ročníku pokračovat studiem na bilingvních základních školách či víceletých gymnáziích. Předmět je veden anglickými učiteli, rodilými mluvčími.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika** a její aplikace je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Při výuce je využíváno metodiky profesora Hejného, která je praktická, zážitková, rozvíjí logické myšlení, nabízí úlohy s více možnostmi řešení a je postavena na obhajování vlastních řešení. Metodiku kombinujeme s jinými učebnicemi a postupy, abychom zajistili pružnost počítání a pokryli veškerý vzdělávací obsah RVP.

Obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** je realizován v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu **Prvouka** a ve 4. – 5. ročníku ve vyučovacích předmětech **Přírodověda** a **Vlastivěda**. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Součástí obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je Dopravní výchova, Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu - projekt Zdravé zuby, Zdravá výživa, Prevence úrazů a první pomoc, Ochrana člověka za mimořádných událostí, Prevence násilí a šikanování, Prevence sociálně patologických jevů.

Obsah vzdělávací oblasti **Umění a kultura** se vyučuje v předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. V této vzdělávací oblasti uplatňujeme metodu **CLIL** (Content and Language Integrated Learning), kdy je polovina hodinové dotace předmětů Hv a Vv vedena českými učiteli se zaměřením na českou kulturu a umění, národní lidové a umělé písně, a polovina je vedena anglickými učiteli (rodilými mluvčími) se zaměřením na rozšiřování anglické slovní zásoby ze světa umění a kultury skrze tvořivé činnosti a zpěv. Výuka českými a anglickými učiteli se střídá po týdnu. Tento typ jazykově integrované výuky si stanovuje jak cíle obsahové, tak jazykové, a nabízí žákům příležitost dovednosti a znalosti z cizího jazyka používat, přestože nejsou přímo vyučovány.

Obsah vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** se realizuje v předmětu **Pracovní činnosti**. I tento předmět využívá metodu CLIL. Je rovněž veden ve spolupráci českých a anglických učitelů, kteří se střídají po týdnu. Žáci si tak osvojují nejen potřebné vědomosti, motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky, ale rozšiřují si i anglickou slovní zásobu skrze zadávané instrukce a komunikaci při práci s nejrůznějšími materiály a při konstrukčních a pěstitelských činnostech.

Vzdělávací oblast **Informatika** je realizována v předmětu **Informatika**. Informatika je vyučována od 4. ročníku a rovněž uplatňuje jazykovou metodu CLIL - vzdělávací obsah tohoto předmětu je realizován částečně v českém a částečně v anglickém jazyce.

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Také v Tv uplatňujeme jazykovou metodu CLIL - vzdělávací obsah TV je plně předáván v anglickém jazyce.

4.3. Nepovinné předměty

Maths in English (Matematika v angličtině) – cílem předmětu je představovat žákům učivo matematiky, které již probrali v rámci povinných hodin, v anglickém jazyce. Tento předmět si klade především cíle jazykové, zejména rozšiřování slovní zásoby, nikoli obsahové.

Zastoupení v jednotlivých ročnících:

1. ročník - 1 hodina týdně
2. ročník - 1 hodina týdně
3. ročník - 1 hodina týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Additional English - extra hodiny anglického jazyka v 1. a 2. ročníku, které si kladou za cíl odbourávat strach z cizího jazyka obecně a rozšiřovat anglickou slovní zásobu zejména skrze anglické písně, příběhy a hry.

Zastoupení v jednotlivých ročnících:

1. ročník - 2 hodiny týdně

2. ročník - 2 hodiny týdně

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech Český jazyk a Anglický jazyk. Oba tyto předměty mají společný cíl, jímž je **zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí** jakožto nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání.

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Český jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

5.7.1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk poskytuje žákům nezbytné předpoklady a nástroje komunikace s lidmi. Rozvíjí myšlení a prožívání, má vliv na úspěšnost v dalších předmětech, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Český jazyk

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, ale pro přehlednost jej rozdělujeme do těchto částí:

- Komunikační a slohová výchova
- Čtení a Literární výchova
- Psaní
- Jazyková výchova

Obsah složek se vzájemně prolíná. Naším prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje, kterými jsou Čtení a Psaní, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka.

Hlavním cílem **komunikační a slohové výchovy** je rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného a slyšeného textu. Učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity a učí se rozumět různým typům textů. V rámci tzv. assemblies (setkání celé školy 1x týdně) si žáci rozvíjí své komunikační dovednosti (naslouchání, reagování, argumentace, nalézání kompromisu, prezentování před skupinou a respektování věkových a individuálních zvláštností verbálního projevu dětí z nižších/vyšších ročníků).

Čtení a literární výchova má za cíl rozvíjení žákovy osobnosti, estetického cítění, chápání mezilidských vztahů a vytváření základních čtenářských dovedností a návyků. Děti jsou podporovány k pravidelné četbě a získávání informací prostřednictvím knih, televize i internetu. K rozvoji obliby četby a vztahu ke knize využíváme mimo jiné „čtenářské koutky“ vyčleněné v každé třídě, kde se děti mohou o přestávkách nebo v době volna pohodlně usadit a číst si knihu, časopis či poslouchat audio knížku. Směřujeme žáky ke čtení přiměřeně náročných, uměleckých i naučných textů s porozuměním a k jejich interpretaci. Seznamujeme je s nejdůležitějšími literárními žánry, vzbuzujeme v nich zájem o četbu, divadlo, film a ostatní média.

Při výuce **psaní** žáci získají správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Procvičují tvary písmen, psaní slov a jednoduchých vět. Důraz je kladen na psaní s porozuměním. Písemně vyjadřují v krátkých textech své zkušenosti, pozorování nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech.

V **jazykové výchově** předáváme žákům znalosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovného jazyka. Vedeme žáky k logickému myšlení a srozumitelnému vyjadřování. Při jazykovém vyučování se žáci učí pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně. Při výuce žáci využívají knih, učebnic, různých učebních pomůcek či pracují s výukovými programy na počítačích. Znalosti získávané v tomto předmětu uplatňují i v dalších předmětech a to zejména v Prvouce, Přírodovědě, Vlastivědě, VV, HV, Informatice či při školních projektech, tvorbě prezentací na nejrozličnější téma, tvorbě pozvánek na školní akce a jiné.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. ročník - 9 hodin týdně
2. ročník - 9 hodin týdně
3. ročník - 8 hodin týdně
4. ročník - 8 hodin týdně
5. ročník - 7 hodin týdně

Výuka může probíhat ve 45 minutových hodinách či v delších časových blocích (třídní projekty, školní projekty, práce v centrech apod.), v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků.

Během výuky učitel žáky motivuje, zařazuje jazykové hry, prvky dramatické výchovy a jiné povzbuzující činnosti. Žáci se aktivně podílejí na vyučování, učí se pracovat s vlastními chybami. Učitel má k žákům individuální přístup. V průběhu celého roku zařazuje učitel cvičení k upevnění již získaných vědomostí a dovedností.

Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržáním týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce. Do výuky předmětu patří i návštěvy divadel, knihoven, besedy apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

kompetence k učení

- umožňujeme přístup k různým jazykovým a literárním pramenům
- oceňujeme a využíváme snahu, aktivitu a zájem žáka, jeho dovednosti, které získává i mimo výuku v oblasti českého jazyka a literatury
- vedeme žáky ke kontrole výsledků a sebehodnocení
- vedeme žáky k používání osvojených jazykových a komunikačních dovedností i v jiných oblastech
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- využíváme srovnávací testy (Scio) a jejich netradičních úloh v oblasti českého jazyka

kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky s různými metodami práce s textem
- zařazujeme metody vedoucí ke kritickému myšlení (brainstorming, pětilístek, myšlenková mapa, práci s klíčovými slovy, metody I.N.S.E.R.T., metody V-CH-D, metodu Kostka apod.)

kompetence komunikativní

- využíváme prvků dramatické výchovy (literární texty, komunikační situace apod.)
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu – mluvenému i psanému

kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách, v rámci třídy i celé školy – např. na assemblies nebo v rámci projektů organizovaných napříč všemi ročníky
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

kompetence občanská

- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby (recitační soutěže, přehlídky literárních textů, slohů)

kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- učíme žáky využívat jazykové poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- zadáváme úkoly a projekty, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznání:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problému
- **Psychohygiena:** uvolnění, relaxace, dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích
- **Kreativita:** tvorba vlastních literárních textů (próza i poezie) rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídání děje, přednesení literárního referátu

Sociální rozvoj

- **Komunikace:** verbální komunikace, neverbální komunikace, komunikace s dospělým vs komunikace s vrstevníky

Výchova demokratického občana

- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování:** rozlišování a porovnávání demokracie a diktatury v literárních textech při společné četbě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Evropa a svět nás zajímá:** přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost
- **Jsme Evropané:** Významné literární osobnosti Evropy

Mediální výchova

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:** vyhledávání a shromažďování inzerátů a nabídek různých produktů a jejich posuzování
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- **Stavba mediálních sdělení**
- **Vnímání autora mediálních sdělení**
- **Tvorba mediálních sdělení**

Ročník: První

ČESKÝ JAZYK

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMAT A & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	✓ Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje jejich pozici a polohu. ✓ Určuje hlásky na počátku a konci slova. ✓ Postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově, dokáže z nich sestavovat slova. ✓ Vytváří písmena z prstů, těla, modelíny, drátků apod. ✓ Poznává a čte velká a malá tiskací písmena, slova a věty, které pomocí velkých tiskacích písmen zapisuje. ✓ Čte slova a jednoduché věty. ✓ Orientuje se na stránce v knize. ✓ Čte jednoduchý text nahlas i potichu. ✓ Čte po vymezený čas individuálně. ✓ Čte základní interpunkci. ✓ Rozumí přečtenému textu. ✓ Odpoví ústně na otázky k textu. ✓ Řekne vlastními slovy, o čem přečtený text je. ✓ Zdramatizuje text. ✓ Vypráví známou pohádku v kruhu „po větách“.	P-L orientace, pojmy nahoře – dole, vzadu – vpředu, před – za, nad - pod apod. Tiskací abeceda Základy techniky čtení Práce s knihou: stránka, řádek, článek, nadpis, písmeno, slovo věta Pravidla tichého čtení Čtení s porozuměním Tečka, čárky, vykřičník, otazník, rozdělovník, pomlčka Ilustrace k přečtenému Pětílístek- shrnutí informací do pěti řádků	OSV: Rozvoj schopností poznání <i>VV, PČ – modelování písmen a slov z různých materiálů</i> <i>HV – hudební abeceda</i> <i>TV – pohybová abeceda, řeč těla</i> <i>PRV – popis lidského těla ...</i>

		Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova Základy techniky mluveného projevu Kruhové vyprávění	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	✓ Rozumí jednoduchým psaným a písemným pokynům.	Práce s textem	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	✓ Udržuje kontakt očima. ✓ Tělo vědomě nastaví k naslouchání. ✓ Nezasahuje do řeči mluvčího před jejím ukončením. ✓ Pozorně poslouchá. ✓ Zopakuje jednoduše vlastními slovy to, co mluvčí řekl. ✓ Dodržuje slušnost a tolerantnost.	Práce v komunitním kruhu Prvky dramatické výchovy Pozdrav, omluva, poděkování, prosba o pomoc, jednoduchý vzkaz	OSV: Komunikace - verbální komunikace - komunikace s dospělým vs komunikace s vrstevníky - neverbální komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	✓ Pečlivě artikuluje. ✓ Pracuje na odstraňování řečové vady. ✓ Zvládá techniku mluveného projevu.	Řečové cvičení Rytmická cvičení Drobné jazykolamy	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	✓ Správně intonuje. ✓ Správně používá svůj hlas.	Dechová cvičení Dramatická hlasová cvičení	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	✓ Používá vhodné jazykové prostředky. ✓ Mluví spisovně. ✓ Rozlišuje spisovná a nespisovná slova.	Metoda Kostka (popis a porovnání věci, jevů) Jednoduché vypravování	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	✓ Vhodně uchopí psací potřeby. ✓ Správně při psaní sedí. ✓ Píše čitelně.	Uvolňovací cviky Technika psaní Volné psaní – záznam	

	✓ Používá správně grafický materiál.	volného toku myšlenek na dané téma	
Kontroluje vlastní písemný projev.	✓ S pomocí dokáže najít a opravit jednoduché chyby.	Sebekontrola	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	✓ Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky. ✓ Poznává dvojhlásky. ✓ Vyjmenuje abecedu.	Sluchové rozlišení hlásek Intonace věty Interpunkce – tečka, čárka, otazník, vykřičník Volné psaní	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	✓ Přečte slova a věty a rozumí jim. ✓ Hlasitě čte věty se správnou intonací. ✓ Poznává a rozlišuje báseň, pohádku. ✓ Převypráví jednoduchý příběh a pohádku. ✓ Recituje krátké básničky. ✓ Nakreslí ilustraci k příběhu, pohádce. ✓ Seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypravuje podle ní. ✓ Je schopen jednoduché dramatizace. ✓ Rozmlouvá o svých zážitcích z textu, divadelního představení. ✓ Poslouchá literární text.	Básničky Rozpočítadla Říkaneky Pohádky Loutkové divadlo Galerie Poslech pohádky, předčítání textů Práce s knihou	OSV: Psychohygiena – pozitivní ladění mysli, uvolnění, relaxace, <i>VV – ilustrace k přečtenému textu</i>

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	✓ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. ✓ Rozumí přečtenému textu. ✓ Odpoví na otázky k textu. ✓ Řekne vlastními slovy, o čem přečtený text je. ✓ Hledá klíčová slova v textu. ✓ Čte text nahlas i potichu. ✓ Správně dýchá, čte základní interpunkci, se správnou intonací. ✓ Klade správně přízvuk. ✓ Váže předložky se slovem. ✓ Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nespisovnou či nedbalou výslovnost. ✓ Rozlišuje přímou řeč. ✓ Čte v rolích. ✓ Zdramatizuje text. ✓ Zapiše základní informace o knize, kterou čte.	Různé texty, se kterými je pracováno následujícími metodami: Myšlenková mapa Pětilístek- shrnutí informací do pěti řádků Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova Čtení s porozuměním	<i>PRV – čtené texty (zvířata, rostliny, přírodní děje)</i> <i>Prvky dramatické výchovy</i>
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	✓ Rozumí jednoduchým psaným a písemným pokynům.	Práce s textem	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	✓ Píše čitelně. ✓ Používá správně grafický materiál.	Technika psaní	

Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	✓ Poznává, čte a zapisuje správné tvary malých a velkých psacích písmen. ✓ Psacím písmem zapíše věty. ✓ Najde a opraví chyby.	Sebekontrola	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	✓ Napiše krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz, pozvánku.	Dopis, pozdrav, adresa, blahopřání, vzkaz, pozvánka	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	✓ Vypravuje podle obrázkové osnovy. ✓ Vypráví známé pohádky či příběhu po kruhu (říká pouze jednu větu – návaznost děje).	Vypráví s použitím metod: - kruhové vyprávění - metoda Kostka - prvky dram. výchovy	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	✓ Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky. ✓ Poznává dvojhlásky. ✓ Rozlišuje význam slova podle délky samohlásky (drahá – dráha). ✓ Seřadí slova podle abecedy. ✓ Vyhledá slova v abecedním rejstříku. ✓ Rozdělí slovo na konci řádků. ✓ Správně píše slova s párovou souhláskou na konci slova.	Samohlásky krátké, dlouhé Dvojhlásky Sluchová analýza samohlásek Abeceda Dělení slov Párové souhlásky: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f	OSV: Rozvoj schopností poznání <i>HV – písmenkové písně (abeceda)</i> OSV: Psychohygiena - rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	✓ Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova nadřazená.	Antonyma Synonyma Nadřazená a podřazená slova	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	✓ Porovnává a třídí slova, skládá věty ze slov.	Práce se slovy	

Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	✓ Pozná a vyhledá podstatné jméno, a to v podobě věci, osoby a zvířete. ✓ Pozná a vyhledá v textu sloveso. ✓ Pozná a vyhledá v textu předložku. ✓ Zařadí slova ke slovním druhům. ✓ Utvoří s nimi jednoduchou větu.	Podstatná jména Slovesa Předložky	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy.	✓ Rozliší větu jednoduchou a souvětí.	Věta jednoduchá Souvětí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	✓ Pozná a vytvoří větu oznamovací, rozkazovací, přací a tázací	Druhy vět	
Odůvodňuje a píše správně I/Y po tvrdých a měkkých souhláskách, dále dě, tě, ně, ů/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty, vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	✓ Pozná a vyhledá tvrdé a měkké souhlásky. ✓ Odůvodní a správně píše i/y po těchto souhláskách. ✓ Ve slovech píše správně slabiky bě, pě, mě, vě, dě tě, ně, di, dy, ti, ty, ni, ny. ✓ Správně ve slovech píše ú/ů. ✓ Používá správně velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech osob, zvířat a u jmen místních.	Tvrdé, měkké souhlásky Slabiky: dě, tě, ně, di, dy, ti ty, ni, ny, bě, pě, vě, mě Psaní ú/ů Vlastní jména	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	✓ Pozná a rozlišuje báseň, pohádku, příběh. ✓ Recituje básně. ✓ Převypráví jednoduchý příběh a pohádku. ✓ Čte samostatně knihy. ✓ Zaznamenává si základní informace o knize – hlavní postavy, jejich vlastnosti, důvody jejich jednání, klíčové myšlenky textu. ✓ Doporučuje knihu ostatním. ✓ Seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypravuje	Básně, verš, sloka, rým Básník, spisovatel, ilustrátor Volné čtení Záznam z četby Prezentace knihy Loutkové divadlo	OSV: Komunikace - verbální komunikace, neverbální komunikace <i>VV – ilustrace k přečtenému</i>

	podle ní. ✓ Je schopen jednoduché dramatizace. ✓ Rozmlouvá o svých zážitcích z textu, divadelního představení.	Práce s knihou	<i>Prvky dramatické výchovy</i>
--	--	----------------	---------------------------------

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	✓ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. ✓ Čte text nahlas i potichu. ✓ Čte se správnou intonací, člení text, frázuje. ✓ Rozumí přečtenému textu. ✓ Odpoví na otázky k textu. ✓ Vytvoří jednoduché otázky k textu. ✓ Řekne vlastními slovy, o čem přečtený text je. ✓ Hledá klíčová slova. ✓ Rozlišuje přímou řeč. ✓ Čte v rolích. ✓ Zdramatizuje text. ✓ Zapiše informace o knize, kterou čte a jednoduše své dojmy a pocity z četby. ✓ Podá svůj názor, zhodnotí děj a postavy literárního díla, vyjmenuje oblíbené postavy, oblíbená témata. ✓ Vyhledá v textu zajímavou myšlenku a dokáže k ní napsat svůj komentář.	Práce s texty s použitím metod: - metoda I.N.S.E.R.T. - metoda V-CH-D Čtení metodou I.N.S.E.R.T. Čtení s předvídáním Práce s klíčovými slovy Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova Práce s knihou Podvojný deník	<i>PRV – texty (počasí, zvířata, rostliny, přírodní děje apod.)</i> <i>Prvky dramatické výchovy</i> OSV: Komunikace – verbální, neverbální OSV: Psychohygiena - rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	✓ Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. ✓ V mluveném projevu užívá správné tvary známých podstatných a přídavných jmen a běžně užívaných sloves, rozezná nespisovné tvary.		
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.	✓ Píše čitelně, kontroluje si svůj písemný projev. ✓ Psacím písmem zapiše věty jednoduché i souvětí.	Opis Přepis Diktát	

		Autodiktát Volné psaní Obrázkové psaní Vlastní úvaha	
Kontroluje vlastní písemný i ústní projev.	✓ Najde a opraví chyby. ✓ Nahradí opakující se slova jinými. ✓ Zapiše myšlenku, názor, postřeh do jednoduché věty. ✓ Jednoduše vypravuje a odstraňuje přebytečná a opakující se slova.	Sebekontrola Metody Kostka (popiš, porovnej, asociuj)	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	✓ Píše jednoduché texty na různá témata. ✓ Popíše předmět, obrázek, osobu, zvíře. ✓ Napíše a odešle dopis, pohlednici. ✓ Zdraví, omluví se, požádá o pomoc, poděkuje. ✓ Dokáže používat telefon. ✓ Diskutuje ve dvojici.	Popis Dopis, pohled Telefonování Diskuse	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova.	✓ Správně zapíše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova. ✓ Vyhledá a vyznačí základní skladební dvojici ve větě jednoduché. ✓ Určuje předponu, příponu a kořen slova.	Párové souhlásky: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f Základní stavební dvojice Předpona, přípona a kořen slov	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	✓ Prakticky využívá slov opačného a podrobného významu, slova nadřazená a podřazená.	Antonyma Synonyma Nadřazená a podřazená slova	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	✓ Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. ✓ Určuje podstatná jména. ✓ Rozlišuje a třídí podstatná jména abstraktní a konkrétní. ✓ Určuje slovesa.	Podstatná jména, slovesa, předložky, číslovky, citoslovce	

	✓ S pomocí pozná rod, číslo, pád u podstatných jmen a osobu, číslo, čas u sloves.	Pád, číslo, rod substantiv Osoba, číslo, čas sloves	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	✓ Určí větu jednoduchou a souvětí. ✓ Vyhledá a vyznačí základní skladební dvojici ve větě jednoduché.	Věta jednoduchá Souvětí, spojky Základní skladební dvojice	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	✓ Pozná a vytvoří větu oznamovací, rozkazovací, přací a tázací.	Druhy vět	
Odůvodňuje a píše správně I/Y ve vyjmenovaných slovech; odůvodňuje a píše správně velká písmena.	✓ Rozumí významu vyjmenovaných slov a správně je zapíše ve větách. ✓ Píše y/i v jednoduchých případech slov příbuzných, psaní zdůvodňuje. ✓ Seznamuje se slovy stejně znějícími. ✓ Správně píše velká písmena.	Vyjmenovaná slova Př. být-býti, výr-výr apod. Vlastní jména osob, zvířat a místní pojmenování	OSV: Rozvoj schopností poznání <i>HV – píseň na vyjmenovaná slova</i>
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	✓ Přednáší z paměti básně. ✓ Převypráví jednoduchý příběh a pohádku. ✓ Seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypravuje podle ní. ✓ Je schopen jednoduché dramatizace.	Dětská poezie Básník, spisovatel Ilustrátor Loutkové divadlo	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	✓ Pozná a rozlišuje jednotlivé literární žánry. ✓ Rozliší a určí verš, sloku, rýmy u konkrétního textu.	Poezie, próza, pohádka, bajka pověst Verš, rýmy, sloka	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	✓ Pracuje s klíčovými slovy. ✓ Předvídá v textu ✓ Pracuje na svém čtenářství. ✓ Čte samostatně knihy. ✓ Zaznamenává si základní informace o knize, postavy, postřehy. ✓ Doporučuje knihu ostatním.	Metoda I.N.S.E.R.T. Předvídání Záznamy z četby Rodokmen postav Prezentace knihy	OSV: Kreativita – dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídání děje při společné

	✓ Reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii, dokončí příběh. ✓ Orientuje se v přečtené knize, umí použít obsah i rejstřík knihy.		čtbě.
Vyjadřuje své pocity z přečteného obsahu.	✓ Dokáže popsat rozdíly v různých zpracováních stejného tématu, rozliší humorné a vážné zpracování. ✓ Rozmlouvá o svých zážitcích z textu, divadelního představení. ✓ Nalézá v textu (umělecké i věcné) informace k určitému tématu.	Požitkové čtení, naslouchání	

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	✓ Čte s porozuměním. ✓ Rozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti.	Práce s texty s použitím metod: - praktické čtení - pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu - metoda I.N.S.E.R.T. - volné psaní	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	✓ Vyhledává informaci. ✓ Vybere podstatnou informaci. ✓ Zaznamená informaci.	Věcné čtení I.N.S.E.R.T. V-CH-D Klíčová slova Výpisek Volné psaní	OSV: Rozvoj schopností poznání
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	✓ Sestaví text jednoduchého sdělení podle návodu tak, aby obsahoval všechny důležité informace. ✓ Doplní chybějící informace v neúplném textu s oporou o příklad.	Přání, pozvánka, vzkaz, SMS	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	✓ Vybere podstatné a zapamatuje si. ✓ Formuluje podstatné svými slovy. ✓ Zaznamená a vyřídí vzkaz.	I.N.S.E.R.T V-CH-D Vzkaz	OSV: Rozvoj schopností poznání
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	✓ Vede správně telefonický rozhovor. ✓ Zanechá vzkaz na záznamníku. ✓ Dodržuje pravidla dialogu (naslouchá, reaguje na partnera, udržuje oční kontakt obhájí svůj názor, přistupuje na	Telefonování Dialog	OSV: Komunikace – verbální a neverbální komunikace

	kompromis).	Diskuse	
Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.	✓ Učí se rozpoznat manipulativní jednání a odolávat mu.	Hra na reklamu, role prodávající, kupující	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vyhledávání a shromažďování inzerátů a nabídek různých produktů a jejich posuzování. Dramatizace – hra na prodávajícího a kupujícího, trénink odolávání nabídkám, reklamám, půjčkám MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	✓ Zvolí optimální prostředky zvukové stránky jazyka podle komunikačního záměru.	Zvuková stránka jazyka: Intonace, tempo, přízvuk, pauza	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	✓ Zvolí vhodně spisovnou a nespisovnou řeč.	Řečnická cvičení Skupinová práce Omluva, prosba, přání, prezentace	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	✓ Sestaví stručný vzkaz. ✓ Napíše pozvánku na akci školy. ✓ Sestaví přání k narozeninám, svátku.	Vzkaz, pozvánka, dopis, pozdrav, SMS	

	✓ Napiše neformální dopis s adresou. ✓ Zestruční informaci do SMS.		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	✓ Napiše vyprávění, popis podle osnovy. ✓ Zvolí vhodný nadpis. ✓ Napiše text přiměřeného rozsahu na dané téma k obrázku. ✓ Pokouší se vědomě používat výrazy, které text činí výstižnější, zajímavější, používá přirovnání. ✓ Vhodně umístí text na formát. ✓ Píše úhledným, čitelným rukopisem. ✓ Vhodně používá velké tiskací písmo. ✓ Vyplní jednoduchý dotazník, přihlášku.	Vyprávění, popis Osnova Text k obrázku, na dané téma Písmo, grafická úprava Dotazník, přihláška	OSV: Kreativita – tvorba vlastních literárních textů rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními
Seznámí se s některými skupinami evropských jazyků.	✓ Porovná podobnost slov přejatých z cizích jazyků, uvede příklady jejich příbuznosti.	Slovníček	VMGS: Evropa a svět nás zajímá – přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	✓ Používá pojmy: synonymum, antonymum, slovo nadřazené a mnohoznačné. ✓ Nahrazuje v textu opakující se slovo.	Antonyma Slova nadřazená a podřazená Slova jednoznačná a mnohoznačná	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	✓ Vyhledává a tvoří příbuzná slova zvláště od slov vyjmenovaných. ✓ Ovládá pravopis předpon: nad-, pod-, před-, bez-, roz-. ✓ Píše správně slova s bě/bje, pě/pje, vě/vje.	Příbuzná slova Psaní	

	✓ Skloňuje podstatná jména. ✓ Časuje slovesa v oznamovacím způsobu. ✓ Utvoří tvary rozkazovacího způsobu.	Skloňování, časování.	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	✓ Rozezná podstatné jméno, přídavné jméno, číslovku, sloveso, příslovce, citoslovce. ✓ Používá osobní a přivlastňovací zájmena. ✓ Používá správně běžně užívané předložky od spojky. ✓ Rozezná částice na začátku jednoduché věty, rozliší částice i uvnitř jednoduché věty od spojky.		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	✓ Rozliší slova spisovná a jejich nespisovné tvary. ✓ Vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny.	Čeština spisovná, nespisovná, hovorová Zdrobněliny Citově zabarvená slova	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty.	✓ Určí přísudek a podmět (holý, vyjádřený, několikanásobný podmět).	Předmět vyjádřený, holý, několikanásobný Přísudek holý	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	✓ Určí větu jednoduchou a souvětí. ✓ Určí vzorec souvětí. ✓ Tvoří souvětí podle vzorce (max. 3 věty) do souvětí. ✓ Spojí vhodně věty do souvětí. ✓ Rozvine jednoduchou větu v souvětí.	Věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	✓ Užívá vhodných spojek ke spojení vět do souvětí. ✓ Píše čárky mezi větami v souvětí, před běžnými spojkami.	Spojky Čárky v souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	✓ Ovládá vyjmenovaná slova. ✓ Určí i/y v běžně používaných příbuzných slovech. ✓ Určuje koncovky podstatných jmen s oporou o přehled skloňování vzorů.	Vyjmenovaná slova Příbuzná slova Tvary podstatných jmen podle vzorů	

Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	✓ Určí koncovku ve shodě přísudku s vyjádřeným podmětem. ✓ Vyhledá v jednoduché větě další skladební dvojice a určí řídící a závislý člen. ✓ Rozvine holou větu dalšími větnými členy.	Shoda přísudku s podmětem Větný člen řídící a závislý	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	✓ Čte potichu i nahlas, rozvíjí čtenářské dovednosti. ✓ Trénuje výrazné čtení při předčítání v čtenářském kroužku. ✓ Aktivně naslouchá při předčítání, poslechu. ✓ Zaznamenává předvídané, odůvodňuje předvídané, porovnává je se skutečností. ✓ Pracuje v literárním kroužku, zvládá v něm vybranou roli. ✓ Přečtené knihy zapisuje do čtenářského deníku, zaměřuje se hlavně na zaznamenání dojmů. ✓ Průběžně si vede podvojný čtenářský deník, obhazuje výběr úryvků. ✓ Doprovodí text ilustrací, navrhne obálku knihy. ✓ Zúčastní se dramatizace.	Praktické čtení Čtenářský kroužek (společné čtení, předčítání, naslouchání) Čtení s předvídaním Čtenářský deník, podvojný čtenářský deník Ilustrace Dramatizace	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	✓ Přednese referát z přečtené knihy, může se zúčastnit čtenářského křesla, klade otázky referujícímu, tvoří otázky pro čtenářské křeslo. ✓ Vystihne podstatné v textu – motiv. ✓ Učí se nacházet poselství v textu. ✓ Přednese báseň nebo prozaický text. ✓ Učí se psát vlastní texty (prózu, poezii) podle své fantazie a schopností.	Čtenářské křeslo, referát z přečtené knihy Motivy Poselství Přednes Tvorba vlastních textů	OSV: Kreativita – zpracovávání informací v projektech vlastními slovy a vlastní rukou, přednesení referátu

Rozlišuje různé typy uměleckých neuměleckých textů.	✓ Rozliší prózu od poezie. ✓ Určí počet slok, veršů, najde rýmující se výrazy. ✓ Rozliší umělecký a neumělecký text. ✓ Orientuje se v žánrech dětské literatury.	Znaky prózy, poezie Rým, verš, sloka, rytmus Text umělecký, naučný Žánry dětské literatury: pohádka, pověst, bajka, dobrodružná povídka, sci- fi, fantasy	<i>PŘ, VL: Naučný text</i>
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	✓ Užívá elementární literární pojmy.	Pojmy: autor, básník, spisovatel, překladatel, ilustrátor, vydavatelství, vydání Pojmy: postava, zápleтка, motiv, poselství	

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	✓ Používá pojmy: synonymum, antonymum, homonymum, mnohoznačné, jednoznačné slovo. ✓ Tvoří věty s různými významy homonym. ✓ Nahrazuje v textu opakující se slovo synonymem.	Synonyma Antonyma Homonyma Slova jednoznačná a mnohoznačná.	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	✓ Tvoří příbuzná slova. ✓ Skloňuje podstatná jména a přídavná jména a určuje jejich kategorie, časuje slovesa a určuje jejich kategorie (podmiňovací způsob pouze v přítomném čase). ✓ Ovládá psaní -je - po předponách v-, ob-. ✓ Rozlišuje pravopis skupin mě/mně. ✓ Rozlišuje psané předpon s-, z-, vz-.	Příbuzná slova Tvary slov – skloňování, časování Kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád, vzor, kategorie přídavných jmen – druh, vzor, rod, kategorie sloves – osoba, číslo, způsob, čas E/ě Mě/mně Předpony s-, z-, vz-.	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	✓ Rozezná podstatné jméno, přídavné jméno, zájmeno, sloveso, příslovce, citoslovce. ✓ Přesvědčí se o správnosti tvaru podstatného a přídavného jména podle vzoru. ✓ Používá správně běžně používané předložky a spojky. ✓ Rozezná běžně používaná zájmena a číslovky, určí jejich druh. ✓ Rozezná částici na začátku jednoduché věty od spojky.		

Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	✓ Rozliší slova spisovná a nespisovná. ✓ Vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny.	Čeština spisovná, hovorová, nespisovná	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	✓ Vyhledá přísudek a podmět a určí ho. ✓ Určí základ věty v neúplné základní skladební dvojici.	Předmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný Přísudek vyjádřený, jmenný se sponou, několikanásobný.	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	✓ Užívá vhodných spojovacích výrazů.	Spojky Vztažná zájmena	
Odlíší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	✓ Určí větu jednoduchou a souvětí. ✓ Tvoří souvětí podle vzorců. ✓ Rozvine větu jednoduchou v souvětí. ✓ Používá vhodné spojovací výrazy. ✓ Odděluje věty v souvětí čárkami. ✓ Spojí vhodně věty do souvětí.	Věta jednoduchá a souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	✓ Ovládá vyjmenovaná slova a složitější případy příbuzných slov. ✓ Samostatně pracuje s Pravidly. ✓ Určuje koncovky podstatných jmen a přídavných jmen podle vzorů. ✓ Rozlišuje zájmena podle vzorů. ✓ Určuje í, i v koncovkách sloves, shodu přísudku s podmětem.	Vyjmenovaná slova Příbuzná slova Koncovky podstatných jmen Shoda přísudku s podmětem Slovesa – „í“ v koncovkách přítomného a budoucího času oznamovacího způsobu, „i“ v koncovkách rozkazovacího způsobu	
Zvládá základní příklady	✓ Určí koncovku ve shodě přísudku s podmětem.	Shoda přísudku	

syntaktického pravopisu.	✓ Vyhledá další větné členy bez pojmenovávání, určí řídící a závislý. ✓ Rozvine holou větu dalšími větnými členy.	s podmětem Větný člen řídící a závislý	
Seznámí se s některými skupinami evropských jazyků.	✓ Porovná podobnost slov přejatých z cizích jazyků, uvede příklady jejich příbuznosti.	Slovníček	VMGS: Evropa a svět nás zajímá - přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost.
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	✓ Zvládá techniku čtení. ✓ Rozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti. ✓ Čte s porozuměním.	Využívá tyto metody: - praktické čtení - metoda I.N.S.E.R.T Volné psaní	<i>PŘ, VL – naučné texty</i>
Rozlišuje podstatné i okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	✓ Vyhledá informaci. ✓ Vybere podstatnou informaci. ✓ Zaznamená informaci.	Věcné čtení I.N.S.E.R.T V-CH-D Klíčová slova Výpisek Volné psaní	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	✓ Sestaví text jednoduchého sdělení obsahující všechny důležité informace. ✓ Doplní chybějící informace v neúplném textu.	Přání, pozvánka, vzkaz, plakát, inzerát, SMS	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	✓ Při poslechu rozezná důležité nebo zajímavé body výkladu, zaznamená si je a reprodukuje je. ✓ Vybere podstatné a zapamatuje si. ✓ Formuluje podstatné svými slovy. ✓ Zaznamená a vyřídí vzkaz.	I.N.S.E.R.T. V-CH-D Vzkaz	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání

Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	✓ Vede správně telefonický rozhovor. ✓ Zanechá vzkaz na záznamníku. ✓ Dodržuje pravidla dialogu (naslouchá, nepřerušuje, i když má jiný názor, střídá roli mluvčího a posluchače, slušně podá svůj názor, vyjádří nesouhlas, reaguje na partnera, obhájí názor, přistupuje na kompromis).	Telefonování Dialog	OSV: Komunikace – verbální a neverbální <i>PŘ, VL – dialogy v rámci práce na skupinových projektech</i>
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	✓ Učí se rozpoznat manipulativní jednání a odolávat mu.	Hra na reklamu (prodávající, zákazník)	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vyhledávání a shromažďování inzerátů a nabídek různých produktů a jejich posuzování. Účast na dramatizaci - hra na prodávajícího a kupujícího, trénink odolávání nabídkám, reklamám, půjčkám.
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	✓ Zvolí optimální prostředky zvukové stránky jazyka podle komunikačního záměru. ✓ Zvolí vhodně spisovnou a nespisovnou řeč.	Zvuková stránka jazyka: Intonace, přízvuk, tempo řeči, pauza Řečnická cvičení, diskuze, omluva, prosba, přání, prezentace.	

Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	✓ Sestaví stručný vzkaz. ✓ Napíše pozvánku na akci školy. ✓ Sestaví přání k narozeninám, svátku. ✓ Napíše pohled/ dopis s adresou. ✓ Napíše neformální dopis (kamarádovi, dospělé osobě) s uvedením místa a data, oslovením, pozdravem, správnou adresou. ✓ Zestruční informaci do SMS.	Vzkaz, pozvánka, přání, pozdrav, dopis, SMS	MDV: Stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený či písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	✓ Sestaví osnovu vyprávění, popisu. ✓ Napíše vyprávění, popis podle osnovy. ✓ Zvolí vhodný nadpis. ✓ Ve vyprávění vhodně použije přímou řeč, hovorovou češtinu, nespisovné výrazy. ✓ Vědomě používá výrazy, které text činí výstižnější, zajímavější, používá přirovnání. ✓ Napíše text na dané téma k obrázku. ✓ Vhodně umístí text na formát. ✓ Člení text vhodně na odstavce. ✓ Píše úhledným, čitelným rukopisem. ✓ Vhodně používá velké tiskací písmo. ✓ Vyplní jednoduchý dotazník, přihlášku.	Vyprávění, popis Osnova Přímá řeč Text k obrázku, text na dané téma Dotazník, přihláška	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	✓ Zvládá techniku čtení. ✓ Trénuje výrazné čtení při předčítání ve čtenářském kroužku. ✓ Aktivně naslouchá při předčítání. ✓ Zaznamenává předvídané, zdůvodňuje předvídané a porovnává je se skutečností. ✓ Pracuje v literárním kroužku, zvládá vybranou roli v něm. ✓ přečtené knihy zapisuje do čtenářského deníku, zaměřuje se hlavně na zaznamenání dojmů z četby, průběžně si vede	Praktické čtení (tiché i hlasité, čtenářské kroužky, čtení podle rolí) Poslech literárních textů (nahrávky, předčítání) Literární kroužky	

	podvojný čtenářský deník, obhájí výběr úryvků. ✓ Doprovodí text ilustrací, navrhne obálku knihy. ✓ Zúčastní se dramatizace loutkového představení.	Čtenářský deník, podvojný čtenářský deník Ilustrace Dramatizace	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma,	✓ Přednese referát z přečtené knihy, účastní se čtenářského křesla, tvoří otázky pro čtenářské křeslo, diskutuje. ✓ Vystihne podstatné motivy v textu. ✓ Učí se nacházet poselství v textu. ✓ Přednese báseň, prozaický text. ✓ Učí se psát vlastní texty – prózu i poezii.	Čtenářské křeslo, referát z přečtené knihy Motivy Poselství Přednes Tvorby vlastních textů	OSV: Kreativita – tvorba vlastních literárních textů (próza i poezie) rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní fantazie.
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	✓ Rozliší prózu od poezie. ✓ Rozliší umělecký a neumělecký text. ✓ Orientuje se v žánrech dětské literatury.	Rým, verš, sloka rytmus Hledání rýmů, básně na pokračování Próza, naučený text, časopisy Pohádka, bajka, pověst, dobrodružná literatura, Sci-fi, fantasy, detektivní příběh	PRV, VL – naučné texty
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy.	✓ Užívá elementární literární pojmy.	Pojmy – autor, spisovatel, básník, dramatik, ilustrátor, vydavatelství, grafická úprava, vazba Divadelní hra, film, scénář,	

		režisér, herec Přirovnání	
--	--	------------------------------	--

5.7.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk je předmět, který poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i ostatního světa. Výuka přispívá ke snižování jazykové bariéry jednotlivých žáků v jejich osobním životě, v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje také poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Hlavním úkolem tohoto předmětu je schopnost dorozumívat se v běžné komunikaci a nebát se jednoduše komunikovat v cizí řeči.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na tyto oblasti:

- **Řečové dovednosti**
- **Poslech s porozuměním**
- **Mluvení**
- **Čtení s porozuměním**
- **Psaní**

Výchovně vzdělávací cíle výuky anglického jazyka:

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit je vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí
- činnostní formou výuky naučit žáky základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD, dramatizace, interaktivních materiálů a praktických činností
- rozumět pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřeně náročné texty v anglickém jazyce
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- aktivní účastí žáka na výuce ho vést ke schopnosti komunikovat s využitím poznatých slov a frází
- dovést žáky ke schopnosti komunikovat v angličtině minimálně na úrovni A2

V prvním vzdělávacím období (1.-3. třída) jde ve výuce anglického jazyka především o probuzení zájmu o angličtinu a vytváření pozitivního vztahu k jejímu užívání. Abychom toho dosáhli, jsou vyučovací hodiny angličtiny prostoupeny zajímavými a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Usilujeme o to, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho zopakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je v tomto období omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku a probíraných tematických okruhů nejazykových předmětů. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem, dramatizací – s tzv. názorem. Využíváme didaktických her, interaktivních aktivit, zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček.

Ve druhém období (4.-5. třída) postupujeme od znalostí získaných v 1. období k dospělejším tématům, přičemž výuka anglického jazyka si nadále zachovává svůj činnostní charakter. Při vyučování komunikačních dovedností se zaměřujeme především na dramatizaci rozhovorů. Pomocí didaktických her, příběhů a interaktivních aktivit procvičujeme se žáky nejen slovní zásobu, ale i gramatiku. Dbáme na čtení přiměřeně náročných textů s porozuměním. Žáky vedeme k tomu, aby dokázali o textu hovořit, tvořit otázky podle textu, odpovídat si navzájem, text reprodukovat, věty z textu obměňovat, využívat osvojenou slovní zásobu při komunikaci, tvorbě referátů a vlastním tvořivém psaní.

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje:

a) jako samostatný předmět ve všech ročnících

1. ročník - 2 hodiny týdně - Anglický jazyk
2. ročník - 2 hodiny týdně - Anglický jazyk
3. ročník - 5 hodiny týdně - Anglický jazyk
4. ročník - 4 hodiny týdně - Anglický jazyk
5. ročník - 4 hodiny týdně - Anglický jazyk

b) v rámci vyučovacích předmětů Hudební výchova, Výtvarná výchova a Pracovní činnosti, do kterých je angličtina integrována jako druhý vyučovací jazyk (Content and Language Integrated Learning, tzv. CLIL). Hodiny HV, VV a PČ jsou každý druhý týden vedeny anglickými učiteli (rodilými mluvčími). Anglická část výuky je zaměřena na rozšiřování anglické slovní zásoby ze světa umění a kultury skrze tvořivé činnosti a zpěv.

c) v rámci nejazykových předmětů Informatika a Tělesná Výchova, které jsou plně vyučovány v anglickém jazyce (Content and Language Integrated Learning, tzv. CLIL – forma úplné výuky v AJ). V rámci těchto předmětů je angličtina používána v rozsahu:

Tělesná výchova – 2 vyučovací hodiny týdně ve všech ročnících
Informatika – 1 vyučovací hodina týdně v 5. ročníku

d) v rámci projektových dnů a týdnů, na jejichž plánování a následné realizaci se podílí také angličtí učitelé. Některé aktivity jsou tudíž vedeny v jazyce českém, některé v jazyce anglickém.

e) v mimoškolních aktivitách a v rámci školní družiny, kde jsou některé zájmové kroužky a volnočasové aktivity vedeny v angličtině.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- vedeme žáky k využívání poznatků a dovedností z anglického jazyka v praxi (chat, rozhovory s rodilými mluvčími, pobyt v anglicky mluvící zemi)
- umožňujeme přístup k různým jazykovým pramenům

kompetence k řešení problémů

- vedeme k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- podněcujeme žáky nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- učíme žáky, jak opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- využíváme modelových situací a prvků dramatické výchovy (rozhovory, scénky)

kompetence komunikativní

- vedeme k porozumění jednoduchého sdělení v anglickém jazyce
- učíme žáky formulovat jednoduché myšlenky anglicky
- učíme žáky číst neverbální projevy za účelem porozumění promluvě
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dovednosti v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- učíme žáky dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- učíme žáky spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

kompetence občanské

- žáci získávají představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi

- srovnávají ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- učíme žáky využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní a sociální výchov:

- Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- ***Evropa a svět nás zajímá:*** Svátky, zvyky a tradice v UK, USA (Vánoce, Velikonoce, Halloween)
- ***Objevujeme Evropu a svět:*** Evropské státy (projekt ve 3. a 4. ročníku)
- ***Objevujeme Evropu a svět:*** Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně; Orientace na mapě VB a USA, vyhledávání hlavních měst, hor a řek; Státní zřízení a symboly VB, USA; Seznámení s důležitými historickými událostmi VB, USA; Hledání rozdílů a společných znaků s naším způsobem života

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	✓ Odpovídá na otázky typu: WHAT IS YOUR NAME? HOW OLD ARE YOU? WHAT COLOUR IS IT? WHAT IS IT? ✓ Rozumí zřetelně vysloveným pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje: COME HERE! SIT DOWN! STAND UP! LISTEN! LINE UP! YOUR TURN! REPEAT, PLEASE! OPEN/ CLOSE YOUR BOOK. POINT TO..., CUT OUT..., COLOUR IN..., CROSS/ CIRCLE/ CHECK/... ✓ Vybarví obrázky dle zřetelných pokynů učitele. ✓ Vybarvuje podle pokynů číselné Bingo do 10.	Instructions: Come here! Show me...! Give me...! Sit down! Stand up! Listen! Raise your hand! Line up! Your turn! Repeat, please! Point to....! Touch.....! Close.....! Open.....! Stick on..., Cut out..., Colour in..., Cross/ Circle/ Check/ Tick...	HV – písničky TV – říkanky spojené s pohybem PČ – výroba masky na Halloween apod. VMGS: Evropa a svět nás zajímá - Svátky, zvyky a tradice v UK, USA (Vánoce, Velikonoce, Halloween)
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	✓ S porozuměním opakuje slova i krátké věty. ✓ Snaží se o věrné napodobení anglické výslovnosti. ✓ Samostatně nebo ve skupině reprodukuje probírané písničky a říkadla. ✓ Pozdraví při setkání a loučení, představí se. ✓ Ovládá žádost a poděkování pomocí slovesa CAN: CAN I... PLEASE? THANK YOU. ✓ Popřeje k narozeninám (HAPPY BIRTHDAY). ✓ Používá fráze I DON'T KNOW a I DON'T UNDERSTAND. ✓ Osvojuje si přiměřenou slovní zásobu z okruhu probíraných témat: pojmenuje základní barvy a ptá se na ně; dokáže vyjádřit počet 0-20 a zeptá se na něj; pojmenuje některé školní potřeby, hračky,	Songs and chants Greetings: Hi! Hello, how are you? I'm fine. Introduction: My name is... I'm (years old). What's your name? Topics: - Family: Mum, Dad, sister, brother... - Numbers: 1-10 - My colours: red, orange, yellow, green, blue, brown... - My body: arm, eye, hand, legs, head... - My shapes: square, rectangle, triangle,	VMGS: Objevujeme Evropu a svět - Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně OSV: Komunikace

	zvířata, tvary, jídlo, části lidského těla/ obličeje a zeptá se na ně. ✓ Sčítá a odčítá čísla do 10. ✓ Osvojuje si běžná přídavná jména: happy, beautiful, ugly, sad, old, young, big, small, clean, dirty, long, short ✓ Učí se právně používá osobní zájmena HE, SHE, IT, YOU, WE, THEY. ✓ Jednoduše popíše jak věci, osoby a zvířata vypadají za použití slovesa TO BE. ✓ Začíná vyjadřovat vlastnictví prostřednictvím I HAVE GOT.	circle, oval - My school: eraser, pencil, pen, book, chair, table - My toys: ball, bike, car, doll, kite, robot - My home: bedroom, kitchen, living room, bed, door, sofa... - My animals: bird, dog, cat, fish, frog, duck, tiger... - My food: cake, chips, egg, fruit, milk... Topics: - My colours: basic colours including grey - My face: eyes, ears, nose, mouth, tooth, teeth, hair... - Our pets: bird, cat, dog, fish Grammar: Questions: What is this? What colour is this? Who is he/ she? Where is...? Can I...? Have you got...? Answers: Yes I have, No I haven't Prepositions: On, in, under, next to Contractions: I'm, she's, isn't, we're, they're, aren't, haven't, Where's, What's, Who's...	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	✓ Rozumí mluvenému obsahu s oporou o popisovaný obrázek či předmět. ✓ Rozumí mluvenému textu osvojovaných témat, pokouší se o jeho reprodukci. ✓ Rozezná jednotlivé předměty a postavy na obrázku a ukazuje je. ✓ Umístí předměty podle instrukcí, rozumí základním předložkám (IN, ON, UNDER, NEXT TO). ✓ Rozumí obratům spojeným se stolováním a slušným chováním a učí se je používat (např. ENJOY YOUR LUNCH. MAY I GO TO THE BATHROOM?).		
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	✓ Porovnává grafickou a mluvenou podobu slova. ✓ Přiřadí obrázky ke slovům a naopak. ✓ Pojmenuje písmena anglické abecedy. ✓ Přečte HIGH FREQUENCY WORDS odpovídající úrovni. ✓ Zapiše HIGH FREQUENCY WORDS odpovídající úrovni podle diktátu.	Alphabet Phonics: initial letters (s, p, b,d,), initial consonants (gr, br, fr), short vowels (a, e) High frequency words.	

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	✓ Rozumí zřetelně vysloveným pokynům, adekvátně na ně reaguje. ✓ Odpovídá na otázky WHAT IS IT? WHERE IS IT? WHAT COLOUR IS...? HOW MANY...? WHO'S...? WHOSE...? a umí je vytvořit. ✓ Vybarvuje podle pokynů číselné bingo do 20. ✓ Tvoří krátké souhlasné a nesouhlasné odpovědi: YES, I DO; YES, THERE IS/ ARE; YES, IT/SHE/HE IS; YES, YOU/ THEY/ WE ARE; NO, THERE ISN'T/ AREN'T; NO, IT/ HE/ SHE ISN'T; NO, I DON'T; NO, THEY AREN'T...	Instructions: Come here! Show me...! Give me...! Raise your hand! Line up! Your turn! Repeat, please! Point to....! Touch.....! Close.....! Open.....! Stick on..., Cut out..., Colour in..., Cross/ Circle/ Check/ Tick... Songs	HV – písničky TV – říkanky spojené s pohybem PČ – jazyk instrukcí a postupů práce VMGS: Objevujeme Evropu a svět - Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	✓ Nacvičuje správnou výslovnost slov i krátkých vět. ✓ Samostatně reprodukuje probírané písně a říkadla. ✓ Předvádí rozhovory v modelových situacích. ✓ Rozšiřuje si slovní zásobu z okruhu probíraných témat: pojmenuje, přečte a učí se zapisovat barvy, čísla 0-10, některé školní potřeby, hračky, zvířata, tvary, místnosti v domě, oblečení, jídlo, části lidského těla a obličeje, zájmy, město, prázdniny... ✓ Rozumí mluvenému textu osvojovaných témat, pokouší se o jejich reprodukci. ✓ Správně používá osobní zájmena HE, SHE, IT, YOU, THEY, WE. ✓ Vyjádří své pocity a náladu (TIRED, HUNGRY, HAPPY, THIRSTY, NOT FEELING WELL). ✓ Popíše osoby a jejich pocity.	Songs, chants and poems Greetings, Introduction Topics: - Our house: bedroom, kitchen, living room, bathroom, dining room... - Wild animals: crocodile, elephant, hippo, snake... - My clothes: shoes, jacket, socks... - Vehicles: boat, bus, car,	VMGS: Evropa a svět nás zajímá - svátky, zvyky a tradice v UK, USA (Vánoce, Velikonoce, Halloween); OSV: Komunikace

	✓ Vyjadřuje, co má a nemá prostřednictvím: I'VE GOT ✓ Vyjádří, co má/ nemá rád a zeptá se: I LIKE/ I DON'T LIKE..., DO YOU LIKE...? ✓ Používá průběhovou formu sloves –ING, zeptá se, co osoby jednotného čísla v daném okamžiku dělají a odpoví: WHAT IS SHE/ HE IS DOING? SHE/ HE IS SWIMMING. ✓ Dokáže říci, co má na sobě a zeptat se ostatních, co právě nosí (WEARING). ✓ Správně reaguje na povely, které se týkají oblékání a svlékání (PUT ON, TAKE OFF). ✓ Vyjádří zápor pomocí NOT a DON'T. ✓ Zeptá se, co osoby jednotného čísla umí a odpoví (sloveso CAN). ✓ Rozpozná jednotné a množné číslo pravidelných podstatných jmen: BOOK/ BOOKS. ✓ Zná dny v týdnu a roční období (MONDAY, TUESDAY..., WINTER, SPRING...). ✓ Vyjádří, co je jeho nejoblíbenější barva/ hračka/ jídlo. Odpoví na otázku WHAT'S YOUR FAVOURITE....? ✓ Sčítá a odčítá do čísla do 20. ✓ Používá spojení THERE IS, THERE ARE. ✓ Popíše, kde se věci nacházejí, ovládá předložky ON, IN, UNDER, BETWEEN, NEXT TO, IN FRONT OF. ✓ Rozlišuje mezi WHO'S a WHOSE. ✓ Vyjadřuje, co rád dělá I LIKE/ LOVE PAINTING... ✓ Vyjadřuje, co chce a nechce I WANT, I DON'T WANT... ✓ Používá přivlastňovací zájmena MY, YOUR, YOUR, MINE, YOURS, HER, HIS, THEIR, OUR. ✓ Používá členy určité a neurčité (A, AN, THE). ✓ Používá jednotné a množné číslo. ✓ Umí vyjádřit přivlastňování věcí osobám (PETER'S CAR, CHILDREN'S TOYS).	helikoptér, lorry, plane - Food: banana, apple, chocolate, ice cream.... Topics: - My family: baby, cousin, mummy, daddy, grandma, grandpa... - School: bookcase, board, cupboard, computer, desk, ruler, teacher, television, whiteboard... - Toys: alien, camera, game, kite, lorry, robot, watch - Furniture: bath, bed, clock, lamp, mat, mirror, phone, sofa - Animals: cow, duck, frog, goat, lizard, sheep, spider... - My town: cafe, flat, hospital, park, shop, street - My clothes: dress, glasses, handbag, hat, jeans, shirt, sunglasses... - My hobbies: paint, play, badminton, baseball, hockey, table tennis - Food: bread, chicken, chips, eggs, juice, milk, rice, water, burger, cake, fries, lemonade, watermelon, sausage... - Holiday places: mountains,	
--	--	--	--

	✓ Rozumí obratům spojeným se stolováním a slušným chováním a umí je používat (ENJOY YOUR LUNCH. MAY I CAN YOU PASS ME...? WOULD YOU LIKE SOME...? CAN I HAVE.....PLEASE? HERE YOU ARE/ GO).	beach, sand, sea, shell, sun Questions: What, Who, Where, How..? Grammar: To be, Can, Can't , Have got, Haven't got, There is, There are Preposotions: On, under, in, behind, between, next to, in front of Verb + ing: What's grandpa doing? He's sleeping. Verbs: catch, clean, fly, get, hit, throw, run, kick, sleep, jump, sit	
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	✓ Napíše, co vidí na obrázku. ✓ Napíše číslovky 1 – 10. ✓ Napíše názvy barev. ✓ Popíše vlastnosti (barvu, velikost, použití...) různých předmětů z běžného života. ✓ Popíše vlastnosti osob. ✓ Píše podle diktátu HIGH FREQUENCY WORDS odpovídající úrovni.	Phonics: initial letters (s, l, h), initial consonants (gr, br, fr, sp, st, sh, ch), final consonant (-ng), short vowels (a, e, i, o, u), long vowels (i-e, y, ay, ee, oa, o-e, u-e, ue, ow, ou, ir, ur) High frequency words.	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	✓ Přečte jednoduchá slovní spojení a krátké věty. ✓ Přečte a převypráví jednoduchý text s oporou o obrázek, ilustraci.		

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	✓ Rozumí pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje či odpovídá. ✓ Snaží se odpovídat na otázky učitele celou větou.	Topics: - Family matters: aunt, uncle, daughter, son, granddaughter, grandson, parents, grandparents - Describing people: beard, clever, curly, fair, straight hair, moustache, naughty, quiet - Home: balcony, basement, downstairs, flat, lift, upstairs, stairs - City: bank, bus station, cinema, hospital, library, market, shop, sports centre, supermarket, swimming pool - Routines of life: catch the bus, do homework, get dressed, get undressed, get up, go to bed/ school, have a shower, put on, take off, wake up, wash; days of the week - Health and illness: a backache, a cold, a cough, an earache, a headache, a stomach-ache, a toothache, a temperature - In the country: field, forest, grass, lake, leaf, picnic, plant, river, - World of animals: bat, bear, dolphin, kangaroo, lion, panda, parrot, shark, whale - Weather reports – cloudy, cold, dry, hot, rainy, snowy... Topics: - Sports, Health, After school club Grammar: Possessive 'S Present continuous/ present simple Past simple – regular and Irregular verbs: was, were, had,	HV – písničky TV – říkanky spojené s pohybem PČ – jazyk instrukcí a postupů práce ČJ – slovní druhy (podstatná jm., slovesa, číslovky) Objevujeme Evropu a svět -Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně VMGS: Evropa a svět nás zajímá - Svátky, zvyky a tradice v UK, USA (Vánoce, Velikonoce, Halloween)
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	✓ Rozšiřuje si slovní zásobu z okruhu probíraných témat (WEATHER, HEALTH, ANIMALS, PEOPLE, PLACES, HOME...) ✓ Rozumí osvojovaným gramatickým jevům a ve svém projevu se pokouší je aktivně používat (MUST, MUSTN'T; CAN, CAN'T pro svolení a schopnosti; vyjádření minulosti prostřednictvím pravidelných a nepravidelných sloves; užití –ING po LOVE, LIKE, ENJOY; užití TO po slovesu WANT; přivlastňování pomocí 'S; užití a rozlišování přítomného prostého a průběhového času, stupňování krátkých přídavných jmen LONG, LONGER, THE LONGEST).		

Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	✓ Poslouchá s porozuměním přiměřeně náročné texty, nahrávky k učebnici a konverzaci přiměřené obtížnosti. ✓ Odpoví na otázky k poslechovému textu.	drank, saw,gave, took, went, ate Verbs with ING followed Verbs with TO followed Verbs: Have to, Must/ musn't Adjectives: comparatives – big/ bigger, long/ longer Adverbs: always, sometimes, never, every day Adverbs of manners: badly, carefully, easily, happily, slowly... Relative clauses with WHO, WHERE, BECAUSE	
PSANÍ			
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	✓ Připraví a přednese referát či hádanku, v němž popíše osobu, zvíře či věc dle vlastního výběru. ✓ Písemně odpoví na jednoduchý dotaz. ✓ Písemně reprodukuje a obměňuje texty při zachování významu. ✓ Zapiše High Frequency Words odpovídající úrovni a slova slovní zásoby probíraných tematických okruhů podle diktátu.		
Vyplní své základní osobní údaje do formuláře.	✓ Vyplní přiměřeně náročný formulář o sobě a rodině.		
MLUVENÍ			
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	✓ Je schopen seznamovací konverzace, při které představí i jinou osobu. ✓ Aktivně se zapojuje do vzniklých konverzací, používá zdvořilostní fráze.		OSV: Komunikace

	✓ Předvádí rozhovory v modelových situacích a scénkách. ✓ Ústně reprodukuje a obměňuje texty a konverzaci při zachování významu. ✓ Připraví a přednese prezentaci na dané téma.		
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	✓ Formou předem připraveného referátu sdělí informace o sobě, rodině, počasí, událostech dne. ✓ Sdělí, jaké každodenní činnosti a aktivity dělá, ve sdělení používá frekvenční příslovce NEVER, SOMETIMES, ALWAYS, EVERY DAY.		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	✓ Odpoví celou větou na otázky o sobě, rodině, kamarádech, škole, zájmech...).		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
Vyhledá potřebnou informaci	✓ Čte plynule nahlas texty přiměřené obtížnosti a se známou slovní zásobou.	Phonics: consonant sound (S-c, F-ph, w, v, b), short vowel sounds (E-ea, A-a, I-i),	

v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	✓ V textu vyhledá potřebné informace. ✓ Orientuje se v textu a odpoví na otázky k přečtenému. ✓ Správně vyslovuje text přiměřené obtížnosti.	long vowel sounds (EE-ea, AY-a, ar, AU-ow, OU-oa, or), silent consonnt S - island ED endings, D- called, ID- wanted, T-kicked High frequency words.	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	✓ Rozumí krátkým textům z běžného života, zejména s oporou o ilustraci.		

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	✓ Rozumí pokynům učitele, instrukcím v učebnicích a adekvátně na ně reaguje či odpovídá. ✓ Odpovídá na otázky celou větou.	Topics: - Technology: button, computer, DVD, email, the internet, mobile phone, mouse, MP3 player, screen, text message, turn on, video - Animals: bat, bear, bird, whale, crocodile, dolphin, elephant, giraffe, kangaroo, lizard, monkey, panda, parrot, polar bear, rabbit, shark, snake, tiger - Exploring our world: continents, exhibition, expedition, explore, ice, make a camp, museum, school trip, ship	ČJ – slovní druhy, stavba věty VL – práce s mapou HV – písničky PČ – jazyk instrukcí a postupů práce
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	✓ Rozšiřuje si slovní zásobu z okruhu probíraných témat (technology, disaster, senses, cooking...). ✓ Rozumí osvojovaným gramatickým jevům a ve svém projevu je aktivně používá (vazba GOING TO pro plány a záměry; spojení I'D LIKE TO pro vyjádření prosby; sloveso SHOULD/SHOULDN'T pro vyjádření doporučení, rady; stupňování dlouhých přídavných jmen INTERESTING, MORE INTERESTING, THE MOST INTERESTING; vyjádření minulého času; užití minulého průběhového času; užití předpřítomného času pro vyjádření životních zkušeností NEVER, EVER; užití WHO, WHERE, BECAUSE a SO ve vedlejších větách).	Topics: - School subjects: Art, Computer studies, English, French, Geography, History, Maths, Science, Sport - School: dictionary, exam, competition, lesson, timetable - Time: half, o'clock, past, quarter, to - TV: cartoon, comedy, documentary, news, quiz show, weather forecast, action film, channel, series, turn on - Jobs: actor, dancer, dentist, doctor, farmer, firefighter, mechanic, nurse, journalist... - City: airport, castle, fire station, hotel, museum, post office, theatre, prison...	VMGS: Objevujeme Evropu a svět - Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen	✓ Poslouchá s porozuměním přiměřeně náročné texty, nahrávky k učebnici a konverzaci přiměřené náročnosti.		

pomalu a zřetelně a mě k dispozici vizuální oporu.	✓ Odpoví na otázky k poslechovému textu. ✓ Vlastními slovy převypráví slyšený text.	- Directions: Go straight/ along, Turn left/ right, Take the first street... - Disasters: earthquake, hurricane, iceberg, lightning, storm, volcano, tsunami - Materials: leather, metal, natural, manmade, plastic, recycle.... - Senses: hearing, sight, smell, taste, touch - Cooking: ingredients, recipe, sausage, knife... - Sport: athletics, badminton, golf, ice skating, snowboarding Grammar: Past simple – regular and irregular verbs Past simple vs Past continuous GOING TO for plans, intentions, predictions I'D LIKE + infinitive SHOULD/ SHOULDN'T Present perfect HAVE YOU EVER BEEN TO...? HAVE YOU EVER PLAYED ICE HOCKEY? Adjectives: comparatives – big/ bigger/ the biggest, good/ better/ the best, interesting/ more interesting, the most interesting Clauses with SO Prepositions: behind, between, in, in front of, into, next to, on, opposite, out of, under, round Telling time: o'clock, half/ quarter past/ to	
---	--	---	--

PSANÍ			
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	✓ Sestaví a napíše jednoduchý popis osoby, zvířete nebo věci. ✓ Písemně odpoví na jednoduchý dotaz. ✓ Písemně reprodukuje a obměňuje texty při zachování významu. ✓ Zapiše High Frequency Words a slova slovní zásoby probíraných tematických okruhů podle diktátu.		
Vyplní své základní osobní údaje do formuláře.	✓ Vyplní přiměřeně náročný formulář o sobě, bydlišti, rodině.		
MLUVENÍ			
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	✓ Aktivně se zapojuje do vzniklých konverzací na probírané téma. ✓ Předvádí rozhovory v modelových situacích a scénkách. ✓ Ústně reprodukuje a obměňuje texty a konverzaci při zachování významu. ✓ Připraví a přednese prezentaci na dané téma.	Topics: Values and Virtues: Be safe Recycle, Respect in the classroom People who help us Tell the truth but don't hurt Value your friendships	OSV: Komunikace
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	✓ Sdělí informace o sobě, rodině, počasí, událostech dne, oblíbeném filmu, jídlu... ✓ Ve svých sděleních uplatňuje osvojované gramatické jevy.		
Odpovídá na jednoduché otázky	✓ Odpoví na otázky ohledně času s přesností na čtvrt hodiny (O'CLOCK,		

týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	✓ HALF PAST, QUARTER PAST/ TO). ✓ Vysvětlí cestu z místa A do místa B, používá osvojovaná slovní spojení GO STRAIT/ ALONG, TURN LEFT/ RIGHT, TAKE THE FIRST STREET a osvojované předložky např. BETWEEN, NEXT TO, OPPOSITE, ROUND. ✓ Odpovídá celou větou na otázky z okruhu probíraných témat.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	✓ Čte plynule nahlas texty přiměřené obtížnosti a se známou slovní zásobou. ✓ V textu vyhledá potřebné informace. ✓ Orientuje se v textu a odpoví na otázky k přečtenému. ✓ Správně vyslovuje text přiměřené obtížnosti.	Phonics: consonant sound (J-j, J-ge, CH-ch), short vowel sounds (OO,S-s, SH-ch, sh, S-c, Z-s), long vowel sounds (ER-ur,er, or, ure, OR-aught, YOO-u), High frequency words.	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	✓ Rozumí krátkým textům z běžného života, vědy a techniky, pokud má k dispozici vizuální oporu.		

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	✓ Rozumí pokynům učitele, instrukcím v učebnicích a adekvátně na ně reaguje či odpovídá. ✓ Odpovídá na otázky celou větou.	Topics: - Technology: chat, electronic whiteboard, headphones, speakers, screen, internet, keyboard, pen drive, webcam.... - Theatre: act, actor, audition, part in a play, rehearsal - Myths, legends, mythical beasts - Transport: passengers, carry passengers, catch, get lost, pick up, travel by... - Space travel: astronaut, Earth, Moon, rocket, space.... - Outdoor: adventure, cave, fall over, hole, rock, waterfall, compass points (N, S, W, E), expedition, explorer, journey, rucksack, torch, sleeping bag... - Food: Biscuit, butter, chopsticks, dish, pan, recipe, sauce, sushi... - Seas and oceans: coral, jellyfish, lobster, octopus, reef, shell, squid... - Hobbies: bike trail, chess, play an instrument, free running, mountain bike... - clothes: belt, button, coat, decorate, fashion, gloves, jacket, tights... - Countries: Brazil, France, Germany, Mexico...	<i>ČJ – slovní druhy, stavba věty</i> <i>VL – práce s mapou</i> <i>HV – písničky</i> <i>PČ – jazyk instrukcí a postupů práce</i>
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	✓ Rozšiřuje si slovní zásobu z okruhu probíraných témat (technology, theatre, transport, space, seas and oceans...). ✓ Rozumí osvojovaným gramatickým jevům a ve svém projevu je aktivně používá (spojení GOING TO pro plány a záměry; vyjádření minulého času; vztažnost minulého průběhového a minulého prostého času; užití předpřítomného času s použitím FOR, SINCE, YET, ALREADY a budoucího času; užití WHO, WHICH, WHERE ve vedlejších větách; užití MAY, MIGHT; užití spojovacích výrazů BECAUSE, THEN, WHEN; užití MUCH, MANY u počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen).	Grammar: - Countries: Brazil, France, Germany, Mexico...	VMGS: Objevujeme Evropu a svět - Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně
Rozumí jednoduchému poslechovému textu,	✓ Poslouchá s porozuměním přiměřeně náročné texty, nahrávky k učebnici a		

pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	konverzaci přiměřené náročnosti. ✓ Odpoví na otázky k poslechovému textu. ✓ Tvoří otázky k poslechovému textu. ✓ Vlastními slovy převypráví slyšený text.	Present tenses and their uses, questions: Do you...? Can you...? Have you got...? Future tense: WILL Past simple and past continuous GOING TO for plans, intentions, predictions Present perfect with FOR, SINCE, STILL, JUST, YET, ALREADY Regular and irregular past participles Countable and uncountable nouns: using many, much, enough Quantifiers: some, any, no, someone, anyone, somewhere, anywhere, nowhere... Possibility: may, might Connectors: after that, because, before, then, when Clauses with WHO, WHICH, WHERE	
PSANÍ			
Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	✓ Napiše formální i neformální dopis. ✓ Písemně odpoví na dotaz. ✓ Písemně reprodukuje a obměňuje texty při zachování významu. ✓ Ve svém volném psaní píše správně High Frequency Words a slova slovní zásoby probíraných tematických okruhů.		
Vyplní své základní osobní údaje do formuláře.	✓ Vyplní přiměřeně náročný formulář o sobě, bydlišti, rodině a škole.		

MLUVENÍ			
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	✓ Aktivně se zapojuje do vzniklých konverzací na probírané téma. ✓ Předvádí rozhovory v modelových situacích a scénkách. ✓ Ústně reprodukuje a obměňuje texty a konverzaci při zachování významu. ✓ Připraví a přednese prezentaci na dané téma. ✓ Ve svém mluveném projevu užívá souvětí a adekvátních spojovacích výrazů.	Topics: Values and Virtues: Living with technology Harmony at home Be safe at home Sharing problems	OSV: Komunikace
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	✓ Sdělí fakta a základní informace z okruhu probíraných témat. ✓ Ve svých sděleních uplatňuje osvojované gramatické jevy. ✓ Vyžádá si a podá informace s využitím osvojené gramatiky a slovní zásoby.		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	✓ Odpoví na otázky ohledně času s přesností na minuty (O'CLOCK, HALF PAST, QUARTER PAST/ TO, FIVE TO/ PAST). ✓ Popíše lokaci (NORTH, SOUTH, EAST, EAST OF). ✓ Odpovídá celou větou na otázky z okruhu probíraných témat.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
Vyhledá potřebnou informaci	✓ Čte plynule nahlas texty přiměřené obtížnosti a se známou slovní	Phonics: Pronouncing letter GH-f	

v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	zásobou. ✓ V textu vyhledá potřebné informace. ✓ Orientuje se v textu a odpoví na otázky k přečtenému. ✓ Správně vyslovuje text přiměřené obtížnosti. ✓ Správně při čtení intonuje.	Scilent letters GH consonant sound (C-k, CK-k, G, TH), short vowel sounds (U), Intonation High frequency words	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	✓ Rozumí krátkým textům z běžného života, vědy a techniky.		

5.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Matematika je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, vede k získání matematické gramotnosti a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání v této oblasti klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, vztahům a pojmům matematiky. Práce a zadávané úkoly vycházejí z reality, ze skutečného, dětem blízkého života.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Matematika

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Číslo a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V tematickém okruhu Číslo a početní operace si žáci postupně osvojují aritmetické operace (sčítání, odčítání, porovnávání, zaokrouhlování, násobení, dělení. Přitom se dbá na dovednost (provádění početní operace), algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (propojení operace na reálnou situaci). Později si žáci osvojují postupy písemného provádění aritmetických operací a práci s kalkulačkou.

V matematické okruhu Závislosti a vztahy si žáci na základě porovnávání uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel a prostřednictvím svých činností zjišťují, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje práce s tabulkami, diagramy a grafy, které se žáci učí nejen číst a orientovat se v nich, ale také je vytvářet. Vyhledávají, sbírají a třídí různé údaje z praktického života (sportovní výkony, výsledky pokusů) a učí se je zaznamenat do tabulek, diagramů a grafů.

Matematický okruh Geometrie v rovině a v prostoru učí žáky objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické tvary (rovinné i prostorové). Žáci je hledají ve svém okolí, modelují je, pojmenovávají a určují jejich vlastnosti. Učí se měřit délku, objem, hmotnost a znát jejich základní i odvozené jednotky. Pozdější převody jednotek jsou vždy nejprve prakticky pochopeny. Také při výuce obvodu, obsahu, povrchu a objemu vycházíme z konkrétních situací kolem nás.

Poslední okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy je velmi důležitou součástí matematického vzdělání, při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy. Žáci se jimi učí řešit problémové situace z běžného života a posilují tak vědomí ve vlastní schopnosti.

Nedílnou součástí výuky Matematiky je radost z poznávání. Toho dosahujeme činnostním pojetím výuky skrze manipulaci s pomůckami a konkrétními věcmi, se kterými se děti ve svém životě setkávají. Žákům dáváme dostatečný prostor k vlastnímu objevování, pochopení objevů a procvičování. Nové učivo vždy vyplývá z předcházejícího a zároveň je základem a oporou pro učivo následující. Vedeme žáky k učení se navzájem, k vyjadřování a obhajování postupů jejich řešení a ke spolupráci při řešení problémových úloh.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka matematiky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení:

- žáci se učí metodám poznávání matematiky a využívají je v praktických činnostech
- vedeme žáky k nacházení různých postupů řešení
- při výuce používáme matematické termíny, znaky, symboly
- rozvíjíme kreativitu a učební dovednosti žáků, používáme názorné učební pomůcky
- vedeme žáky k autokorekci chyb

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme žákům problémové situace a úlohy z běžného života, vedeme je k praktickému ověřování správnosti řešení problémů
- zadáváme žákům dostatek úloh k samostatnému řešení
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností a individuálního přístupu k problémům
- předkládáme modely matematických postupů a vede žáky k jejich porozumění a správnému používání

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky v přesnému vyjadřování
- dáváme prostor nejen pro samostatné řešení problémů, ale i pro vlastní obhajobu řešení
- učíme žáky užívat matematický jazyk, včetně symboliky na úrovni jejich věku
- vedeme žáky ke stručnému a jasnému sdělování postupů práce

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke společnému hledání optimálních řešení problémů, práci ve skupině a spolupráci
- dáváme žákům prostor k objektivnímu hodnocení vlastní práce ve skupině
- uplatňuje partnerské vztahy učitel – žák
- uplatňujeme individuální přístup k žákům talentovaným i žákům s poruchami učení

Kompetence občanské:

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti za sebe samé, k soustavné sebekontrolě postupu práce a k respektování věkových, intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků
- rozvíjíme důvěru žáků ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke zpracování dat získaných pozorováním a měřeními
- seznamuje žáky s různými metodami zápisu naměřených hodnot
- vedeme žáky k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost (příprava na výuku)

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu**Osobnostní a sociální výchova**

- **Rozvoj schopností poznávání** - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- **Poznávání lidí** – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí
- **Kooperace a kompetice** – vedení a organizování práce skupiny, řešení konfliktů, zvládání situace soutěže
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** - Mezinárodní matematická soutěž Klokánek pro žáky 2. a 5. ročníku

Výchova demokratického občana

- **Občanská společnost a škola** - učitel vede vyučování v duchu otevřeného partnerství. Žák se stává rovnocenným partnerem učitele, rozvíjí se u něho tolerance a schopnost argumentovat.

Vyučovací předmět Matematika probíhá ve všech ročnících:

1. ročník - 4 hodiny týdně
2. ročník - 4 hodiny týdně
3. ročník - 4 hodiny týdně
4. ročník - 4 hodiny týdně
5. ročník - 4 hodiny týdně

Výstupy stanovené RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové témata & Mezipředmětové vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
Žák používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	✓ Poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru. ✓ Určí počet daného čísla do 10, do 20. ✓ Využívá matematické pomůcky. ✓ Porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, = . ✓ Dokáže napsat i přečíst čísla 0 – 20.	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru. Přirozená čísla 1-5, 6-10, 10 – 20. Určování čísel v řadě do 10, do 20. Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě. Počítání a určování předmětů v daném souboru. Využívání názorných pomůcek: dominové karty, kostky, počítadlo apod. Porovnávání čísel v daném oboru a využívání mat. znaků a symbolů. Psaní jednotlivých čísel 0 – 20. Číselná osa, znázorňování čísel. Určování čísel na číselné ose. Porovnávání čísel pomocí číselné osy. Sčítání, odčítání čísel pomocí číselné osy. Vyvození +, - na názorných příkladech. Sčítání, odčítání do 5, do 10. Zápis příkladů, čtení, řešení písemně i z paměti. Využívání početních situací i v praktických činnostech. Práce ve skupině, postavení členů	VDO: Učitel vede vyučování v duchu otevřeného partnerství OSV: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů OSV: Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí OSV: Kooperace kompetice - vedení a organizování práce skupiny, řešení konfliktů, zvládání situace soutěže
Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	✓ Umí číslo vyhledat, zapsat, porovnat na číselné ose.		
Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	✓ Využívá matematické znaky. ✓ Užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání v oboru čísel do 20. ✓ Umí z paměti sčítat a odčítat do 5, do 10, do 20, v druhé desítce vychází z analogie 1.desítky.		
Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	✓ Sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky. ✓ Zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu.		

Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	✓ Využívá komutativnosti. ✓ Staví jednoduché slovní úlohy. ✓ Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností.	ve skupině.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	✓ Určí části dne, doba spánku, doba denní. ✓ Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí. ✓ Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh. ✓ S pomocí učitele se orientuje na číselné ose. ✓ Určí místo v řadě.	Orientace v čase. Určování časové jednotky – hodina v průběhu dne a noci, časový údaj – den, měsíc, rok. Řešení slovních úloh. Určení data a zápis – číselně, slovně. Střídání ročních dob, měření teploty, porovnávání výsledků měření. Čtení jednoduchých tabulek. Vztahy o několik více, méně. Číslovky řadové.	<i>PRV - čas</i>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. Žák porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	✓ Rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádr. ✓ Určí shodné a neshodné tvary základních útvarů. ✓ Zná významy slov velký, dlouhý, větší a opaky. ✓ Dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar. ✓ Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar.	Základní útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice. Rovinné útvary krychle, kvádr, koule, jehlan. Stavebnice - určování rovinných útvarů-kvádr, krychle Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků.	

Výstupy stanovené RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové témata & Mezipředmětové vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
Žák používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	✓ Sčítá a odčítá čísla do 20 s přechodem přes desítku. ✓ Poznává jednotlivá čísla do 100. ✓ Určí počet daného čísla do 100. Zapiše a přečte všechna čísla do 100. ✓ Určí posloupnost jednotlivých čísel do 100.	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. Vytváření představ jednotlivých čísel do 100 na základě názoru. Počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel. Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě. Počítání a určování předmětů v daném souboru. Využívání názorných pomůcek- dominové karty, kostky, počítadlo apod. Čtení, psaní, porovnávání čísel do 100. Orientace na číselné ose. Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbol. Psaní jednotlivých čísel 20 – 100. Sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky (20+30, 45+8). Počítání s použitím závorek.	VDO: Učitel vede vyučování v duchu otevřeného partnerství OSV: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	✓ Vyhledá dané číslo v řadě, dokáže přečíst všechna čísla 20 – 100. ✓ Dokáže určit a porovnat velikost daného čísla		
Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	✓ Najde a zapiše dané číslo na číselné ose. ✓ Porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =.		
Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	✓ Sčítá a odčítá do 100 vybrané příklady, dokáže použít číselné osy počítá z paměti.		
Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	✓ Zakreslí příklady násobilky dělení, znázorní je manipulací s předměty. ✓ Zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu.	Násobilka a dělení v oboru násobilky do 20. Doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtů.	OSV: Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí.

	✓ Využívá komutativnosti. ✓ Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností.	Využívání početních situací v praktických činnostech. Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	OSV: Kooperace kompetice - vedení a organizování práce skupiny, řešení konfliktů, zvládání situace soutěže
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek. Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	✓ Určí hodiny, minuty. ✓ Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí. ✓ Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh. ✓ Číslovky řadové. ✓ Určí místo v řadě.	Převody času, měsíc, den hodina, minuta. Určování času na hodinách ručičkových i digitálních. Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh. Vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života.	TV: Řadové číslovky
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše základní rovinné útvary jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. Žák porovnává velikostí útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	✓ Rozezná, pojmenuje krychli, kvádr, kouli, jehlan. ✓ Narýsuje úsečku, určí délku úsečky na cm a porovná ✓ Určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů. ✓ Určí dané geometrické tvary, popíše rozdíly. ✓ Vymodeluje a určí souměrný útvar. ✓ Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar.	Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, jehlan, koule. Modelování těles. Určování odlišností jednotl. těles. Rýsování úseček, měření pomocí pravítka na cm, porovnávání délek úseček. Modelování čtverců, obdélníků, kruhů, trojúhelníků. Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků.	

Výstupy stanovené RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové témata & Mezipředmětové vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
Žák používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	✓ Používá komutativnosti v řešení početních operací. ✓ Sčítá a odčítá dvojčíselná čísla do 100 z paměti i písemně. ✓ Používá násobilku k řešení. ✓ Dokáže správně používat matematické symboly +, -, x, :. ✓ Poznává jednotlivá čísla do 1 000 na základě názoru. ✓ Určí počet daného čísla do 100, do 1 000. ✓ Určí počet daného čísla do 1 000. ✓ Využívá matem. pomůcky. ✓ Porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =. ✓ Dokáže napsat i přečíst čísla 100 do 1 000. ✓ Umí číslo vyhledat, zapsat, porovnat na číselné ose.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Sčítání a odčítání dvojčíselných čísel do 100 z paměti i písemně. Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100. Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru. Přirozená čísla 0 – 1 000. Určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách. Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě. Počítání a určování předmětů v daném souboru. Porovnávání čísel v daném oboru a využívání mat. znaků a symbolů. Psaní a čtení jednotlivých čísel 100 – 1000. Číselná osa, znázorňování čísel. Určování čísel na číselné ose. Porovnávání čísel pomocí číselné osy.	VDO: Učitel vede vyučování v duchu otevřeného partnerství OSV: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	✓ Využívá matematické znaky ✓ Umí z paměti sčítat a odčítat jednoduché příklady do 1 000.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000. Sčítání a odčítání z paměti. Násobení	OSV: Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. Poznávání lidí ve

Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	✓ Zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu. ✓ Využívá komutativnosti. ✓ Sestaví jednoduché slovní úlohy. ✓ Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností.	dvojciferných čísel jednociferným. Písemné sčítání dvou trojciferných čísel. Řešení slovních úloh se dvěma početními výkony. Využívání početních situací v praktických činnostech. Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	skupině, třídě, chyby při poznávání lidí. OSV: Kooperace kompetice - vedení a organizování práce skupiny, řešení konfliktů, zvládání situace soutěže
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	✓ Zná jednotky času: hodina, minuta, vteřina. ✓ Provádí odhady předběžného výsledku měření. ✓ Dokáže vyhledat spoje (autobusové) do místa a z místa bydliště. ✓ Umí narýsovat a používat tabulku násobků.	Orientace v čase. Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností. Provádění jednoduchých převodů času. Práce s tabulkami, diagramy – sestavování, jízdní řády	PRV - čas
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. Žák porovnávání velikost	✓ Rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádru. ✓ Určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů.	Základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec). Různá měřidla délky, měření úsečky, Jednotky délky : mm, cm, dm, m. Přímka, úsečka, bod, průsečík. Rýsování.	

útvary, měří a odhaduje délku úsečky. Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	✓ Provádí jednoduché převody. ✓ Dokáže narýsovat a změřit úsečky různé délky. ✓ Narýsuje a změří úsečky v různých polohách. ✓ Dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar. ✓ Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar.	Základní prostorové útvary (kvádr, válec rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků	
---	---	--	--

Výstupy stanovené RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové témata & Mezipředmětové vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	✓ Používá komutativnosti v řešení početních operací. ✓ Sčítá a odčítá dvojčíselná čísla do 1000 z paměti i písemně. ✓ Používá násobilku k řešení úloh. ✓ Dokáže správně používat matematické symboly + , - , x , :. ✓ Poznává jednotlivá čísla do 10000 na základě názoru. ✓ Určí počet daného čísla do 10000. ✓ Snaží se využívat počtu do 10000 v nejrůznějších životních situacích. ✓ Dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit v oboru do 10 000.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Sčítání a odčítání dvojčíselných čísel do 1 000 z paměti i písemně. Násobilka a dělení v oboru násobilky do 1000. Násobení jednocíselným a dvojčíselným činitelem. Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky. Přirozená čísla 0 – 10 000. Určování čísel v řadě do 10 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících. Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě. Počítání a určování předmětů v daném souboru. Písemné algoritmy početních operací.	VDO: Učitel vede vyučování v duchu otevřeného partnerství OSV: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 10 000.	✓ Umí zaokrouhlovat čísla na desítky a stovky. ✓ Dokáže použít komutativní a asociativní zákon. ✓ Porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší =. ✓ Pracuje s jednotkami hmotnosti,	Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady. Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 10 000. Sčítání a odčítání z paměti. Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací.	OSV: Kooperace kompetice - vedení a organizování práce skupiny, řešení konfliktů, zvládání situace soutěže

Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	- objemu, délky a času. ✓ Převádí jednotky délky na dm, m, km, jednotky hmotnosti dkg, kg, t. ✓ Sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách. ✓ Řeší jednoduché slovní úlohy. ✓ Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností.	Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna. Délky – dm, m, km. Tabulky, grafy. Řešení slovních úloh. Jednoduchá měření. Práce s kalkulátorem, softwarem.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Žák vyhledává, sbírá a třídí data.	✓ Dokáže měřit, vážit, zaznamenávat důležitosti, sestavit a doplnit tabulku.	Práce s tabulkami, zápisy, řešení. Názorné sestavení grafů, zapisování a vyhodnocení na základě údajů v tabulce. Práce s diagramem.	
Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	✓ Na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu ✓ Pokouší se o sestavení diagramu		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Žák řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	✓ Účastní se řešení zajímavých slovních úloh. ✓ Využívá časové přímky v dějinách vlasti. ✓ Porovnává čísla počtu obyvatel v jednotlivých státech Evropy. ✓ Pokouší se řešit zajímavé matematické hry. ✓ Pracuje s krychlemi. ✓ Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady - obchodování, pošta, banka.	Letopočty, výpočty doby minulé x současné. Magické čtverce – sestavování, řešení. Stavby z krychlí.	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Mezinárodní matematická soutěž Klokánek <i>VL – historie, letopočty</i>

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary – (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) užívá jednoduché konstrukce. Žák sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice. Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	✓ Rýsuje a kreslí rovnoběžky a různoběžky. ✓ Vyznačuje průsečík. ✓ Rýsuje libovolný rovnoběžník. ✓ Rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou. ✓ Rýsuje libovolný obdélník, čtverec, trojúhelník. ✓ Rýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem. ✓ Určuje osy souměrnosti překládáním papíru. ✓ Určuje roviny souměrnosti na modelech – krabičky, dopravní značky. ✓ Provádí konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti. ✓ Modeluje souměrné útvary. ✓ Převádí jednotky délky (cm, m, dm, km, mm). ✓ Provádí odhad vzdáleností a délek. ✓ Určí obvod jednoduchých obrazců pomocí čtvercové sítě. ✓ Užívá základní jednotky obsahu. ✓ Určuje síť kvádru a krychle rozložením krabičky. ✓ Modeluje kvádr, krychli. ✓ Určuje povrch kvádru (krychle) součtem obsahu stěn.	Základní útvary v rovině – bod, přímka, vzájemná poloha přímek, polopřímka, úsečka. Čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, rovnoběžník. Osa úsečky. Útvary osově souměrné. Délka úsečky, jednotky délky. Obvod a obsah čtverce a obdélníku. Jednotky obsahu. Síť kvádru a krychle. Povrch kvádru a krychle.	

Výstupy stanovené RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové témata & Mezipředmětové vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	✓ Používá komutativnosti v řešení početních operací. ✓ Sčítá a odčítá dvojčíferná čísla do 1 000 000 z paměti i písemně. ✓ Používá násobilku k řešení úloh DV: dokáže správně používat matematické symboly + , - , x , :. ✓ Poznává jednotlivá čísla do 1000000 na základě názoru. ✓ Určí počet daného čísla do 1000000. ✓ Určí počet daného čísla do 1000000. ✓ Snaží se využívat počtu do 1000 000 v nejrůznějších životních situacích. ✓ Dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit v oboru do 10000.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Sčítání a odčítání dvojčíferných čísel do 1000000 z paměti i písemně. Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100. Písemné násobení dvojčíferným a trojčíferným činitelem. Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky. Písemné dělení jednocíferným dělitelem. Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru. Přirozená čísla 0 – 1000000. Určování čísel v řadě do 1000000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících. Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě. Počítání a určování předmětů v daném souboru využití matematických symbol.	VDO: Učitel vede vyučování v duchu otevřeného partnerství OSV: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a	✓ Umí zaokrouhlovat čísla na desítky, stovky, tisíce, miliony.	Zaokrouhlování do milionu. Písemné algoritmy početních	IT – tabulky, grafy, práce s kalkulátorem, softwarem

kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Žák porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. Žák porozumí významu znaku “-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	✓ Snaží se odhadovat výsledek. ✓ Porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =. ✓ Pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času. ✓ Převádí jednotky délky na dm, m, km, jednotky hmotnosti dkg, kg, t. ✓ Sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách. ✓ Řeší složené slovní úlohy. ✓ Dokáže napsat a přečíst římské číslice do 20. Ví, jak se číslice odvozují. Zná znaky římských čísel. ✓ Převádí celá čísla na zlomky. ✓ Určí část z celku. ✓ Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem. ✓ Zapiše desetinné číslo. ✓ Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností. ✓ Žák vyznačí na číselné ose celé záporné číslo.	operací. Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady. Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000. Sčítání a odčítání z paměti. Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací. Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna. Délky – dm, m, km. Tabulky, grafy. Řešení slovních úloh Práce s kalkulátorem, softwarem. Římské číslice. Číslice L, C, D, M. Čtení letopočtů. Zlomky. Desetinná čísla. Zajímavé matematické úlohy. Celá záporná čísla na číselné ose.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Žák vyhledává, sbírá a třídí data. Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a	✓ Vyhledá si autobusové a vlakové spoje. ✓ Na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu.	Práce s daty – praktické využití jízdních řádů a ceníků. Tabulky, grafy, diagram.	<i>IT, PŘ – práce s daty</i> OSV: Kooperace kompetice - vedení a organizování práce

diagramy.	✓ Pracuje s tabulkami a jejími výsledky, sestaví graf. ✓ Pokouší se o sestavení diagram.		skupiny, řešení konfliktů, zvládání situace soutěže
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary – (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) užívá jednoduché konstrukce. Žák sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice. Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	✓ Sestrojí čtverec, obdélník. ✓ Rozumí trojúhelníkové nerovnosti. ✓ Narýsovat daný trojúhelník. ✓ Dokáže narýsovat součet, rozdíl, násobek úseček. ✓ Rýsuje a určuje délku lomené čáry. ✓ Označí přímkou, polopřímku, úsečku, určí rozdíly. ✓ Vypočítá obvod obdélníku, čtverce. ✓ Narýsuje rovnoběžky v různých polohách v rovině, určí rovnoběžník. ✓ Rýsuje kolmice pomocí kružítka. ✓ Využije čtvercové sítě k výpočtu. ✓ Používá jednotky obsahu, vzorce k výpočtu obsahu. ✓ Vysvětlí rozdíl obvod x obsah. ✓ Narýsuje čtvercovou síť, vyznačí čtverec, obdélník, určí osu souměrnosti.	Konstrukce čtverce, obdélníku. Trojúhelníková nerovnost. Sestrojení daného trojúhelníku (pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný). Rýsování přímky, polopřímky, úsečky, lomené čáry. Výpočty obvodů daných mnohoúhelníků. Rýsování rovnoběžek v různých polohách, rýsování rovnoběžníků. Čtvercová síť. Výpočty obsahu. Výsledky obvodů x obsahů porovnávání. Označení geometrických tvarů v prostoru. Souřadnice bodů ve čtvercové síti. Čtvercová síť, rýsování obrázků.	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Žák řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a	✓ Dokáže řešit slovní úlohy spojené se všemi matematickými	Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce,	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti –

problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	operacemi na úrovni žáka 1. stupně.	praktické příklady - obchodování, pošta, banka. Letopočty, výpočty doby minulé x současné. Odhady.	Mezinárodní matematická soutěž Klokánek <i>VL – historie, letopočty</i>
---	-------------------------------------	--	--

5.3. Informatika

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

5.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Seznamuje žáky s tím, jak funguje počítač a další informační systémy. Učí žáky hledání optimálních řešení ke zpracování dat a praktických úkolů a ukazuje, kdy je lepší přenechat práci počítači. Uvádí žáky do problematiky digitálního světa a jeho využití pro zjednodušení práce. Klade důraz na etické chování a upozorňuje na možné hrozby v online prostoru.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Informatika:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na tyto oblasti:

- data, informace a modelování
- algoritmizace a programování
- informační systémy
- digitální technologie

Klademe důraz na osvojení základů práce s počítačem, jeho ovládání, vyhledávání jednoduchých informací a na základy komunikace. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově. Prostřednictvím her a experimentů vytváříme první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat a objevovat digitální svět kolem nás. U žáků rozvíjíme schopnost nalézat vhodné řešení daného úkolu, jeho nakrokování a vytvoření ve vhodném programovacím prostředí. Důraz klademe také na dodržování bezpečného chování v online prostředí.

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje:

a) jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku

4. ročník – 1 hodina týdně - Informatika

5. ročník – 1 hodina týdně - Informatika

b) integrací do jiných předmětů – digitální gramotnost žáků rozvíjíme i v ostatních vyučovacích předmětech, při kterých žáci využívají znalostí osvojených v předmětu Informatika na praktických příkladech.

V hodinách Informatiky používáme jazykovou metodu CLIL (Content and Language Integrated Learning). Jednotlivá témata jsou žákům nejprve vysvětlena v českém jazyce a po jejich pochopení následně procvičována v jazyce anglickém. Žáci tak nejen získají potřebné dovednosti daného tématu, ale zároveň si osvojí jeho specifickou slovní zásobu v angličtině.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

Kompetence k učení

- oceňujeme a využíváme snahu, aktivitu a zájem žáků, jejich dovednosti v oblasti informatiky a digitálních technologií, které získávají i mimo výuku
- zaměřujeme žáky na využívání poznatků a dovedností při práci s PC v praktických činnostech
- ukazujeme žákům možnosti využití digitálních technologií pro efektivnější získávání nových poznatků

Kompetence komunikativní

- ukazujeme žákům možnosti sdílení dat a informací v online světě
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu
- v rámci skupinových prací vedeme žáky k diskusi nad řešením dané problematiky

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení zadaných problémových úkolů
- vedeme žáky k pochopení, že nemusí existovat pouze jedno správné řešení

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jak samostatné, tak týmové práci
- vedeme žáky k etickému chování a upozorňujeme na možné hrozby v online prostoru

Kompetence občanské

- klademe důraz na respektování autorských práv v digitálním prostoru
- vedeme žáky k rozpoznávání nepravdivých informací a ověřování dat

Kompetence pracovní

- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci s PC
- vysvětlujeme žákům, jak šetrně zacházet s digitálními technologiemi
- ukazujeme možnosti k využívání softwarových a hardwarových prostředků k prezentaci výsledků vlastní práce
- učíme žáky hledání optimálních řešení ke zpracování dat a praktických úkolů

Kompetence digitální

- rozvíjíme u žáků informatické myšlení
- přispíváme k pochopení digitálních technologií jako důležité součásti moderní doby
- vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát - Chápání autorských práv

Mediální výchova

- Vnímání autora mediálních sdělení – výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – Ovládání digitálního zařízení			
Žák najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Žák dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	✓ Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží. ✓ Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem. ✓ Edituje digitální text, vytvoří obrázek. ✓ Přehraje zvuk či video. ✓ Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. ✓ Používá krok zpět, zoom. ✓ Řeší úkol použitím schránky. ✓ Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením.	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	VV – kresba obrázků MDV: Vnímání autora mediálních sdělení – výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – Práce ve sdíleném prostředí			
Žák najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Žák propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	✓ Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. ✓ Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. ✓ Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. ✓ Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. ✓ Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace.	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet	VDO: Občan, občanská společnost a stát - chápání autorských práv

Žák dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	✓ Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ – Úvod do kódování a šifrování dat a informací			
Žák popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Žák vyčte informace z daného modelu .	Práce v programu Malování ✓ Sdělí informaci obrázkem. ✓ Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. ✓ Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text. ✓ Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky. ✓ Složí obrázek z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	<i>VV – grafika</i>

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Úvod do práce s daty			
Žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	✓ Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech. ✓ Doplní posloupnost prvků. ✓ Umístí data správně do tabulky. ✓ Doplní prvky v tabulce. ✓ V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný.	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	<i>MAT – tvorba tabulek, číselná data</i> <i>ČJ – čtení s porozuměním</i>
INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Úvod do informačních systémů			
Žák v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	✓ Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. ✓ Určí, jak spolu prvky souvisí.	Systém, struktura, prvky, vztahy	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Základy programování – příkazy, opakující se vzory			
Žák sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Žák popíše jednoduchý	✓ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy. ✓ V programu najde a opraví chyby. ✓ Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát.	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	

problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	✓ Vytvoří a použije nový blok. ✓ Upraví program pro obdobný problém.	Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Základy programování – vlastní bloky, náhody			
Žák sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce	✓ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. ✓ V programu najde a opraví chyby. ✓ Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. ✓ Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. ✓ Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky. ✓ Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. ✓ Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. ✓ Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	

sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.			
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Postavy a události			
Žák sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím	✓ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav. ✓ V programu najde a opraví chyby. ✓ Používá události ke spuštění činnosti postav. ✓ Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. ✓ Upraví program pro obdobný problém. ✓ Ovládá více postav pomocí zpráv.	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	

navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.			
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Úvod do modelování pomocí grafů a schémat			
Žák popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Žák vyčte informace z daného modelu .	✓ Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty. ✓ Pomocí obrázku znázorní jev. ✓ Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	

5.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předměty: Prvouka
Přírodověda
Vlastivěda

5.4.1. Prvouka

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je komplexní oblastí, která vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. V 1. až 3. ročníku ZŠ je tato vzdělávací oblast realizována v předmětu Prvouka.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Při vymezení témat využívá učitel možností projektů, experimentů, vycházek a exkurzí. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace a upevňovat si pracovní a režimové návyky.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání krajiny v místě bydliště a blízkém okolí (MČ Praha 4 - Kunratice) a na získávání přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás

- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi, poznávání lidí a jejich činností

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměn a rozmanitostí živé a neživé přírody

Člověk a jeho zdraví

- základní znalosti o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, první pomoci, bezpečném chování v různých životních situacích
- poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

kompetence k učení

- učitel předkládá žákům názorné pomůcky, nechává je individuálně s nimi manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- dává příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporuje tvořivou činnost žáků
- vytváří návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- vede žáky k vlastnímu pozorování v přírodě

kompetence k řešení problémů

- při předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení postupuje učitel od jednoduchých ke složitějším
- vede žáky, aby podle svého uvážení nacházeli shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky pozorovaných jevů
- povzbuzuje žáky, aby je při hledání řešení neodradil případný nezdár

kompetence komunikativní

- učitel dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- hovoří se žáky o zkušenostech z jejich života
- vyjadřuje uspokojení nad správnými závěry žáků
- učí žáky naslouchat názorům spolužáků, vybízí je k diskuzi

kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci, vzájemné domluvě a respektování druhého
- učí žáky pracovat ve dvojicích i ve skupinách
- učí je vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- dbá na to, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře

kompetence občanské

- učitel způsobem výuky (vzájemný rozhovor, dotazy, diskuze o řešení problémů, sdělování zkušeností) vede žáky ke slušnému chování bez hrubostí, k ohleduplnosti a tolerance
- vede žáky ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých

kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- zaměřuje se na poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi
- dbá na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech

kompetence digitální

- učitel umožňuje žákům vyhledávat informace ke studovaným tématům na internetu
- zadává prezentace a referáty ke zpracování na počítači
- učitel ve výuce používá nástroje umělé inteligence jakožto aktivizující metody výuky pro získávání a vyhledávání informací. Učí žáky dobře komunikovat s AI, správně formulovat otázky, umět získané informace vyhodnocovat a kriticky posuzovat, zajímat se o původní zdroje a informace si ověřovat.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

OSV Osobnostní a sociální výchova:

Osobnostní rozvoj

- ***Komunikace:*** řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích
- ***Kooperace a kompetice:*** rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci v rámci skupinových prací
- ***Sebepoznání a sebepojetí:*** moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
- ***Seberegulace a sebeorganizace:*** organizace vlastního času, plánování učení

- **Psychohygienu:** dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí:** vzájemné poznávání ve třídě
- **Mezilidské vztahy:** chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého

VDO Výchova demokratického občana

- **Občan, občanská společnost a stát:** Dodržování pravidel pro společné soužití ve třídě, v rodině; dodržování pravidel cyklistů na stezkách – bezpečnost naše a druhých

MKV Multikulturní výchova

- **Kulturní difference:** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky

ENV Environmentální výchova

- **Ekosystémy:** Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, půda, louka; Projekt – Voda (1.-4. ročník)
- **Vztah člověka k prostředí:** Současná a minulá podoba měst

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až třetím ročníku. Má následující časovou dotaci:

- 1.ročník – 2 hodiny
- 2.ročník – 2 hodiny
- 3.ročník – 2 hodiny

Ročník: První

PRVOUKA

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	✓ Orientuje se v budově školy. Označí riziková místa v budově školy, na školním hřišti, na příjezdové cestě ke škole a na parkovišti. ✓ Při společných procházkách v okolí školy dodržuje pravidla bezpečného chování chodce v silničním provozu – používá přechod pro chodce, ví, co znamenají základní dopravní značky zejména ty v okolí školy. ✓ Při procházce v okolí školy vyznačí místo své školy v jednoduchém plánu a učí se nalézat svou polohu v průběhu procházky. Orientuje se pomocí povelů vpravo/ vlevo, před/ za.	Škola, prostředí a činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy. Prostředí domova, orientace v obci, význačné budovy. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce.	OSV: Komunikace s dospělými ve škole vs komunikace se spolužáky a kamarády OSV: Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve třídě <i>MAT- Určování polohy v prostoru.</i>
Žák začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	✓ Chápe význam pojmu obec, popíše charakteristické znaky města a vesnice. ✓ Pojmenuje obec, ve které žije, a obec, ve které chodí do školy. ✓ Vyjádří, co má v místě okolí školy rád a co by chtěl změnit. ✓ Pečuje o čistotu a pořádek ve škole a v jejím okolí, třídí odpad. ✓ Uvede svou adresu.		
LIDÉ KOLEM NÁS			
Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	✓ S oporou o tzv. rodinný strom pojmenuje příbuzenské vztahy do generace prarodičů. ✓ Rozlišuje role rodinných příslušníků. ✓ Uvede příklady potřeb, které dětem uspokojuje jejich rodina.	Rodina. Role jedince v rodině. Příbuzenské a mezigenerační vztahy.	

Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	✓ Dbá na dobré vztahy ke spolužákům. Chová se vhodně v různých situacích. ✓ Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. ✓ Učí se zhodnotit konfliktní situace z hlediska různých účastníků, navrhuje vhodné způsob jejich řešení, vciťuje se pocitů jejich účastníků. ✓ Zná pravidla třídy. Dodržuje je. ✓ Vysvětlí rozdíly mezi chováním během hodiny a o přestávkách.	Sebepoznání. Zdravé a vyrovnané sebepojetí. Sebeřízení. Poznávání druhých lidí. Soužití lidí, mezilidské vztahy (empatie, vstřícnost, pomoc, povzbuzení). Komunikace Chování lidí – pravidla a řešení konfliktů.	OSV: Sebepoznání a sebepojetí - kladný vztah k sobě i druhým ČJ – <i>Popis člověka – záznam informací z rozhovoru (kresbou).</i> OSV: Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace VDO: Občanská společnost a škola - Dodržování pravidel pro soužití ve třídě
Žák odvodí význam a potřebu povolání a pracovních činností.	✓ Zná povolání a náplň práce svých rodičů. ✓ Chápe význam a potřebu různých povolání. ✓ Pojmenuje běžná povolání. ✓ Rozlišuje mezi časem k práci a k odpočinku.	Práce, zaměstnání, práce a odpočinek.	PČ- <i>řemesla</i> OSV: Seberegulace – sebeovládání, odložení osobních potřeb
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných	✓ Pozoruje změny v přírodě, popíše rozdíly v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. ✓ Přiřadí roční období k fázím ročního cyklu života stromů. ✓ Rozliší strom, keř, bylinu. ✓ Zakládá herbář. Pojmenuje části stromu. Rozlišuje stromy listnaté a jehličnaté. Podle plodů a listů rozpozná běžně se vyskytující stromy (dub, lípu, javor). Přiřadí k běžným listnatým stromům listy a plody.	Rostliny a živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy. Běžné listnaté a jehličnaté stromy.	

určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	✓ Rozlišuje mezi ovocem a zeleninou. ✓ Objevuje, co jsou peckovice, malvice, bobule. U vybraných druhů zeleniny označí části rostlin, které jíme (mrkev, salát, paprika, okurka...). ✓ Zakládá herbář. Seznamuje se s běžně známými zástupci jarních květin (sněženky, krokusy, narcisy a tulipány,...). ✓ Popíše základní stavbu cibulovitých rostlin. ✓ Najde rozdíl mezi ptáky a jinými živočichy. ✓ Vysvětlí, jaké potřeby má zvířátko, s nímž má zkušenost, popíše, jak je potřeba o zvířátko pečovat. ✓ Rozpozná a pojmenuje rodiny domácích zvířat (kůň, kráva, prase, slepice, koza). Na příkladu popíše, co lidem dávají.	Stavba rostlin, jarní květiny. Životní podmínky některých rostlin a zvířat. Opatrné a ohleduplné chování ke zvířatům. Význam zvířat pro člověka.	
Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	✓ Určí materiál, z něhož jsou vyrobeny předměty denní potřeby (kov, plast, dřevo, sklo...). Uvede příklady jejich využití. Zkoumá vlastnosti materiálů: průhlednost, tvrdost, pružnost, plave/ neplave, je/ není magnetický). ✓ Vede jednoduché záznamy o svém zkoumání. ✓ Znalosti o materiálech využívá pro třídění běžných odpadů. Zná význam třídění odpadů. Uvede zásady správného třídění odpadů. Určí, do které skupiny odpadů odpadky patří.	Látky a jejich vlastnosti – třídění běžných materiálů, jejich vlastnosti a porovnávání. Jednoduché pokusy.	.

LIDÉ A ČAS			
Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	✓ Odhaduje trvání běžných denních činností. Přiřazuje k časovým údajům běžné denní činnosti. ✓ Vyjmenuje a seřadí jednotlivé části dne. ✓ Vyjmenuje dny v týdnu. ✓ Rozeznává měsíce v roce. ✓ Přiřadí charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce (Vánoce, Velikonoce). ✓ Vede si školní diář.	Subjektivní vnímání času. Orientace v čase a následnost událostí. Dny a týdny. Cyklus roku - měsíce, roční období. Kalendář.	MAT - Pojmy celek, polovina a čtvrtina.
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	✓ Pojmenuje viditelné části lidského těla. Popíše části těla, jež se podílejí na smyslovém vnímání. Rozliší vjemy. ✓ Uvědomuje si přeměnu mléčného chrupu ve stálý. Zná rozdíly mezi chrupem dítěte a dospělého. Uvědomuje si funkci různých tvarů zubů při zpracovávání potravy. Popíše rizika pro zdraví zubů. Uvede zásady péče o chrup. ✓ Zná průvodní znaky některých běžných dětských nemocí. Uvede postup domácí léčby při nachlazení. ✓ Rozumí zásadám zdravého životního stylu. Rozliší na příkladu režimu dne zdravé a nezdravé návyky. Vysvětlí, jak denní režim ovlivňuje zdraví. ✓ Ze seznamu vybere potraviny, jež jsou potřebné pro zdraví. Dokáže sestavit jídelníček pro zdravou svačinu.	Lidské tělo – základní stavba a funkce. Smysly, vnímání Stavba a funkce chrupu, péče o něj. Životní projevy a potřeby. Péče o zdraví – zdravá výživa, režim dne, nemoc.	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, co o sobě vím, co ne OSV: Mezilidské vztahy - ohleduplnost k lidem se smyslovým postižením <i>TV – význam sportů a pohybových aktivit pro zdraví; správné držení těla.</i> <i>ČJ – přesné vyjadřování, odborná terminologie.</i> <i>Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu - Zdravé zuby</i>

Žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	✓ Dokáže rozeznat situace, v nichž je nutné požádat o pomoc dospělé. ✓ V modelové situaci umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. ✓ Při exkurzích a výletech dodržuje správné chování chodce na chodníku a při přecházení vozovky na přechodu pro chodce. Vysvětlí význam světelných signálů pro chodce. Označí riziková místa v okolí školy a popíše, jak je bezpečně zvládnout.	Zdraví a nemoc. Prevence úrazů. Bezpečné chování v rizikovém prostředí Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce.	<i>Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu - Prevence úrazů</i> <i>Dopravní výchova - Ochrana zdraví v dopravě, zásady osobní bezpečnosti.</i> OSV: Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy a bezpečnost
---	---	--	---

Ročník: Druhý

PRVOUKA

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	✓ Vysvětlí význam určování světových stran. ✓ Orientuje se v plánu okolí školy, vyhledá v něm orientační body. ✓ Ví, jak jsou jednotlivé plochy v plánu okolí školy rozlišeny barevně. ✓ Najde a na plánu vyznačí cestu z místa A do B. ✓ Dodržuje pravidla bezpečného chování cyklisty v silničním provozu. Zná základní dopravní značky.	Plán. Určování světových stran. Dopravní síť v okolí školy, v obci	<i>Geometrie – vztahy objektů v prostoru.</i> <i>VV– kresba krajiny.</i>
Žák začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	✓ U vybraných budov v obci vysvětlí jejich význam. ✓ Pracuje s mapou, podle světových stran určí sousední obce. ✓ Na mapě ČR vyhledá hlavní město. ✓ Chápe důležitost ochrany životního prostředí ✓ Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí školy. ✓ Pojmenuje památky v obci, kde sídlí škola, a vysvětlí význam pojmu památka.	Orientační body a významné linie obce a místní krajiny. Části naší obce. Sousední obce/města podle světových stran nebo významných linií. Význam/funkce vybraných budov v obci. Proměny obce v čase (město). Památky jejich význam.	<i>VV – umělecká hodnota památky, počátky rozlišování uměleckých slohů.</i> ENV: Vztah člověka a prostředí – Život před sto lety PRO

LIDÉ KOLEM NÁS			
Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	✓ Rozumí širším příbuzenským vztahům (tchýně, tchán, zeť, snacha). ✓ Uvědomuje si nutnost vzájemné pomoci v rodině a svůj podíl na zapojení se do jednotlivých činností při péči o domácnost. ✓ Uvede příklad, jak se kultury vzájemně obohacují. ✓ Předvede v modelové situaci vhodné chování vůči „jinému“ dítěti. ✓ Uvede příklady, jaké potíže může mít dítě z jiné kultury žijící u nás.	Role a odpovědnost členů rodiny včetně dětí. Antropologické konstanty společné lidem všech kultur a etnik a rozdíly v jejich konkrétní podobě na příkladu svátků a slavení.	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – Co o sobě vím, co ne, moje vztahy k druhým lidem MKV: Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky
Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	✓ U běžných povolání popíše náplň práce.	Profese ve zdravotnictví, školství, v obchodech a ve službách.	<i>Význam vzdělání pro přípravu na výkon profese – motivace k učení.</i>
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	✓ Charakterizuje podzimní, zimní, jarní a letní počasí a průběh proměn přírody na podzim, v zimě, na jaře a v létě.		
Žák roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	✓ Pracuje s herbářem. Rozeznává a pojmenovává známé zástupce jarních květin: bledule, prvosenka, sasanka, podběl, violka... ✓ Třídí známé zástupce kořenové, košťálové, plodové, cibulové, listové		

	zeleniny. ✓ Určuje názvy listnatých stromů podle tvaru jejich listů a podle plodů. ✓ Určuje názvy jehličnatých stromů podle tvaru šišek a typu jehlic. ✓ Objasní pojem smíšený les. ✓ Uvědomuje si nebezpečí plynoucí z trhání a ochutnávání neznámých plodů a požití jedovatých hub. Ví, že houby se dělí na jedlé, nejedlé a jedovaté. ✓ Seznamuje se zástupci savců a vysvětlí, od čeho je název savci odvozen. Poznává a pojmenuje rodiny hospodářských a volně žijících zvířat (husa, králík, ovce, srnec, jelen, prase divoké). ✓ Popíše stavbu těla ptáků a vysvětlí podstatu dělení ptáků na stálé a stěhovavé.		
Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	✓ Identifikuje situace, kdy v běžném životě potřebujeme vodu, uvědomuje si její hodnotu, pozoruje její vlastnosti (bezbarvá, bez zápachu, bez chuti). ✓ Vyjmenuje 3 základní skupenství vody – pevné, plynné, kapalné. ✓ Popíše cestu pitné vody z vodního zdroje až po vypouštění splaškových	Voda – vlastnosti. Pokusy s vodou. Skupenství Počasí, oblačnost, srážky. Infrastruktura v obci – vodovody a kanalizace.	<i>Esteticko-výchovné předměty – voda a život kolem ní v umění.</i>

	vod. ✓ Vysvětlí schéma koloběhu vody v přírodě.	Úprava vody. Hospodaření s vodou.	
LIDÉ A ČAS			
Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	✓ Vede si diář. Vysvětlí význam kalendáře, seznamuje se s různými typy kalendářů. ✓ Přiřazuje měsíce v roce k ročním obdobím. Ví, kterým měsícem jednotlivá roční období začínají. ✓ Rozlišuje mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. ✓ Nachází rozdíly mezi způsobem žití a bydlení před sto lety a dnes.	Diář, kalendář. Roční období, měsíce v roce, svátky v průběhu roku slavené. Minulost, budoucnost, současnost. Život lidí před 100 lety.	<i>Matematika – orientace na časové ose, šedesátková soustava.</i>
Žák uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost.	✓ K jednotlivým ročním obdobím přiřadí svátky a tradice v naší zemi tradičně slavené. U vybraných svátků popíše některé známé zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce, Masopust). ✓ Na příkladech porovná oslavy svátků v minulosti a dnes. ✓ Uvede příklady slavení svátků (Vánoce, Velikonoce) jiných kultur a národů.	Svátky rodinné, svátky v přírodním cyklu roku, svátky s náboženskými kořeny a svátky občanské. Vánoce a Velikonoce u nás a ve světě.	<i>AJ – cizí jazyky – svátky a zvyky okolních zemí jako důležité reálie.</i> MKV – Kulturní diference
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Žák uplatňuje hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o	✓ Charakterizuje a seřadí etapy vývoje člověka od narození po stáří. ✓ Zná základní funkci kosterní a svalové soustavy, popíše stavbu lidské kostry,	Vývoj dítěte/člověka. Základní potřeby v různých obdobích. Přehled orgánových soustav a jejich význam.	<i>TV – význam pohybu, odpočinku pro zdravý vývoj orgánových soustav.</i>

lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	rozeznává důležité orgány lidského těla (mozek, plíce, žaludek, srdce). ✓ Rozumí pyramidě vyvážené stravy, sestaví zdravý jídelníček na celý den. ✓ Dokáže posoudit, zda je při úrazu nebo náhlé zdravotní příhodě ohrožen život. V modelové situaci přivolá pomoc. Pamatuje si důležitá telefonní čísla: 112, 150, 155, 158. ✓ Ovládá základní pravidla provozu na pozemních komunikacích z pohledu chodce a prakticky je uplatňuje při řešení dopravních situací na výletech a mimoškolních akcích. ✓ Určí vybrané dopravní značky. Dokáže řešit jednoduché dopravní situace z pozice cyklisty. Uvede povinnou výbavu cyklisty v silničním provozu. Zná pravidla, která upravují základní chování cyklisty – změna směru, předjíždění, přednosti. ✓ Rozezná krizové situace (šikana, týrání...) a navrhne, kde vyhledat pomoc.	Typy úrazů a jednání dítěte při nich – první pomoc. Dopravní značky a jejich rozdělení. Pravidla upravující chování cyklisty. Povinná výbava cyklisty. Bezpečné cestování v autě, v hromadné dopravě.	ČJ– komunikace v krizové situaci. ČJ– dopravní značky jako příklad symbolického komunikačního systému. OSV: Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy VDO: Občan, občanská společnost a stát - Dodržování pravidel cyklistů na stezkách – bezpečnost naše a druhých <i>Dopravní výchova - Ochrana zdraví v dopravě</i> <i>Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu – Prevence úrazů a první pomoc</i>
Žák se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je	✓ Rozezná krizové situace (šikana, týrání...) a navrhne, kde vyhledat pomoc.	Krizové situace (šikana, týrání). Zdroje pomoci.	ČJ– schopnost vyjadřovat vztahové, emoční a další problémy v mezilidském

mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	✓ V modelové situaci určí oběť a pojmenuje možná nebezpečí této situace.		<i>soužití a komunikovat o nich s odborníkem.</i>
---	--	--	---

Ročník: Třetí

PRVOUKA

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	✓ Pomocí buzoly/kompasu určuje polohu v přírodě. Seznamuje se s pojmem vrstevnice. Určí světové strany v prostoru i na mapě. ✓ Najde rozdíly mezi plánem a mapou. ✓ Blíže se seznamuje s mapou ČR. Pracuje s legendou mapy a seznamuje se s měřítkem mapy. ✓ Označí riziková místa na své cestě do školy a v nejbližším okolí a popíše, jak je bezpečně zvládnout. ✓ Dodržuje pravidla bezpečného chování cyklisty v silničním provozu. Zná základní dopravní značky.	Plán, mapa. Nadmořská výška, vrstevnice. Druhy map. Přecházení vozovky. Jízda na kole – odbočování, objíždění překážek, vjíždění na vozovku.	
Žák začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.	✓ Popíše krajinu v nejbližším okolí obce. ✓ Rozliší přírodní a umělé prvky v krajině. Vysvětlí, jak krajina ovlivňuje život v regionu. Popíše, jak člověk působí na životní prostředí regionu. ✓ Uvede charakteristiky jednotlivých typů krajin (nížiny, vysočiny) a určuje je na mapě. ✓ Přiřadí krajinu vlastního regionu k určitému typu.	Tvary zemského povrchu regionu. Typy krajiny a jejich charakteristiky.	

LIDÉ KOLEM NÁS			
Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	✓ Analyzuje běžný konflikt mezi dětmi a navrhne jeho možná řešení. Vcituje se do pocitů druhých. ✓ Vysvětlí, co často bývá příčinou konfliktů v rodině. Na modelové situaci ukáže možnosti hledání společného řešení. Uvede příklady možností, jak dítě může přispět k lepšímu soužití v rodině. ✓ Uvede příklady přátelského chování v daných situacích. ✓ Vysvětlí, co často bývá příčinou konfliktů mezi kamarády. ✓ Vysvětlí význam pravidel ve společnosti. ✓ Nachází paralelu mezi pravidly a zákony.	Soužití lidí – mezilidské vztahy. Komunikace. Pravidla chování lidí. Pravidla ve státě – zákony. Česká republika jako parlamentní demokracie.	OSV: Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve třídě OSV: Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	✓ Rozdělí živé organismy na živočichy, rostliny a houby. ✓ Dělí živočichy na obratlé a bezobratlé. ✓ Zástupce obratlovců rozdělí na ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce. ✓ Dělí živočichy dle druhu přijímané potravy na masožravce, všežravce, býložravce. ✓ Vyjmenuje vlastnosti typické pro		

	živočichy (dýchání, pohyb, rozmnožování, přijímání potravy, vylučování...). ✓ Popíše vlastnosti rostlin (vyživují se, dýchají, reagují na změny v přírodě, pohybují se, rozmnožují se, vyvíjejí se). ✓ Dělí rostliny na kvetoucí a nekvetoucí. Kvetoucí rostliny rozdělí na byliny a dřeviny. ✓ Vysvětlí, proč rostliny kvetou, a uvede příklady rozmnožování rostlin. ✓ Užitkové rostliny rozdělí na polní plodiny, ovocné stromy a keře a zeleninu. ✓ Uvede příklady kulturních rostlin (obiloviny, kukuřice, řepka, brambory...) a vysvětlí jejich užitek pro člověka. ✓ Popíše stavbu těla hub. Učí se poznávat známé druhy hub a dělit je na jedlé, nejedlé a jedovaté. ✓ Popíše složení půdy (zvětralé horniny, kořeny, odumřelé části hub, rostlin a živočichů, voda a vzduch). ✓ Vysvětlí vztah mezi pojmy přírodnina –		
--	---	--	--

	surovina – výrobek (kráva – mléko – jogurt).		
Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	✓ Uvádí veličiny (hmotnost, objem, teplota, čas), které je možné u vybraných předmětů měřit. Pojmenuje a používá jednoduchá měřidla, k výsledkům měření přiřadí správné jednotky. ✓ Uvede doklady přítomnosti vzduchu. Vyjmenuje nejdůležitější složky vzduchu. ✓ Vysvětlí, za jakých podmínek může vzniknout nebo se udržovat hoření.	Veličiny délka, objem a hmotnost. Jejich měření. Vzduch – hry a pokusy. Hoření, hašení ohně.	<i>MAT – geometrie</i>
LIDÉ A ČAS			
Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	✓ Zdůvodní potřebu počítání času. Chápe význam letopočtu, letopočty správně seřadí na časovou přímku.	Kalendáře, letopočty.	
Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	✓ Zná nejvýznamnější české báje a pověsti spojené s místním regionem. ✓ Vysvětlí význam hmotných památek pro poznávání minulosti. Seznamuje se s národními kulturními památkami (např. Orloj, Karlův most, Pražský hrad,...)	České báje a pověsti. Národní kulturní památky	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky	✓ Rozumí řídící funkci nervové soustavy a mozku, chápe přenos vzruchu. ✓ Popíše proces trávení a vylučování.	Složky stravy – sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy, minerální látky. Trávicí soustava a trávení.	OSV: Psychohygiena

s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	✓ Určí jednotlivé složky stravy a charakterizuje jejich vliv na zdraví člověka. Vysvětlí zásady zdravé výživy. Na příkladech dokáže rozlišit zdravé a nezdravé prvky v jídelníčku. ✓ Vysvětlí, co je stres a jak vzniká. Na příkladech rozliší situace, které stres vyvolávají. Popíše možné působení stresu na zdraví člověka. Uvede chování, které stresu předchází nebo jej minimalizuje.	Zásady zdravé výživy a životního stylu. Stres a jeho příčiny, předcházení stresu a minimalizace účinků.	<i>Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu – Prevence sociálně patologických jevů.</i>
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	✓ V modelové situaci odmítne nabízené experimentování s návykovými látkami nebo jiným rizikovým chováním (viz tematický celek Lidé kolem nás). ✓ Vysvětlí a v modelové situaci předvede postup přivolání pomoci v případě požáru a jiné nehody. ✓	Nebezpečné látky. Nebezpečnost návykových látek, jejich odmítnutí. Situace požáru, technické havárie, živelní pohromy a jiných případů hromadného ohrožení.	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	✓ Uvědomuje si důležitost a výjimečnost situace. ✓ Zachová klid a pozorně poslouchá pokynů dospělého.		

5.4.2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda staví na elementárních znalostech, které žáci získali v Prvouce a současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech na 2. stupni ZŠ. Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku. Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů, v Přírodovědě se realizují dva okruhy:

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení při mimořádných událostech

Výuka Přírodovědy probíhá nejčastěji v běžných vyučovacích hodinách v kmenových třídách. Dále jsou v každém ročníku zařazovány projekty, experimenty, vycházky a exkurze. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky, učí se prostřednictvím výukových programů a internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat různé učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu, elektronické učebnice a online zdroje jakožto zdroje informací

k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům
- učitel zadává problémové úkoly a úkoly s více druhy řešení a učí tak žáky volit vhodné způsoby řešení

kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění různým textům, zvukovým i obrazovým materiálům
- umožňuje žákům, aby pojmenovali pozorované skutečnosti a zachytili je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učitel vede žáky k vyjadřování vlastních myšlenek, poznatků a dojmů, umožňuje jim reagovat na názory a podněty jiných
- učitel realizuje projekty, které končí prezentací před spolužáky

kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách a dostávají tak prostor pro kooperativní učení
- učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, čímž učí žáky spolupracovat a respektovat daná pravidla
- učitel je žákům rádcem a tím je vede k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

kompetence občanské

- učitel vede žáky ke snaze si pomáhat, uznávat se, oceňovat nápady druhých, k dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným a bezpečným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel učí žáky dobře si rozvrhnout práci a určovat priority

kompetence digitální

- učitel umožňuje žákům vyhledávat informace ke studovaným tématům na internetu
- zadává prezentace a referáty ke zpracování na počítači
- učitel ve výuce používá nástroje umělé inteligence jakožto aktivizující metody výuky pro získávání a vyhledávání informací. Učí žáky dobře komunikovat s AI, správně formulovat otázky, umět získané informace vyhodnocovat a kriticky posuzovat, zajímat se o původní zdroje a informace si ověřovat.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

OSV Osobnostní a sociální výchova:

Osobnostní rozvoj

- **Sebepoznání a sebepojetí:** moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem
- **Seberegulace a sebeorganizace:** organizace vlastního času, plánování učení, režim dne v souladu se se ZŠS
- **Psychohygiena:** dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- **Mezilidské vztahy:** chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

Morální rozvoj

- **Hodnoty, postoje, praktická etika:** vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

ENV Environmentální výchova:

- **Ekosystémy:** les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina
- **Základní podmínky života:** voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí:** doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině
- **Vztah člověka k prostředí:** naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, třídění odpadu a recyklace

Vyučovací předmět Přírodověda má následující časovou dotaci:

4.ročník – 1 hodina

5.ročník – 1.5 hodiny

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚT OVÉ VZTAHY
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	✓ Zjišťuje vzájemnou závislost organismů a neživé přírody. ✓ Zná složky neživé přírody (půda, světlo, teplo, voda, vzduch). ✓ Zná základní podmínky života na Zemi (světlo a teplo ze Slunce, živiny, vzduch, voda), uvědomuje si, že v různých částech naší planety jsou podmínky pro život odlišné (chladné, mírné, vlhké a teplé, suché a teplé prostředí). ✓ Objasní princip rovnováhy přírody (potravní řetězec, parazité, symbióza).	Neživá příroda - půda, světlo, teplo, voda, vzduch Základní podmínky života – světlo a teplo ze Slunce, živiny, vzduch, voda Fotosyntéza Koloběh vody v přírodě Rovnováha v přírodě, potravní řetězec	ENV: Vztah člověka k prostředí
Žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	✓ Objevuje Zemi jako součást vesmíru. ✓ Zdůvodňuje význam Slunce. ✓ Vysvětlí střídání dne a noci. ✓ Vysvětlí působení magnetické a gravitační síly.	Vesmír a Země Střídání dne a noci Fotosyntéza Magnetická síla, gravitační síla	
Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	✓ Zkoumá rozmanitost společenstev, uvede charakteristiku společenstev (les, louka, voda, pole, park) a popíše vybrané zástupce hub, rostlin a živočichů v nich žijících.	Rozmanitost společenstev – les, pole, louka, voda, okolí lidských obydlí	ENV: Ekosystémy – poznávání ekosystémů v obci a okolí školy
Žák porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí	✓ Pozoruje život organismů v jednotlivých ročních obdobích v různých ekosystémech. ✓ Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.	Příroda na podzim, příroda v zimě, na jaře, v létě Ekosystémy Základní projevy života,	

organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	✓ Prakticky třídí některé houby, rostliny a živočichy s využitím jednoduchých klíčů a atlasů.	společné znaky živočichů Třídění živočichů (obratlovci – bezobratlí, savci-ptáci-ryby-plazi-objíživelníci) Rostliny vytrvalé, jednoleté, dvouleté Obiloviny, okopaniny, luskoviny, olejníky, pícniny, textilní plodiny, plevele	
Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	✓ Dodržuje správné chování v přírodě. ✓ Zdůvodňuje význam ochrany přírody (význam lesů, vodních ploch, půdy). ✓ Účastní se aktivit, kterými může přispět k ochraně přírody.	Ekologie a ochrana přírody Význam lesů, vodních ploch, půdy	ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	✓ Zkoumá složení vzduchu, vody, hornin, nerostů a půdy jednoduchými pokusy a pozorováním. ✓ Provádí pokusy s rostlinami (různé podmínky pro růst), dodržuje postup, provádí a zaznamenává pozorování, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusů, ověřuje hypotézy).	Skupenství látek Vlastnosti vzduchu, vody, hornin, nerostů a půdy – pokusy a pozorování Pokusy s rostlinami	ENV: Základní podmínky života
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	✓ Využívá poznatků o dýchací a oběhové soustavě k podpoře vlastního zdraví – začleňování sportu, pohybu a pobytu na čerstvém vzduchu do režimu dne.		
Žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	✓ Vhodně plánuje a naplňuje svůj denní režim s využitím času pro učení, práci, zábavu a odpočinek. Sestaví návrh denního režimu žáka.	Plánování denního režimu	OSV: Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace , psychohygiena

Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	✓ Nacvičuje si vhodné chování v případě osobního ohrožení zdraví, uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulujících mimořádné události. ✓ Uplatňuje odpovědné chování chodce a případně cyklisty při přesunech a činnostech žáků mimo budovu školy, dodržuje základní pravidla silničního provozu ✓ Upevňuje si bezpečné a ohleduplné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky. Chápe, že má právo na své bezpečí. Svěří se v případě krizové situace důvěryhodné osobě.	Situace hromadného ohrožení Postup při evakuaci školy Dopravní výchova, dopravní situace a pravidla Krizové situace, šikana, týrání, sexuální zneužívání, služby odborné pomoci	<i>Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu – Prevence násilí a šikany</i>
Žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	✓ Orientuje se ve škodlivých účincích návykových látek (kouření, alkohol) na zdraví. Vysvětlí nebezpečí závislosti na návykových látkách. V modelových situacích předvede asertivní odmítavé chování.	Legální a nelegální návykové látky Odmítání návykových látek	<i>Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu – Prevence sociálně patologických jevů.</i>
Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	✓ Chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad a zásad zdravého životního stylu. ✓ Sestaví jídelníček na celý týden podle zásad zdravé výživy.	Péče o zdraví Zdravá výživa	
Žák rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	✓ Ošetřuje běžná poranění. ✓ Nacvičuje obvazovou techniku. ✓ Přivolá lékařskou pomoc.	Poranění, obvazová technika Lékařská pomoc	

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚT OVÉ VZTAHY
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	✓ Prohlubuje si znalosti o živé přírodě (bakterie a mikroorganismy) a neživé přírodě (dělení vod na slanou/ sladkou, povrchovou/ podpovrchovou; složení vzduchu; typy hornin). ✓ Poznává, jak vypadá naše Země uvnitř. ✓ Chápe, že nergetické suroviny se utvářely na Zemi po dobu miliónů let přeměnou živých organismů ✓ Nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka, vyhledává činnosti, kterými může přispět k ochraně přírody, třídí odpad a seznamuje se s likvidací a recyklací odpadu.	Mikroorganismy - součást živé přírody Neživá příroda – dělení vod, složení vzduchu, typy hornin Zemská kůra, plášť a jádro Energetické suroviny Elektrická energie, vliv elektráren na životní prostředí Ochrana přírody, člověk a příroda	ENV: Vztah člověka k prostředí
Žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	✓ Porovnává planety sluneční soustavy. ✓ Objasní význam Slunce pro život na Zemi a postavení Země ve vesmíru. ✓ Uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus (střídání dne a noci, ročních období).	Vesmír a Země, sluneční soustava a její planety Střídání dne a noci, ročních období	ENV: Základní podmínky života
Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	✓ Poznává rozmanitost přírodních podmínek na Zemi a život v nich ✓ Objevuje specifika podnebných pásem a příklady rostlin a živočichů v nich žijících.	Rostliny a živočichové v podnebných pásech	ENV: Ekosystémy – poznávání ekosystémů v obci a okolí školy
Žák porovnává na základě pozorování základní projevy	✓ Poznává člověka jako obratlovce a savce. ✓ Pozoruje základní projevy života člověka a s využitím	Člověk – obratlovec a savec Projevy života organismů	

života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	atlasů objevuje funkce jednotlivých orgánových soustav.	Třídění organismů	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	✓ Využívá poznatků o kosterní, svalové, trávicí, vylučovací, nervové soustavě a kůže k podpoře vlastního zdraví – začleňování pobytu na čerstvém vzduchu do režimu dne, zdravé slunění a zdravá a vyvážená strava.	Části lidského těla, kostra, svaly, kůže, soustava trávicí, vylučovací, nervová, Smyslová ústrojí Zdravý způsob života	OSV: Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
Žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	✓ Rozlišuje etapy vývoje člověka ✓ Orientuje se ve vývoji dítěte před narozením a po jeho narození	Etapy vývoje po narození do stáří Vývoj prenatální	
Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	✓ Nacvičuje si vhodné chování v případě osobního ohrožení zdraví, uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulujících mimořádné události. ✓ Uplatňuje odpovědné chování chodce a případně cyklisty při přesunech a činnostech žáků mimo budovu školy, dodržuje základní pravidla silničního provozu ✓ Upevňuje si bezpečné a ohleduplné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky. Chápe, že má právo na své bezpečí. Svěří se v případě krizové situace důvěryhodné osobě.	Situace hromadného ohrožení Postup při evakuaci školy Dopravní výchova, dopravní situace a pravidla Krizové situace, šikana, týrání, sexuální zneužívání, služby odborné pomoci	<i>Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu – Prevence násilí a šikanování</i>
Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	✓ Ví, co je stres a jak vzniká. Na příkladech rozliší situace, které stres vyvolávají. Popíše možné působení stresu na zdraví člověka. Uvede, jak stresu předcházet a minimalizovat ho.	Zdraví, prevence Duševní hygiena Stres	

5.4.3. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve čtvrtém až pátém ročníku. Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů, ve Vlastivědě se realizují čtyři okruhy:

Místo, kde žijeme

- pochopení organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení národního cítění, vztahu k vlasti, kultuře

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se základními právy a povinnostmi, problémy ve společnosti i ve světě směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- žáci pracují ve třídě různými metodami práce s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Rozmanitost přírody

- propojenost prvků živé a neživé přírody
- vliv člověka a jeho činností na přírodu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka Vlastivědy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

kompetence k učení

- učitel nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, vlastivědné knihy a časopisy, elektronické učebnice, internet)
- učitel vede žáka k pochopení a užívání odborné terminologie, znaků a symbolů

kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí problémové úkoly a úkoly s více druhy řešení a učí tak žáky volit vhodné způsoby řešení
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům

kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- učitel nabízí různé textové, audio a video materiály a umožňuje tím žákům porozumět různým typům textů, záznamů a materiálů
- učitel realizuje projekty, které končí prezentací před spolužáky
- učitel vede žáky k vyjadřování vlastních myšlenek, poznatků a dojmů a umožňuje jim reagovat na názory a podněty druhých

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím je učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- učitel poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
- učitel je žákům rádcem a tím je vede k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- učitel vede žáky ke snaze si pomáhat, uznávat se, oceňovat nápady druhých, k dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným a bezpečným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel učí žáky dobře si rozvrhnout práci a určovat priority

kompetence digitální

- učitel umožňuje žákům vyhledávat informace ke studovaným tématům na internetu
- zadává prezentace a referáty ke zpracování na počítači

- učitel ve výuce používá nástroje umělé inteligence jakožto aktivizující metody výuky pro získávání a vyhledávání informací. Učí žáky dobře komunikovat s AI, správně formulovat otázky, umět získané informace vyhodnocovat a kriticky posuzovat, zajímat se o původní zdroje a informace si ověřovat.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Výchova demokratického občana (VDO):

- ***Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování:*** demokracie jako protiváha diktatury, demokratické způsoby řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMGS):

- *Evropa a svět nás zajímá – sousední státy*
- *Objevujeme Evropu a svět - ČR, sousední státy, evropské krajiny, turistické lokality a významné památky Evropy*

Environmentální výchova (ENV):

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MDV):

- ***Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*** - vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot

Multikulturní výchova: kulturní diference

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve čtvrtém a pátém ročníku. Má následující časovou dotaci:

4.ročník – 1 hodina

5.ročník – 1.5 hodiny

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚT OVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	✓ Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Orientace na mapě a v krajině	
Žák určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	✓ Určí na mapě světové strany (hlavní a vedlejší). ✓ Pomocí buzoly nebo kompasu orientuje mapu podle světových stran, najde na mapě své stanoviště, najde významné orientační body v okolí krajiny, určí podle mapy, kterým směrem se má vydat na cestu. ✓ Používá aplikaci MAPY.CZ, najde cestu z místa A do místa B. ✓ Chápe význam měřítka mapy. Pomocí měřítka se učí určit skutečnou vzdálenost. ✓ Pracuje s legendou mapy, přečte a rozliší mapové znaky a interpretuje jejich význam. ✓ Řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Ví, podle čeho se může orientovat bez mapy, buzoly či GPS (stín, mraveniště, letokruhy, včelí úly).	Práce s mapou, buzolou a kompasem. Světové strany GPS, aplikace MAPY.CZ Měřítka a legenda mapy Orientace pomocí přírodních ukazů	
Žák rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává na mapách naší republiky a	✓ Rozlišuje mezi plánem, mapou, náčrtem a glóblem. ✓ Chápe, že mapa je zmenšený obraz zemského povrchu. ✓ Má představu o základních a nejpoužívanějších druzích map (turistické, automapy, vlastivědné), chápe, proč se vzhled různých druhů map liší. ✓ Ví, jak je povrch na mapách znázorněn barevně. Na mapě rozliší nížiny a typy vysočin, uvede jejich příklady. ✓ Na mapě Evropy vyhledá Českou republiku, pojmenuje sousední státy.	Mapa, plán, náčrt, glóbus Druhy map, atlas Barevné rozlišení povrchu na mapě, typy krajin Mapa Evropy, sousední státy	VMGS: Evropa a svět nás zajímá – sousední státy

Evropy jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí.			
Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	✓ S oporou o tematické mapy charakterizuje ČR z hlediska přírodního členění (pohoří, vodstvo, počasí a podnebí, půda, zemědělství, nerostné bohatství a průmysl, významná města). ✓ Podle tematických map určí podmínky vhodné ke vzniku a rozvoji sídla (nadmořská výška, teplota, srážky, úrodnost půdy). Vysvětlí důvody, proč byly některé oblasti hustě osídleny a jiné zůstaly neobydlené. ✓ Při poznávání krajiny v okolí školy rozliší prvky utvářené v dávné minulosti a ty, které vznikly nedávno. Nalézá důvody, proč vznikly na daném místě.	Tematické mapy ČR - pohoří, nížiny, vodstvo, podnebí, počasí, zemědělství, nerostné bohatství a průmysl, významná města Místo vhodné k životu Lidská sídla, vesnice, města	
Žák porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	✓ Rozlišuje pojmy vlast a cizina. ✓ Rozlišuje pojmy rekreace, turistika a cestovní ruch. Vyhledá na mapě ČR příklady turistických lokalit. Popíše možné turistické aktivity, významná místa a místní zajímavosti (hrady/ zámky/ divy přírody/ kulturní památky/ zvířenu/ rostlinstvo/ kuriozity v místě bydliště a ve vybraném kraji ČR. ✓ Chápe rozdíl mezi kulturními a přírodními památkami. Vyhledá na tematické mapě památky UNESCO v České republice.	Vlast/ cizina Rekreace, turistika, cestovní ruch Druhy cestování Kraje ČR Kulturní a přírodní památky ČR, památky UNESCO	
Žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich	✓ Chápe význam státu. Ví, že ČR je demokratický stát. ✓ Ví, jakou úlohu plní prezident a premiér. ✓ Uvede příklady státních institucí (soudy, Parlament) a vysvětlí, čemu vybrané instituce napomáhají. ✓ Rozpozná české státní symboly, uvede příklady míst a situací, kde se státní symboly používají. ✓ Chápe význam EU jako společenství států, které se domluví na	Život v demokratickém státě Prezident Vláda složená z ministrů Premiér – předseda vlády Parlament ČR – Poslanecká sněmovna a Senát Zákony, soud, trestný čin	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Náš parlament, zákony ČR

význam.	spolupráci a mají společnou politiku a hospodářství.	Státní znak a symboly státní moci Vlajka naší republiky Územní členění a samospráva EU a její význam	<i>HV – státní hymna</i>
LIDÉ KOLEM NÁS			
Žák vyjádří podle vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	✓ Žák se podílí na tvorbě třídních pravidel, rozumí jejich významu a respektuje je. Chápe, že lidé fungují na základě společenských pravidel, učí se je znát a respektovat. Nalézá paralelu mezi pravidly a zákony. ✓ Rozlišuje mezi právy a povinnostmi, seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte.	Pravidla slušného chování, školní pravidla Právo a spravedlnost Základní lidská práva.	
Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou.	✓ Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nelze tolerovat.		
Orientuje se v zákl. formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu	✓ Orientuje se v základních formách vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné). ✓ Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze ✓ Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy ✓ Rozlišuje mezi hotovostní a bezhotovostní platbou	Finanční gramotnost Formy vlastnictví Půjčky, dluhy, splátky Spoření Hotovostní a bezhotovostní platba	

nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.			
LIDÉ A ČAS			
Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	✓ Chápe pojem letopočet, pracuje s časovými údaji, uspořádá je na časové ose. ✓ Orientuje se v časové posloupnosti významných historických období našich dějin (nejstarší pravěké dějiny, Sámova říše, Velkomoravská říše, počátky českého státu, Přemyslovci, Lucemburkové, Jagelonci, Habsburkové. K jednotlivým obdobím přiřadí jejich významné osobnosti (např. Konstantin a Metoděj, sv. Václav, Přemysl Otakar II, Jan Lucemburský, Karel IV, Václav IV, Mistr Jan Hus, Jiří z Poděbrad, Rudolf Habsburský). ✓ Chápe význam osobnosti Karla IV. pro český národ, vyjmenuje jeho nejslavnější počiny (Karlův most, Karlštejn, univerzita).	Práce s časovou osou, letopočet Počítání času na staletí, tisíciletí Periodizace dějin Řazení historických událostí nejstarších českých dějin až po nástup Habsburků na český trůn	
Žák využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	✓ Pro pochopení minulosti využívá nejrozličnějších informačních zdrojů, navštěvuje muzea, galerie, účastní se vycházek po pražských památkách.	Národní kulturní instituce Památky a památníky jako svědkové minulosti Pamětníci	
Žák srovnává a	✓ Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce		

hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity,	✓ Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (vody přírodní a umělé, nerostné zdroje a jejich těžba, urbanizace a rozvoj dopravy, získávání zemědělské půdy).	Získávání zemědělské půdy Nerostné zdroje a jejich těžba Zdroje energie Umělé vodní nádrže, zakládání rybníků v minulosti Urbanizace Vliv dopravy na krajinu	ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat, nebo poškozovat.			
--	--	--	--

Ročník: Pátý

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA & MEZIPŘEDMĚT OVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	✓ Objevuje regionální zvláštnosti Prahy, jakožto samostatného kraje (památky a pamětihodnosti, pověsti, příroda, architektura, zvláštnosti, kulturní a přírodní zajímavosti). ✓ Společně se spolužáky připraví procházku po památkách a významných místech Prahy pro děti ze spřízněného dětského domova.	Regionální zvláštnosti Prahy	
Žák rozlišuje mezi náčrty plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	✓ Vyhledá na mapě hlavní města evropských zemí. Určí polohu jednotlivých evropských zemí vůči ČR a vůči jiným zemím. ✓ Objevuje Evropu jako kontinent, její polohu, povrch a pohoří, vodstvo, podnebí a podnebné pásy, život v jednotlivých podnebných pásmech, kulturní památky, přírodní památky a krásy přírody, hospodářství a obyvatelstvo.	Orientace na mapě Evropy, státy Evropy a významná evropská města, známá pohoří a vodstvo Evropy, podnebné pásy Kulturní a přírodní památky Evropy	VMGS: Evropa a svět nás zajímá – sousední státy VMGS: Objevujeme Evropu a svět – evropské krajiny

Žák porovná způsob života a přírodu naší vlasti a jiných zemí.	✓ Rozlišuje pojmy vlast a cizina. ✓ Na mapě Evropy uvede příklady evropských turistických lokalit. ✓ Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti sousedních zemí s ČR. ✓ Vysvětlí rozdíl mezi kulturními a přírodními památkami. Seznamuje se s některými památkami UNESCO v Evropě.	Vlast/ cizina Rekreace, turistika, cestovní ruch Druhy cestování Evropské turistické lokality Kulturní a přírodní památky ČR, Památky UNESCO v Evropě	MKV: Kulturní difference VMGS: Objevujeme Evropu a svět – turistické lokality a významné památky Evropy
Žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	✓ Chápe význam státu. Ví, že ČR je demokratický stát. Ví, jakou úlohu plní prezident a premiér. Uvede příklady státních institucí (vláda, parlament – poslanecká sněmovna a senát, soud) a vysvětlí, čemu vybrané instituce napomáhají. ✓ Rozlišuje mezi ministrem, poslancem a senátorem. ✓ Rozlišuje pojem obecní zastupitelstvo a krajský úřad. Rozlišuje mezi starostou, hejtnanem a primátorem. Vysvětlí pojem obecní samospráva. ✓ Rozpozná českou hymnu, vlajku, české státní symboly, uvede příklady míst a situací, kde se státní symboly používají. ✓ Chápe význam EU jako společenství států, které se domluvily na spolupráci a mají společnou politiku a hospodářství. Poznává vlajku EU a její význam, zná hlavní sídlo a měnu.	Život v demokratickém státě Prezident Vláda složená z ministrů Premiér – předseda vlády Parlament ČR – Poslanecká sněmovna a Senát Zákony, soud, trestný čin Státní znak a symboly státní moci Vlajka naší republiky Územní členění a samospráva EU a její význam	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Naš parlament, zákony ČR <i>HV – státní hymna</i>
LIDÉ KOLEM NÁS			
Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi	✓ Žák se podílí na tvorbě třídních pravidel, rozumí jejich významu a respektuje je. Chápe, že lidé fungují na základě společenských pravidel, učí se je znát a respektovat. Nalézají paralelu mezi pravidly a zákony. ✓ Rozlišuje mezi právy a povinnostmi, seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte.	Pravidla slušného chování, školní pravidla Právo a spravedlnost Základní lidská práva.	

chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).			
Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou.	✓ Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou. ✓ Na příkladech z minulosti poznává porušování lidských práv a demokratických principů (důsledky nacismu pro Židy v průběhu 2. světové války, uplatňování moci v totalitním státě, válečný konflikt na Ukrajině).	Nacionalismus Holocaust Komunismus Totalitní systémy Právo a spravedlnost	MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
LIDÉ A ČAS			
Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	✓ Orientuje se na časové ose novodobých dějin, charakterizuje důležité mezníky jako: národní obrození (Palacký, Jungmann, Dobrovský, Tyl), revoluce 1848, průmyslová revoluce (Křižík, Baťa), rakousko-uherská monarchie (Marie Terezie, Josef II), 1. světové války a vznik samostatného Československa (T.G. Masaryk, E. Beneš), 2. světová válka (Adolf Hitler), nástup komunistické vlády v roce 1948, sametová revoluce (Václav Havel) a k jednotlivým obdobím přiřadí jejich významné osobnosti. ✓ Vysvětluje historické důvody významných dnů a státních svátků.	Periodizace dějin Řazení historických událostí novodobých českých dějin od vlády Habsburků po současnost	
Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních	✓ Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.		

specifik.			
Žák využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	✓ Pro pochopení minulosti využívá nejrůznějších informačních zdrojů, navštěvuje muzea, galerie, účastní se vycházek po pražských památkách.	Národní kulturní instituce Památky a památníky jako svědkové minulosti Pamětníci	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a	✓ Uvede důvody pro rozšiřování výroby energií a zhodnotí možnosti výroby energií. ✓ Uvede důsledky budování těžkého průmyslu na životní prostředí a na život občanů. ✓ Vysvětlí, jak lidé (a on sám) přispívá k znečišťování životního prostředí. ✓ Uvede, jak mohou lidé (a on sám) zmírnit dopady znečišťování životního prostředí.	Ohleduplné chování k přírodě a její ochrana. Hospodářské využití přírodních podmínek krajiny. Zdroje energie. Třídění a recyklace odpadu. Hledání rovnováhy mezi hospodářským využíváním přírodních zdrojů a ochranou krajiny.	ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat, nebo poškozovat.			
---	--	--	--

5.5. Umění a kultura

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Umění a kultura tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života. Tato vzdělávací oblast umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. V tvůrčích činnostech vytváří prostor pro zúročení osobní zkušenosti žáků, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření a poznávání zákonitostí umělecké tvorby. Vytváří předpoklady pro zapojování se do uměleckého procesu v roli tvůrce.

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

5.5.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět hudební výchova vede žáky k porozumění a aktivnímu vnímání hudby a k její realizaci. Žáci se seznamují s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění, učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je jako prostředků pro sebevyjadřování.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Hudební výchova

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen na 4 základní okruhy činností:

- Vokální činnosti (zpěv, dovednost správného dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, hlasová hygiena, hudební rytmus)
- Instrumentální činnosti (hra na rytmické či melodické nástroje, rytmizace, hudební improvizace)
- hudebně pohybové činnosti (taktování, pohybový doprovod a vyjádření hudby)
- poslechové činnosti (rytmus, melodie, harmonie, barva, hudební styly a žánry, interpretace hudby, citové prožívání)

Ve vokálních činnostech jde o rozvoj a kultivaci žákova pěveckého i mluvního projevu, upevnění správných pěveckých i mluvních návyků. Dle svých možností rozšiřuje žák svůj hlasový rozsah. V činnostech instrumentálních jde o hru na hudební nástroj či jednoduchý rytmický nástroj a jejich využití při interpretaci písně či skladby. Při hudebně pohybových činnostech žák rozvíjí svůj cit pro hudbu, a to ztvárněním jejího charakteru pohybem (gesta,

tanec). Při poslechových činnostech žák vnímá hudbu a analyzuje ji z hlediska žánrového, stylového i citového. Cílem výuky tohoto předmětu je pociťovat a zažívat radost z hudby a poznávat její hloubku vlastním prožitkem.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Láska k hudbě se nejspíše probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku.

V hudební výchově se činnosti střídají tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu. Výběr písní je rozmanitý, napomáhá hlasovému výcviku. Vhodné jsou zejména lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, ale písně místní či krajové. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus se snadno rozvíjí také častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů ke zpěvu žáků (dřívka, bubínek, tamburína, činely apod.).

Jelikož zpěv by se měl stát pro žáky přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než HV, vedeme výuku tak, aby se stala pro žáky příjemnou a oblíbenou. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků v tomto období velmi dobře napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako příjemná relaxační chvíle.

Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně - výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se žáci učí hudbu citově prožívat. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písní na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají žáci aktivními provozovateli hudby. Ve zpěvu i poslechu se vracíme k probraným písním a skladbám, aby žáci dobře zvládli melodii a slova písně. Stále zdokonalovanou reprodukcí písní a opakovaným poslechem se prohlubuje vztah žáků k hudebním dílům i intenzita jejich estetického prožitku.

Při výuce věnujeme pozornost hudebně nadaným žákům, dbáme o jejich další rozvoj.

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje:

a) jako samostatný předmět ve všech ročnících

1. ročník - 1 hodina týdně - Hudební výchova
2. ročník - 1 hodina týdně - Hudební výchova
3. ročník - 1 hodina týdně - Hudební výchova
4. ročník - 1 hodina týdně - Hudební výchova
5. ročník - 1.5 hodiny týdně - Hudební výchova

b) zároveň prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které obohacuje (např. hudebně pohybové chvíle zařazované, když se u žáků začne projevovat únava; a také do celkového života školy.

Polovina hodinové dotace předmětu HV je vedena českými učiteli se zaměřením na českou kulturu a umění, národní, lidové a umělé písně, a polovina je vedena anglickými učiteli (rodilými mluvčími) se zaměřením na rozšiřování anglické slovní zásoby ze světa umění a kultury skrze tvořivé činnosti a zpěv. Výuka českými a anglickými učiteli se střídá po týdnu.

Výuka může probíhat v 45 minutových hodinách či v delším časovém bloku (hudební projekty, školní projekty), v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků.

Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržením týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce. Do výuky předmětu patří i návštěvy hudebních koncertů, muzeí, výstav, besed.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

kompetence k učení

- respektujeme, že žák zpívá na základě svých dispozic
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- využíváme metod herních aktivit, zajímavých hudebních nápadů, improvizací a motivačních prvků
- zařazujeme takové činnosti, kterými si žák osvojuje základní pěvecké a instrumentální dovednosti
- umožňujeme žákům realizovat vlastní hudební nápady, experimentovat
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- výuka HV ve spolupráci českého a anglického učitele umožňuje rozvoj slovní zásoby ze světa hudby a hudební nauky a osvojování si anglických lidových i umělých písní

kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k rozlišování jednotlivé kvality tónů, rozpoznávání výrazných tempových a dynamické změny v proudu znějící hudby
- učíme žáky rozpoznávat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální a instrumentální

kompetence komunikativní

- učíme přesnému a stručnému vyjadřování užíváním hudebního jazyka včetně jednoduché symboliky
- podněcujeme k rytimizaci a melodizaci jednoduchých textů, k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem

- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- výuka HV ve spolupráci českého a anglického učitele umožňuje příležitosti pro komunikaci v angličtině
- využíváme prvků dramatické výchovy, důraz klademe na prožitkové hudební vyjadřování
- různými formami (koncert, beseda, exkurze) seznamujeme žáky s různými hudebními projevy

kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu
- vedeme je k vzájemnému naslouchání, k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch; hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

kompetence občanská

- podporujeme žáky v účasti na různých hudebních soutěžích (pěvecké soutěže)
- podporujeme a oceňujeme účast žáků na různých hudebních vystoupeních školy (prezentace školy)
- učíme žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních
- vedeme je k ohleduplnosti a taktu

kompetence pracovní

- motivujeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřovat hudební náladu
- vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova (vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***Evropa a svět nás zajímá*** - vzájemné obohacování se, poznávání odlišných kultur skrze anglické písně

Mediální výchova

- ***vnímání autora mediálních sdělení*** – vnímání významu probíraných lidových a umělých písní; vnímání a pochopení významu anglických písní prostřednictvím videoklipů; chápání významu českých lidových písní; svět kolem nás v dílech autorů klasické hudby

Ročník: První, druhý, třetí

HUDEBNÍ VÝCHOVA

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
VOKÁLNÍ ČINNOST			
Žák zpívá v jednohlase.	✓ Dodržuje správný pěvecký postoj při zpěvu. ✓ Dbá na hlasovou hygienu. ✓ Dodržuje správné dýchání. ✓ Zpívá uvolněně. ✓ Zřetelně vyslovuje. ✓ Intonuje v přiměřeném rozsahu ✓ Intonuje předem poslechnutý jednoduchý rytmicko-melodický motiv (dur). ✓ Učí se intonaci podle notového zápisu. ✓ Zpívá písně ve 2/4, 3/4 rytmu. ✓ Zvládá zpěv sborový i sólový. ✓ Respektuje předeheru. ✓ Rozšiřuje si hlasový rozsah. ✓ Posiluje smysl pro rytmus. ✓ Učí se orientovat v notovém zápisu – stoupavá a klesavá melodie, refrén, pořadí slok. ✓ Zvládá jednoduchý rytmický kánon.	Pěvecký a mluvní projev Hlasová hygiena, rozezpívání, postavení těla Dechová a hlasová technika Nasazení a tvoření tónu, dýchání, výslovnost Intonace a hudební rytmus Písně lidové, umělé, koledy, česká hymna, písně cizích národů a kultur Rytmicko-melodický kánon Notový zápis písní	VMGS: Evropa s vět nás zajímá – Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně OSV: Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena MDV: Vnímání autora mediálních sdělení – chápání významu umělých a lidových písní např. Když jsem já sloužil to třetí léto, Dělní, dělní, Není nutno, aj.
Žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty.	✓ Reprodukuje vytleskáváním jednoduché motivy a volně jednoduché skladby. ✓ Rytmitizuje a melodizuje jména, slova, slovní spojení, skupiny slov, říkadla a jednoduché texty.	Rytmizace a melodizace Rytmické tleskání, pleskání, dupání Improvizace	OSV: Vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti ČJ – říkadla, básně

	✓ K jednoduchým rytmům vymyslí vlastní text. ✓ Improvizuje v hudebních hrách (ozvěna, otázka, odpověď apod.) a ve hře na tělo.		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	✓ Rozlišuje nástroje Orffova instrumentáře. ✓ Používá nástroje k doprovodu jednoduchých skladeb. ✓ Improvizuje s hudebními nástroji. ✓ Zdokonaluje se ve hře na hudební nástroje. ✓ Využívá jednoduché nástroje k rytmickým doprovodům ve 2/4 a 3/4 taktu. ✓ Vymýšlí a vytváří zajímavé rytmické nástroje z předmětů ve svém okolí	Orffův instrumentář Reprodukce motivů Hra na hudební nástroje Hudební improvizace	OSV: Vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	✓ Snaží se o správné držení těla při pohybovém doprovodu. ✓ Rozlišuje krok, poskok, chůzi, běh. ✓ Používá taneční kroky k doprovodu hudby - chůzi v průpletu, přísunný krok, poskok a výměnný krok. ✓ Vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku, směr melodie. ✓ Připojí vhodný pohybový projev k písni a skladbě. ✓ Zarepují říkadlo či vlastní text	Pohybový doprovod Orientace v prostoru Taktování Tanec, taneční kroky Pohybové vyjádření hudby Pohybová improvizace	OSV: Vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti <i>Prvky dramatické výchovy</i>

	✓ Seznamuje se s taktováním ✓ Taktuje ve dvoudobém a třídobém taktu.		
HUDEBNÍ NAUKA			
Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	✓ Rozlišuje zvuk, tón, mluvený a zpívaný projev. ✓ Vnímá délku, sílu, výšku a barvu tónu. ✓ Rozpozná melodii vzestupnou, sestupnou, pomalou a rychlou. ✓ Rozliší zesilování a zeslabování melodie. ✓ Vyhledá notu celou, půlovou, čtvrtovou a houslový klíč. ✓ Poznává noty durové stupnice. ✓ Zapiše houslový klíč a noty c1 - h1 do notové osnovy ✓ Vnímá výrazné změny v tempu a dynamice znějící hudby. ✓ Hledá shody a rozdíly mezi hudebními ukázkami. ✓ Určí náladu skladby a vymyslí jí název. ✓ Zná hudební pojmy – refrén, sloka, repetice.	Hudební a výrazové prostředky Zvuk, tón, hlas, kvalita tónů Tóny vysoké -hluboké, krátké - dlouhé, slabé - silné Noty c1 - h1 Nota osminová, pomlky, notový zápis Tempo, dynamika, rytmus Melodie stoupavá a klesavá Hudební pojmy	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	✓ Rozlišuje v proudu hudby hudební nástroje (kytara, basa, činely, klavír, housle, flétna). ✓ Rozlišuje hlas mužský, ženský, dětský. ✓ Hledá rozdíly mezi hudbou vokální a instrumentální. ✓ Rozlišuje některé skladby podle rytmu.	Hudební nástroje Ukolébavka, pochod Poslech slavnostních a zábavných skladeb Poslech jednoduchých skladeb A. Dvořáka, B. Smetany, L. Janáčka	MDV: Svět kolem nás v dílech autorů klasické hudby

	✓ Poznává českou hymnu. ✓ Rozpoznává skladby slavnostní a zábavné. ✓ Poslouchá skladby významných autorů.	Ukolébavka, pochod, česká hymna	
--	---	---------------------------------	--

Ročník: Čtvrtý, pátý

HUDEBNÍ VÝCHOVA

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	✓ Upevňuje si osvojené pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení, tvorbu a vázání tónů, hlasovou hygienu, správný postoj. ✓ Sjednocuje a zvětšuje hlasový rozsah. ✓ Intonuje předem poslechnutý jednoduchý rytmicko-melodický motiv (dur i moll). ✓ Intonuje podle notového zápisu. ✓ Rozvíjí smysl pro rytmus. ✓ Zpívá písně ve 2/4, 3/4, 4/4 rytmu. ✓ Při čtení rytmického zápisu používá zástupné slabiky ty, tá, tá-a ✓ Zapiše jednoduchý rytmus (tá, ty) ✓ Učí se počátkům dvojhlasného zpěvu. ✓ Orientuje se v notovém zápisu – stoupavá a klesavá melodie, refrén, pořadí slov. ✓ Zvládá rytmický i jednoduchý melodický kánon. ✓ Zachytí melodii písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linka).	Pěvecký a mluvní projev Hlasová hygiena, rozezpívání dur, moll, postavení těla Písně lidové, umělé (dur i moll), koledy, koledy, česká hymna, písně cizích národů a kultur Hudební rytmus Intonace a vokální improvizace Dvojhlas Rytmicko-melodický kánon Záznam vokální hudby Notový zápis písní	VMGS: Evropa s vět nás zajímá – Poznávání odlišných kultur skrze anglické písně OSV: Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena VL: Mapa Evropy MDV: Vnímání autora mediálních sdělení – vnímání významu probíraných umělých a lidových písní např. Neopouštěj staré známé pro nové, Kdyby tady byla taková panenka, aj.
Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou,	✓ Vymyslí jednoduchý pohyb ke skladbě, písni ✓ Doprovodí na rytmické nástroje (popř.	Orientace v notovém zápisu Realizace melodie a písně	OSV: Vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické

tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	✓ melodické nástroje) jednoduchou melodii či píseň. ✓ Realizuje jednoduché melodie a písně zapsané pomocí not s oporou melodického nástroje.	Orffovy nástroje, příp. jiné melodické nástroje např. zobcová flétna, xylofon) Pohybová improvizace	souvislosti <i>Prvky dramatické výchovy</i>
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST			
Žák vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	✓ Tvoří hudební doprovod v rámci svých individuálních dispozic. ✓ Doprovází i přede hru, mezihru, dohru.	Rytmizace Melodizace a stylizace hudební Improvizace	OSV: Vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti
Žák využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	✓ Prohlubuje své dovednosti ve hře na Orffovy nástroje. ✓ Třídí nástroje do skupin. ✓ Využívá rytmické hudební nástroje k doprovodné hře ✓ Doprovází píseň melodickým nástrojem (pouze v případě dovednosti hry nástroj – flétna, klavír...)	Hudební nástroje Jednoduchý doprovod	OSV: Vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti
HUDEBNÍ NAUKA			
Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	✓ Poznává celou stupnici C – dur. ✓ Označí noty osminové, čtvrtinové a šestnáctinové. ✓ Seznamuje se s durovými a mollovými akordy. ✓ Zná pojmem repetice. ✓ Orientuje se v hudebních termínech - dirigent, sbormistr, kapelník, orchestr. ✓ Poznává pochod, polku, valčík.	Stupnice, noty, akordy Hudební pojmy, hudební termíny Hudební formy, hudební nástroje, orchestry a kapely	

	✓ Znám pojmy opera, opereta, muzikál. ✓ Poslouchá symfonický orchestr, jazzový orchestr, lidovou, popovou a rockovou kapelu.		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	✓ Poznává v proudu hudby další hudební nástroje - varhany, harfa, trumpet. ✓ Určí nálady skladby, mluví o pocitech a dojmech z hudby. ✓ Rozpoznává při poslechu skladeb změny rytmu, pohyb melodie. ✓ Poznává opakující se rytmické a melodické motivy ve skladbě. ✓ Upozorní na metrické, dynamické a harmonické změny. ✓ Naslouchá skladbám dalších hudebních skladatelů - L. Janáček, W. A. Mozart, J. S. Bach, A. Dvořák, B. Smetana. ✓ Zazpívá českou hymnu. ✓ Orientuje se v současné hudební scéně.	Poslechové skladby Hudební nástroje – dechové, žesťové, bicí, strunné Hudební formy, hudební styly a žánry Interpretace hudby Hudební výrazové prostředky	MDV: Vnímání autora mediálních sdělení – chápání a vnímání významu anglických písní prostřednictvím videoklipů MDV: Vnímání autora mediálních sdělení – klasická hudba MDV: Svět kolem nás v dílech autorů klasické hudby
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	✓ Ztvárňuje pohybově výraz a náladu hudby. ✓ Zatancuje jednoduchý tanec – polka, mazurka, valčík. ✓ Realizuje podle svých schopností a dovedností jednoduchou pohybovou improvizaci, reaguje na změnu proudu. ✓ Taktuje ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu.	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru Pohybová improvizace Tanec, taneční kroky Taktování	OSV: Vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti <i>Prvky dramatické výchovy</i>

5.5.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vede žáky k tvořivému vnímání a chápání skutečnosti, dále k užívání výrazových prostředků a jazyka výtvarného umění. Zdůrazněním tvořivého přístupu v tomto předmětu umožňuje žákům uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky, fantazii, intuici, představivost, myšlení, citění i invenci. Cílem výuky tohoto předmětu je vybavit žáky různorodými prostředky pro vyjadřování vlastních prožitků, myšlenek, představ, vjemů a pocitů tak, aby při zacházení s nimi prožívali radost z objevování a vlastní tvorby.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova sleduje tři základních oblasti:

- **rozvíjení smyslové citlivosti** – činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření
- **uplatňování subjektivity** – činnosti vedoucí žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- **ověřování komunikačních účinků** – činnosti umožňující žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje:

a) jako samostatný předmět ve všech ročnících

1. ročník - 1 hodinu týdně - Výtvarná výchova
2. ročník - 1 hodinu týdně - Výtvarná výchova
3. ročník - 1.5 hodiny týdně - Výtvarná výchova
4. ročník - 1.5 hodiny týdně - Výtvarná výchova
5. ročník - 1.5 hodiny týdně - Výtvarná výchova

b) zároveň prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které obohacuje a také do celkového života školy (výzdoba školy, učeben, školní jídelny)

Polovina hodinové dotace předmětu VV je vedena českými učiteli a polovina je vedena anglickými učiteli (rodilými mluvčími) se zaměřením na rozšiřování anglické slovní zásoby ze

světa umění a kultury skrze tvořivé činnosti. Výuka českými a anglickými učiteli se střídá po týdnu.

Výuka probíhá v 45 minutových vyučovacích jednotkách či v delších časových blocích (projekty, tvořivé díly), v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků.

Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, za předpokladu dodržení týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce. Do výuky předmětu patří i návštěvy muzeí a výstav.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

kompetence k učení

- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

kompetence komunikativní

- využíváme vlastní tvorby žáků jako prostředek komunikace k vyjádření vlastních pocitů, nálad, postojů, myšlenek
- podněcujeme žáky k využívání vlastní tvorby k vzájemné komunikaci

kompetence sociální a personální

- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zohledňujeme v průběhu výuky rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

kompetence občanská

- podporujeme žáky v účasti v různých výtvarných soutěžích
- oceňujeme vlastní podíl žáků na výtvarném zpracování a upravení společných prostor (výzdoba školy, slavnostní a příležitostné výzdoby)

kompetence pracovní

- používáme různé výtvarné pomůcky a nové techniky k tvořivému a aktivnímu učení
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova OSV:

- ***Kreativita*** - vlastní kreativita, nápad a originalita – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích; netradičně zpracovaný námět, použití netradiční techniky
- ***Rozvoj schopností poznávání*** - cvičení smyslového vnímání
- ***Sebepoznání a sebepojetí*** - poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení, vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů
- ***Sebeorganizace***
- ***Komunikace*** - poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých
- ***Kooperace a kompetice*** - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Výstupy stanovené RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata & Mezipředmětové vztahy
VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Žák rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	✓ Rozeznává barvy, vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání. ✓ Pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt). ✓ Učí se manipulaci s výtvarným náčiním a materiálem a rozlišuje ho. ✓ Rozumí pojmům označujícím jednoduché výtvarné postupy: kresba, malba, koláž, keramika apod. ✓ Zvládá přípravu pomůcek, náčiní a materiálů k těmto postupům. ✓ Kreslí různými materiály – tužka, uhlí, křída ✓ Maluje vodovými a temperovými barvami – míchá barvy, zapouští, orientuje se v základních odstínech. ✓ Modeluje z modelíny, hlíny, moduritu, těsta. ✓ Tvoří koláže a kombinuje různé materiály.	Barvy, které známe. Má to barvu jako..., barvy, které patří k sobě, stejné a podobné barvy a odstíny. Malujeme jednou, dvěma, všemi barvami a mísení příbuzných a odlišných barev. Linie, plochy, tvary kolem nás, v obrazech, sochách, v architektuře – pozorování a vyprávění Výtvarné techniky a postupy výt. vyjádření – malba, kresba, modelování, koláž Sbírky a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů.	OSV: Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání OSV: Kreativita – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích OSV: Sebepoznání a sebepojetí; poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení předmětů. <i>Geometrie: Tvary plošné a prostorové.</i> OSV: Sebeorganizace – organizace vlastního času

V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	✓ V závislosti na zobrazovaném se učí zvolit vhodný formát, velikost papíru. ✓ Zkouší práci s rozličnými nabídnutými materiály, technikami a formáty. ✓ Učí se zobrazované vhodně umístit, zvolit odpovídající velikost. ✓ Více zobrazovaných prvků vhodně seskupí vzhledem k jejich tvaru, velikosti, barvám. ✓ Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa. ✓ Dovede se vyjádřit i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu. ✓ Vnímá pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek. ✓ Seznamuje se se symboly svátků, tradičními dekoracemi.	Malba štětcem, houbou, prsty..., kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu. Zážitky z každodenního života, cesta do školy, výlet, škola přírodě, s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování. Proměna běžné učebny přemístěním nábytku a instalací - pohádkový hrad, jeskyně, džungle... Stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu České zvyky a tradice – Vánoce, Velikonoce – výroba dekorací, přání, dárků Malba, kresba, koláž, vosková rezerváž	PRV: <i>Bezpečná cesta do školy. Naše škola/ třída.</i> OSV: Sebepoznání a sebepojetí; vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů. OSV: Sebepoznání a sebepojetí; další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti. OSV: Komunikace - poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat a hodnotit výtvarná vyjádření vlastní i druhých.
Vnímání události různými smysly a vyjadřuje je.	✓ Nachází souvislosti mezi smyslovými vjemy a vlastním vyjádřením. Dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový. Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly. ✓ Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe. ✓ Vnímá a vlastním VOV vyjadřuje	Vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů malbou, kresbou, modelováním - jak zpívají ptáci, jak chutná čokoláda, jak voní květiny, jak pohladíš kotě... Vizuální vyjádření pocitů a nálad - moje nejmilejší místo, kam si přivedu kamarády; kam půjdu, když mám radost, když jsem smutný. Veselá, klidná a smutná místa okolo nás. Denní a roční doby, proměny počasí a nálad	

	proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost). ✓ Vytvořím objekt vnímatelný hmatem nebo sluchem	vyjádřené všemi dostupnými prostředky.	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností.	✓ Přiřadí správně díla k pojmům: malba, kresba, socha, sousoší, portrét, koláž, fotografie, architektura, ilustrace, komiks. ✓ Vyjádří jednoduše dojmy z výtvarného díla, diskutuje o nich. ✓ Rozpozná a slovně vyjádří námět a náladu díla; odliší výraz a náladu zobrazených postav, vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. ✓ Přiřadí a vytvoří ilustraci k textu přiměřené náročnosti. ✓ Vytváří podle ilustrace příběh.	Seznamování s různými druhy výtvarných vyjádření na výstavách, projekcích Ilustrace, komiks	OSV: Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci <i>ČJ – ilustrace knih a textů</i>
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	✓ Vyjádří jednoduchým výtvarným postupem náladu a odhaduje náladu z jednoduchého VOV. ✓ Dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo. ✓ Dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci. ✓ Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě.	Vyjádření vlastní nálady VOV pomocí linií a barev Abstraktní malba	

Výstupy stanovené RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata & Mezipředmětové vztahy
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů.	✓ Rozeznává barvy, vnímá odlišné odstíny, pojmenuje. ✓ Pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt). ✓ Pracuje s různými výtvarnými materiály (tužka, uhlí, křída...) a náčiním a rozlišuje je ✓ Užívá pojmy označující jednoduché výtvarné postupy: kresba, malba, koláž, keramika apod. ✓ Zvládá přípravu pomůcek, náčiní a materiálů k těmto postupům. ✓ Maluje vodovými a temperovými barvami – míchá barvy, zapouští, orientuje se v základních odstínech.	Barva – základní, podvojná, doplňková, kontrast barev (abstraktní barevné kompozice) Objem – světlo a stín (vnímání vlivu světla na plastičnost předmětů – malba nádoby, ovoce) Proporce – jednoduché poměrování (zachycení tvarově různých jednoduchých předmětů kresbou) Plocha – uspořádání prvků, barev a linií v ploše Proporce – lidská tvář, lidské tělo (malba, kresba), kompozice více předmětů různé velikosti (vystřihování a lepení, malby, kresba)	<i>HV – grafické zaznamenání zvuku</i> <i>hledání barev pro hudbu</i> <i>ČJ – doplnění výtvarné práce textem</i> <i>Mat – rýsované výtvarné práce (magické kruhy), skládanky – Kolumbovo vejce, Kouzelný kruh</i> OSV: Kreativita – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.	✓ V závislosti na zobrazovaném zvolí vhodný formát, velikost papíru. ✓ Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty. ✓ Zobrazované vhodně umístí, zvolí odpovídající velikost. ✓ Více zobrazovaných prvků vhodně seskupí vzhledem k jejich tvaru,	„Obrázky ze života“ – zachycení situací z běžného života: figury a pozadí, figury v pohybu, proporce, perspektiva (kresba, malba) České svátky – tradiční dekorace, výrobky (papír, drobný materiál, keramika) Pozvánky, přání, plakáty: písmo v ploše, velikost a	

	velikosti, barvám. ✓ Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa. ✓ Rozlišuje a vytváří tradiční dekorace doprovázející oslavy Vánoc a Velikonoc. ✓ Podílí se na výzdobě školy a aktivně se účastní akcí školy pořádaných k těmto svátkům. ✓ Vytvoří přání, pozvánku či plakát k akci školy, použije vhodný typ a velikost písma i jeho uspořádání ve zvoleném formátu.	barva v závislosti na důležitosti sdělení, formát	ČJ – přání, plakát, pozvánka
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	✓ Vytvoří objekt vnímatelný hmatem či sluchem. ✓ Vytváří objekty přiměřené věku přidáváním i odebíráním modelovací hmoty. ✓ Vyrobí textilní šitou hračku. ✓ Tvoří koláže a kombinuje různé materiály.	Objekt vytvořený z různých materiálů odlišitelných hmatem či vydávajících různé zvuky při manipulaci Modelování z modelovací hmoty a hlíny přidáváním i odebíráním (dekorační předměty, figurky zvířat, kachle s dekorem) Textilní hračka – celek a detaily, kontrastní materiál	
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i	✓ Jako kontrast k realistickému vyjádření zobrazovaného volí pro vyjádření svého osobitého přístupu postupy s prvky abstrakce a stylizace. ✓ Porovná realistické a stylizované ztvárnění téhož, vysvětlí svůj stylizovaný přístup.	Jak to vidím já - prvky stylizace, abstrakce: volná technika (kresba, malba, koláž, kombinované techniky, objekty z přírodnin, kartonu) Srovnání realistického a stylizovaného ztvárnění – dvě vyjádření téhož námětu (figura, strom, zvíře apod.)	OSV: Kreativita - netradičně zpracovaný námět, použití netradiční techniky

neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky postupy.			
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného pojmenování a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	✓ Poznává ilustrace známých českých ilustrátorů- např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, A. Borna... ✓ Seznámí se s významnými díly některých uměleckých slohů a s jejich autory. ✓ Vyjadřuje své dojmy z děl ✓ Inspiruje se různými styly pro vlastní tvorbu. ✓ Seznámí se s výtvarným uměním jiných etnik a inspiruje se jím, hledá rozdílné a shodné rysy.	Známí čeští ilustrátoři České i světové výtvarné umění, významná díla, umělci, styly Hry se styly: Nápodoba stylů (pointilismus, kubismus, fauvismus aj.) Výtvarné umění jiných etnik –vytváření ozdob a dekoračních předmětů inspirovaných tvorbou cizích etnik (keramika, práce s drobným přírodním materiálem)	ČJ – ilustrace a ilustrátoři knih
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	✓ Vyjádří výtvarnými prostředky svoji osobnost, osobnost známé osoby a určuje osobnostní rysy jiných podle jejich ztvárnění. ✓ Vyjádří výtvarnými prostředky svoji náladu.	Co řekne autoportrét, portrét – volnou technikou zpracovaný portrét, autoportrét vyjadřující pomocí zvolených prostředků povahu (expresivní funkce barev, linií, materiálu) Jakou mám dnes náladu – volná technika	

5.6. Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

5.6.1. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova se realizuje v souladu s věkem žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Tělesná výchova

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Hodnocení je motivační, vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu před pohybovou aktivitou, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje:

a) jako samostatný předmět ve všech ročnících

1. ročník - 2 hodiny týdně - Tělesná výchova
2. ročník - 2 hodiny týdně - Tělesná výchova
3. ročník - 2 hodiny týdně - Tělesná výchova
4. ročník - 2 hodiny týdně - Tělesná výchova
5. ročník - 2 hodiny týdně - Tělesná výchova

b) kurz plavání (3. ročník a 4. ročník) realizovaný prostřednictvím týdenního kurzu v rozsahu 20 vyučovacích hodin na ročník,

c) týdenní lyžařský výcvik (1. až 5. ročník),

d) zároveň prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují (např. tělovýchovné chvíle zařazované, když se u žáků začne projevovat únava), ale také do celkového života školy (např. každodenní sportovně pohybové přestávky na školním hřišti).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
- uplatňuje diferencovaný přístup k žákům podle jejich tělesné zdatnosti a individuálních předpokladů pro zvládnutí různých pohybových aktivit

kompetence k řešení problémů

- učitel společně se žáky formuluje pravidla bezpečného chování při pohybových aktivitách v různém prostředí, předkládáním modelových situací a jejich řešením vede žáky k prevenci proti úrazům a k zásadám první pomoci při úrazu
- umožní žákům zorganizovat jednoduché pohybové činnosti a jejich variant
- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům vyjádřit vlastní názory a diskutovat o významu pohybu pro zdraví
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro komunikaci
- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých skupinových pohybových činnostech a soutěžích, žáci se učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají

kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vzájemně si pomáhat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play (dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví)

kompetence občanské

- učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní

kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- ***Rozvoj schopnosti poznávání:*** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
- ***Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:*** řešení problémů Fair Play při soutěžích a míčových hrách
- ***Sebepoznání a sebepojetí:*** objektivní posouzení svých schopností, vytyčení reálných cílů
- ***Seberegulace a sebeorganizace:*** regulace vlastního chování, cvičení sebeovládání a vůle

- **Psychohygiena:** vnímání pohybové aktivity jako prostředku pro udržení nejen fyzické, ale i psychické kondice a odolnosti

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí:** vzájemné poznávání se ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a rozdílům v dispozicích, hledání výhod v rozdílných dispozicích pro účely strategie.
- **Komunikace:** vnímání povelů a smluvených signálů jako prostředku pro usnadnění organizace a hladkého průběhu TV; tvorba vlastních signálů pro účely taktiky při soutěžích a pohybových hrách.
- **Kooperace a kompetice:** podřízení se při práci ve skupině, převzetí vedení skupiny a její organizace, etické zvládání situací soutěže.

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	✓ Začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit. ✓ Uvědomuje si význam přípravy na pohybovou činnost – rušná část a průpravná cvičení, uklidnění po zátěži. ✓ Nevyhýbá se pohybové zátěži. ✓ Uvědomuje si význam pobytu v přírodě z hlediska zdravotního i duševního. ✓ Nacvičuje správné držení těla při různých činnostech.	Informace o bezpečnosti a hygieně Příprava organismu před pohybovou činností (honička...) Průpravná cvičení (rozcvička) Zátěžové a kompenzační cviky Uklidnění po zátěži	OSV: Psychohygiena - vnímání pohybové aktivity jako prostředku pro udržení nejen fyzické, ale i psychické kondice a odolnosti <i>ČJ: Správné držení těla při psaní</i> <i>HV: Správné držení těla při zpěvu.</i>
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	✓ Prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic. ✓ Zvládá podle individuálních předpokladů cvičení na nářadí: lavičky, žebřiny, švédská bedna, šplh na tyči. ✓ Provádí cvičení gymnastická – švihadla, obruče, kotoul vpřed a vzad, kladinka – chůze s dopomocí i bez dopomoci. ✓ Nacvičuje základy nízkého startu, povelů pro start, běh vytrvalostní prokládaný chůzí, běh 50 metrů, skok do dálky z místa a z rozběhu, hod míčkem ✓ Provádí činnosti s míčem, hry a soutěže	Cvičení s náčiním, na přizpůsobeném nářadí (překážky). Hod, běh, skok – atletická průprava Gymnastické cviky Akrobatická průprava, závody a soutěže družstev (jako motivace). Míčové hry	OSV: Seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního chování, cvičení sebeovládání a vůle OSV: Sebepoznání a sebepojetí - objektivní posouzení svých schopností, vytyčení reálných cílů OSV: Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování

	s míčem – základní přihrávka rukou a nohou, driblování, vybíjená, fotbal ✓ Realizuje hry s náčiním a pomůckami – ringo, florbal, cvičení s lanem, překážková dráha ✓ Zvládá pohybové hry – rybičky, ocásky, spící obr, medvěd		
Žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	✓ Podle možností se podílí na činnosti skupiny a nachází svou roli v týmu. ✓ Přispívá ke zdárnému vyřešení úkolu svého týmu/ skupiny. ✓ Spolupracuje na různých pozicích v družstvu při jednoduchých soutěžích a hrách, dohodne se na taktice družstva a dodržuje ji. ✓ Dodrží pravidla hry, při hře je k soupeři ohleduplný, nevzdá hru, pokud jeho družstvo prohrává, povzbuzuje spoluhráče, podá ruku a vyjádří uznání vítězi.	Drobné hry, úpoly, závody družstev, upravené vybíjená, vybrané hry, úvod do herních činností jednotlivce. Kooperativní hry Pravidla her	OSV: Kooperace a kompetice – podřízení se při práci ve skupině, převzetí vedení skupiny a její organizace, etické zvládání situací soutěže, výhry a prohry.
Žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	✓ Nosí cvičební úbor a obuv. ✓ Dodržuje zásady bezpečného pohybu – gymnastická cvičení a cvičení na nářadí provádí pouze na pokyn učitele. ✓ Bezpečně ukládá nářadí, náčiní a pomůcky. ✓ Chová se ukázněně v šatně. ✓ Učí se rozvíjet a používat kompenzační cviky.	Hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení. Sportovní oděv a obuv. Průpravné a přímivé cviky.	

Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	✓ Rychle a v tichosti nastoupí na začátku, konci i během vyučovací hodiny do stanoveného útvaru, na stanovený signál. ✓ Učí se názvosloví jednoduchých cviků – stoj rozkročný, spatný, předpažit, upažit, zapažit, hluboký předklon...	Smluvené signály, povely Názvosloví jednoduchých cviků	OSV: Komunikace – vnímání povelů a smluvených signálů jako prostředku pro usnadnění organizace a hladkého průběhu TV
Žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	✓ Vytváří si pozitivního vztahu k vodě, vodnímu prostředí ✓ Učí se hygieně plavání ✓ Učí se správné orientaci ve vodním prostředí ✓ Dle vlastních dispozic zvládá správné polohy těla na vodě, správného a hlubokého dýchání ✓ Dle vlastních dispozic zvládá základy plavání s pomůckami i bez nich, zanoření pod hladinu, položení se na vodu, splývání ✓ Dle vlastních dispozic zvládá plavání pod vodou, orientace pod hladinou (lovení předmětů)	Seznámení s bazénem, vodním prostředím Hygiena plavání Výuka základních plaveckých dovedností – zanoření pod hladinu, položení se na vodu, splývání, plavání pod vodou, orientace pod hladinou – lovení předmětů, zadržení dechu pod vodou Plavání s pomůckami i bez nich Správné dýchání, správná poloha těla, práce nohou a paží	
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou zvolenou technikou	✓ Učí se základům metodiky jednotlivých plaveckých způsobů znak, prsa, kraul dle individuálních předpokladů ✓ Učí se sebezáchovným dovednostem jako je zvládnutí sebezáchovy plaváním, zvládnutí záchrany a dopomoci unavenému nebo topícímu se plavci (lepší plavci)	Základy jednotlivých plaveckých způsobů – znak, prsa, kraul Způsoby záchrany a dopomoci unavenému nebo topícímu se plavci - ukázka Informace o bezpečnosti a chování na bazénu, prevence tonutí	PRV: zdraví a bezpečnost

--	--	--	--

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	✓ Začíná chápat nutnost další pohybové zátěže mimo hodiny TV, pokud chce zlepšovat své schopnosti a dovednosti pro radost z pohybu, výkonu a zlepšení.	Nácvik rozvoje R.S.O.V. Atletika - sprint, skok, hod, vytrvalý běh. Průprava SG - akrobatický přeskok, hrazda. Rytmická cvičení (případně s hudbou).	OSV: Psychohygiena - vnímání pohybové aktivity jako prostředku pro udržení nejen fyzické, ale i psychické kondice a odolnosti
Žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	✓ Uvědomuje si nutnost správného držení těla pro zdraví. ✓ Chápe význam přípravy na zátěž. ✓ Rozumí smyslu průpravných a kompenzačních, posilovacích a relaxačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti.	Správné držení těla Příprava organismu na různé druhy pohybových činností Strečink, přímivé cviky, posilovací cviky, kompenzační a relaxační cvičení	
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	✓ Zvládá pohyby a aktivity s ohledem na své možnosti, snaží se o co nejlepší výkon. ✓ Provádí cvičení gymnastická – kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou s dopomocí i bez, přeskok přes kozu, chůze po kladině, houpání na hrazdě a kruzích,	Drobné hry – úpoly. Soutěže družstev. Gymnastika – kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, nácvik odrazu na přeskok, roznožka, skrčka, cviky na hrazdě, chůze po kladině, šplh na tyči	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV: Seberegulace a řešení

	seskok v zákmihu, nacvičuje výmyk na hrazdě. ✓ Zná povely nízkého a vysokého startu, zdokonaluje si techniku běhu, techniku odrazu při skoku, odhodu při hodu. ✓ Realizuje míčové hry - provádí činnosti s míčem, přihrávka rukou a nohou, driblování, střelba. ✓ Účastní se plaveckého výcviku. ✓ Reaguje na odpor soupeře, zvládá jednoduché herní taktiky.	Atletika – nízký a vysoký start, techniku běhu, rozběh a odhod, odraz při skoku Sportovní hry – míčové – přihrávky, driblování, vedení míče, střelba Plavání – plavecký výcvik prováděný odborníky v plavecké škole	problémů - fair play v soutěžích a míčových hrách OSV: Komunikace – tvorba vlastních signálů pro účely taktiky při soutěžích a pohybových hrách.
Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	✓ Používá adekvátní cvičební úbor a obuv ✓ Dodržuje kázeň - bezpečnost ve všech částech hodiny i přesunech a převlékání. ✓ Uvědomuje si význam střídání zátěže s odpočinkem pro zachování zdraví a pro optimální výkon. ✓ Přivolá pomoc, ošetří drobné poranění.	Informace o bezpečnosti a hygieně Význam pohybu pro zdraví. Příprava organismu před pohybovou činností, přiměřenost zátěže, střídání zátěže s odpočinkem. Drobný úraz, přivolání pomoci.	<i>Zdravověda – základy první pomoci</i>
Žák jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	✓ Cvičí podle předcvičujícího – napodobí pohyb, reaguje na pokyn, popis pohybu. ✓ Opraví nesprávně provedený pohyb svůj i spolužákův. ✓ Učí se rozlišit hodnotu výkonu spolužáků vzhledem k jejich dispozicím a při posuzování sebe se drží reality.	Sportovní hry - HČJ vybíjené, HČD přehazované. Malá kopaná, hod na koš Baterie testů - R.S.O.V.	OSV: Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a rozdílům v dispozicích, hledání výhod v rozdílných dispozicích pro účely strategie.

Žák jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	✓ Uvědomuje si nutnost jednání v duchu fair play pro úspěšný průběh aktivity. ✓ Rozliší úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play. ✓ Upozorní na přestupky spolužáků i své. ✓ Pomáhá méně disponovaným (slabší, mladší) a sám je schopen přijmout pomoc od disponovanějších. ✓ Ovládá a dodržuje zjednodušená pravidla her. ✓ Zná historii olympijských her a jejich význam.	Sportovní chování, fair play Ohleduplnost Tradice a současnost olympijských her Míčové hry Hokejbal, florbal Inline. Turnaje "mistrů" Pravidla her (modifikovaná pravidla – vybíjená, přehazovaná, fotbal...), závodů a soutěží.	
Žák užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	✓ Reaguje na pokyny s použitím tělocvičného názvosloví. ✓ Užívá některé pojmy aktivně. ✓ Učí se vykonat cvik podle náčrtu, popisu.	Názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel, signály. Názvosloví, nákresy a popisy cviků a pohybů. Organizace cvičení na stanovištích	OSV: Komunikace - vnímání povelů a smluvených signálů jako prostředku pro usnadnění organizace a hladkého průběhu TV
Žák organizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	✓ Podílí se na organizaci her, turnajů a soutěží v rámci třídy a školy – zvládá losování, měření, zápisy, hodnocení. ✓ Vysvětlí pravidla hry, kritéria hodnocení. ✓ Zorganizuje, předvede hru, pohybovou aktivitu.	Hry, závody, soutěže Zjednodušená pravidla, pravidla a hodnocení	

Žák měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	✓ Změří a zapíše výkon v disciplínách (hod, skok, běh). ✓ Pracuje se stopkami, pásmem, bodovací kartou. ✓ Dokáže reprodukovat vlastní naměřené výkony - porovnává a zhodnotí počáteční a konečný výkon. ✓ Připraví místo pro měření, pomáhá měřit výkony spolužáků. ✓ Zvládá rozlosování do družstev, učí se počítat skóre u her	Měření a zaznamenávání (hod, skok, běh, jednoduché hry a soutěže) Příprava sportoviště, losování, zahájení, počítání skóre, ukončení Stopky, pásmo	
Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	✓ Orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - média, nástěnky. ✓ Podle možností se aktivně i pasivně účastní sportovních akcí žáků školy. ✓ Samostatně získá potřebné informace.	Sledování informačních zdrojů	
Žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	✓ Vytváří si pozitivní vztah k vodě, vodnímu prostředí. ✓ Zdokonaluje správnou orientaci ve vodním prostředí. ✓ Dle vlastních dispozic zdokonaluje správnou polohu těla na vodě, správné a hluboké dýchání ✓ Dle vlastních dispozic zdokonaluje zvládnutí základů plavání - zanoření pod hladinu, položení se na vodu, splývání, plavání pod vodou, ✓ Zdokonaluje orientaci pod hladinou	Rozvíjení základních plaveckých dovedností – zanoření pod hladinu, položení se na vodu, splývání, plavání pod vodou, orientace pod hladinou – lovení předmětů, zadržení dechu pod vodou Správné dýchání, správná poloha těla, práce nohou a paží Plavání s pomůckami i bez nich Hygiena plavání	

	(lovení předmětů)		
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou zvolenou technikou	✓ Zdokonaluje základy metodiky jednotlivých plaveckých způsobů znak, prsa, kraul dle individuálních předpokladů, včetně skoku do vody ✓ Zdokonaluje se v sebezáchovných dovednostech jako je zvládnutí sebezáchrany plaváním, zvládnutí záchrany a dopomoci unavenému nebo topícímu se plavci	Zdokonalování jednotlivých plaveckých způsobů – znak, prsa, kraul Způsoby záchrany a dopomoci unavenému nebo topícímu se plavci - realizace Informace o bezpečnosti a chování na bazénu, prevence tonutí	PŘ: zdraví a bezpečnost

5.7. Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

5.7.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Hudební výchova

Tento předmět je rozdělen na 4 tematické okruhy:

- **práce s drobným materiálem** – výroba různých předmětů, pracovní návody, předlohy, postupy, vhodné pracovní pomůcky, nástroje, hygiena a bezpečnost práce
- **konstrukční činnosti** – sestavování modelů (plošné, prostorové, konstrukční)
- **pěstelské práce** – péče o rostliny, pozorování přírody, drobné pěstelství, pozorování
- **příprava pokrmů** – jednoduché stolování, příprava jednoduchých pokrmů

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje:

a) jako samostatný předmět ve všech ročnících

1. ročník - 1 hodina týdně - Pracovní činnosti
2. ročník - 1 hodina týdně - Pracovní činnosti
3. ročník - 1 hodina týdně - Pracovní činnosti
4. ročník - 1 hodina týdně - Pracovní činnosti
5. ročník - 1 hodina týdně - Pracovní činnosti

b) zároveň prolíná do celkového života školy (úklid a drobná údržba společných prostranství, péče o květiny, hrabání listí, pletí, výsadba okrasných květin, příprava občerstvení pro akce pořádané školou).

Polovina hodinové dotace předmětu PČ je vedena českými učiteli a polovina je vedena anglickými učiteli (rodilými mluvčími).

Výuka probíhá jak v kmenových učebnách, tak na školním pozemku, zejména při práci na záhonech. Výuka může být organizována do 45 minutových jednotek či do delších časových bloků (projekty).

Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování, organizaci a řízení vlastní práce
- vedeme žáky k efektivnímu využívání získaných dovedností v praktickém životě a vytváření si pozitivního vztahu k práci

kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k originalitě v řešení úkolů a problémů (více způsobů řešení, kreativita, originalitu, fantazii)
- zařazujeme praktické úkoly a problémy, použitelné v běžném životě

kompetence pracovní

1. seznamujeme žáky s a používáním různých druhů materiálů a techniky
2. vedeme žáky k práci prováděné „bezpečně“, poznávání základů a zásad bezpečnosti při práci
3. seznamujeme s různými prostředími pro práci (třída, zahrada, kuchyň)
4. poznatky, vědomosti a dovednosti směřujeme k praktickému ověřování, využívání, pozorování, porovnávání, vyrábění, napodobování

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova:

- **Osobnostní rozvoj – kreativita:** návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování postupu práce, výroba ukázkového předmětu

Environmentální výchova:

- **Základní podmínky života:** práce na záhonku, setí a klíčení semen, pozorování rostlin vystaveným různým podmínkám (světlo, tma, teplo, chlad, voda, sucho)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – Výrobky z recyklovatelných materiálů, uskutečňované formou samostatné i skupinové práce
- Hřbitov odpadků - žáci 2. ročníku
zakopou na pozemku školy různé druhy recyklovatelných a nerecyklovatelných odpadků, ve třetím ročníku je vykopou a pozorují, co se s nimi stalo.

Ročník: První, druhý, třetí

PRACOVNÍ ČINNOSTI

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	✓ Trhá, mačká, lepí, stříhá, překládá a skládá papír – origami. ✓ Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru, špejlí. ✓ Hněte, válí, ubírá, spojuje a vytváří jednoduché tvary z modelovací hmoty. ✓ Lepí textilií, vyrábí jednoduchý textilní výrobek. ✓ Navléká, aranžuje, dotváří a opracovává přírodniny. ✓ Vyrobí jednoduché dárkové předměty na Vánoce, Velikonoce a Den matek. ✓ Zjišťuje a porovnává vlastnosti materiálu. ✓ Prohlubuje zručnost při šití. ✓ Volí vhodné a bezpečné nástroje a pomůcky. ✓ Uplatňuje i svoje nápady, nikoli pouze nápodobu vzoru. ✓ Vymýšlím a vytvářím výrobky z recyklovatelných materiálů	Tradiční a netradiční materiály – papír, karton, plastelína, PVC, textil, přírodniny, těstoviny Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce Recyklace – třídění odpadu	<i>Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce</i> <i>ČJ, VV, Prvouka – Velikonoce, Vánoce</i> <i>MAT – Geometrické tvary</i> ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Výrobky z recyklovatelných materiálů
Žák pracuje podle slovního návodu a předlohy	✓ Pracuje samostatně podle názorné ukázky, slovního návodu. ✓ Vytváří jednoduchými postupy různé výrobky.	Pracovní postupy	<i>ČJ – čtení návodů a postupů práce</i>

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	✓ Sestavuje modely podle předlohy i vlastní fantazie – montuje a demontuje stavebnici.	Konstrukční stavebnice práce s předlohou	VV – barvy, mozaika, kompozice
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	✓ Popíše podmínky, ve kterých se daří růstu rostlin; podmínky, ve kterých se rostlinám nedaří.	Záznamy a hodnocení pozorování	ENV: Základní podmínky života - práce na záhonku, setí a klíčení semen, pozorování rostlin vystaveným různým podmínkách (světlo, tma, teplo, chlad, voda, sucho)
Žák pečuje o nenáročnou rostlinu	✓ Pečuje samostatně o pokojové rostliny – zalévání, kypření, otírání listů. ✓ Seje semena, provádí pozorování a hodnotí výsledky pozorování.	Péče o pokojové rostliny Práce na školním pozemku Základní podmínky pro pěstování rostlin	PRV – Základní podmínky života
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování	✓ Připraví stůl pro jednoduchou oslavu. ✓ Připraví jednoduchý pokrm – pomazánka, chlebíček, sandwich, salát...	Stolování Studená kuchyně	PRV - Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu, zdravá výživa
Žák se chová vhodně při stolování	✓ Dodržuje vhodné chování při stolování, osvojuje si etiketu stolování (držení příboru, čistota, konverzace).	Chování při stolování	

Ročník: Čtvrtý, pátý

PRACOVNÍ ČINNOSTI

VÝSTUPY STANOVENÉ RVP	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA & MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	✓ Vyřezává, děruje, polepuje, a vytváří různé výrobky z daného materiálu. ✓ Porovnává vlastnosti materiálů. ✓ Vytváří koláže a prostorové konstrukce z papíru a kartonu. ✓ Vyrobí jednoduché dárkové předměty na Vánoce, Velikonoce a Den matek, předměty pro výzdobu. ✓ Šije různými druhy stehů (přední, zadní, ozdobný), přišije knoflík, ušije hračku. ✓ Ve skupině, s pomocí ostatních členů vytvoří výrobek z recyklovatelného materiálu. ✓ Pečlivě stříhá, čistě lepí. ✓ Uplatňuje i svoje nápady, nikoli pouze nápodobu vzoru.	Tradiční a netradiční materiály – papír, karton, PVC, textil, přírodniny, těstoviny Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce Recyklace třídění odpadu.	ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Výrobky z recyklovatelných materiálů
Žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	✓ Využívá lidové zvyky a tradice v pracovních činnostech. ✓ Zná lidová řemesla (hrnčířství, krajkářství, kovářství). ✓ Inspiruje se lidovými řemesly (uháčkuje řetízky, vyšije jednoduchý vzor, drátkuje). ✓ Vyrábí z přírodních materiálů.	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
Žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní	✓ Vybírá na různé druhy materiálů vhodné nástroje a pomůcky.	Jednoduché pracovní pomůcky a nástroje, funkce a	

vzhledem k použitému materiálu	✓ Používá pouze nástroje a pomůcky, které jsou bezpečné a nepoškozené. ✓ U postupů, kde není nutné přesně dodržet jednotlivé kroky, volí pro sebe nejvhodnější postup.	využití	
Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	✓ Organizuje práci sobě i skupině. ✓ Udržuje pořádek na svém místě. ✓ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. ✓ Poskytne první pomoc při úrazu.	Organizace práce Hygiena a bezpečnost práce první pomoc	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	✓ Sestavuje modely. ✓ Provádí montáž a demontáž stavebnic. ✓ Sestavuje složitější stavebnicové prvky.	Montáž a demontáž stavebnic	
Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	✓ Pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu.	Pracovní postupy	
Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	✓ Dodržuje hygienu a bezpečnost práce. ✓ Poskytne první pomoc.	Bezpečnost a hygiena práce, první pomoc	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	✓ Upravuje půdu pro setí a sázení. ✓ Provádí jednoduchou péči o rostliny během vegetace. ✓ Provádí pokusy se semeny – různá klíčivost v různých podmínkách, pozoruje a popisuje pokusy.	Základní podmínky pro pěstování rostlin školní pozemek pokusy	ENV: Základní podmínky života - práce na záhonku
Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	✓ Pečuje o pokojové i jiné rostliny, přesazuje je a množí. ✓ Pečuje o rostliny v okolí školy a provádí	Péče o pokojové a jiné rostliny	

	zde úklid. ✓ Zná rozdíl mezi setím a sázením.		
Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	✓ vybírá podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí a správně s nimi zachází. ✓ Orientuje se v základních pěstitelských činnostech – přesazení pokojové rostliny, pletí, hrabání listí.	Nástroje, pomůcky, nářadí	
Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	✓ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. ✓ Poskytne první pomoc.	Hygiena a bezpečnost práce první pomoc	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Žák se orientuje se v základním vybavení kuchyně.	✓ Pojmenuje základní vybavení kuchyně. ✓ Pracuje se spotřebiči a s kuchyňským náčiním. ✓ Vybírá a nakupuje potraviny, vhodně je skladuje.	Základní vybavení kuchyně Příprava potravin	
Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm.	✓ Připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně – zeleninový nebo ovocný salát, chlebíčky.	Příprava pokrmů Nákup a skladování	
Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	✓ Připraví stůl ke slavnostnímu pohoštění včetně květinové výzdoby – narozeniny. ✓ Osvojuje si společenské chování. ✓ Dodržuje pravidla stolování (držení příboru, čistota, konverzace).	Úprava stolu Společenské chování Stolování	
Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	✓ Provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí. ✓ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. ✓ Poskytne první pomoc.	Úklid Hygiena a bezpečnost práce První pomoc	

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Hlavním prioritou hodnocení žáků je motivovat žáky pro celoživotní vzdělávání. Poskytnout jim zpětnou vazbu. Podporovat a oceňovat individuální pokrok a respektovat přirozené rozdíly ve stylu poznávání a učení. Nehodnotíme pouze prospěch, ale také přístup a vztah žáka ke studiu.

Naše škola přistupuje k hodnocení s vědomím **motivační funkce**. Jako přirozenou součást u žáků rozvíjíme sebehodnocení a vzájemné hodnocení. **Nahlížíme pozitivně na chybu** - pracujeme s ní.

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou závazná pro všechny pedagogické zaměstnance. Jsou s nimi seznámeni žáci i jejich zákonní zástupci – rodiče.

Hodnocení je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, soustředí se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků.

6.2. Formy hodnocení

Průběžné hodnocení

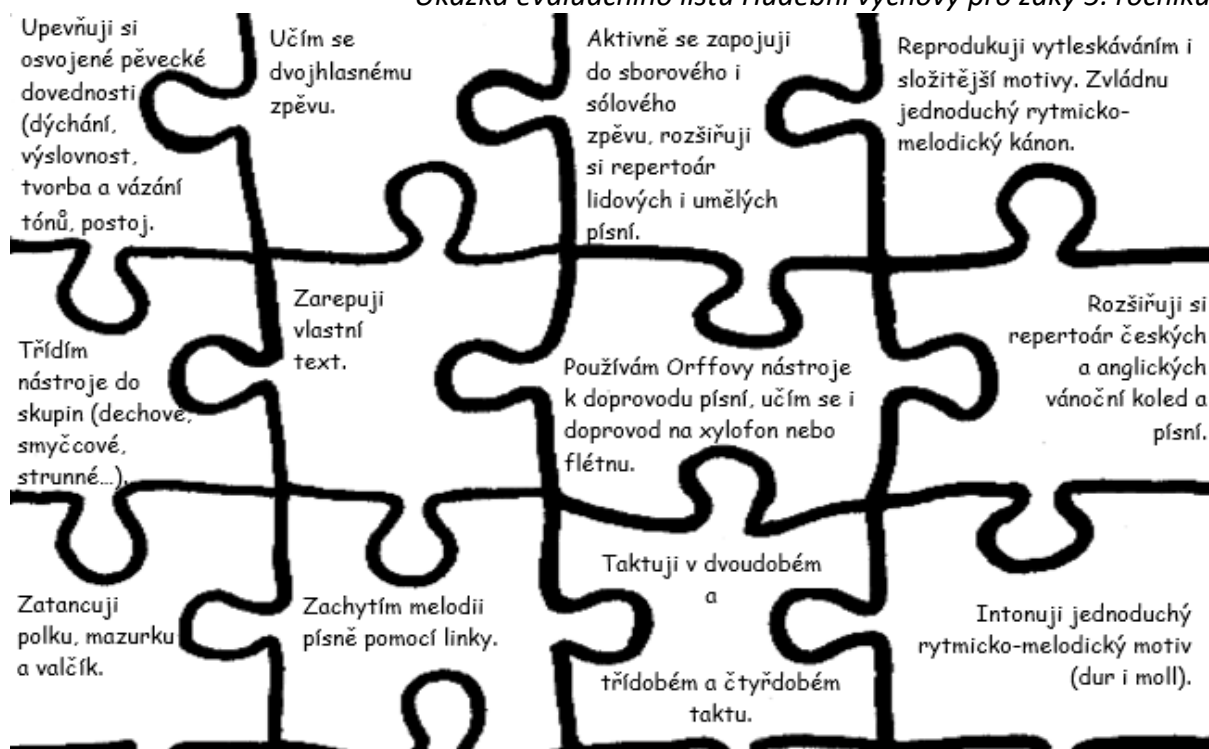
Pro hodnocení žáků všech ročníků používáme **slovní hodnocení**, které je souhrnnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo. Nezohledňujeme pouze výsledky práce odpovídající výstupům v daném předmětu pro jednotlivé ročníky, ale také samotný proces práce, přístup dítěte, nasazení, zodpovědnost a motivaci ke vzdělávání se.

Žáci všech ročníků jsou hodnoceni průběžně, v rámci všech vyučovacích hodin. Forma hodnocení je ústní a písemná. K záznamu hodnocení slouží:

- a) elektroická žákovská knížka

- b) předmětová portofólia žáků** – pro hodnocení v předmětech s převahou teoretického zaměření (ČJ, AJ, MAT, PRV, PŘ, VL)
- Do předmětových portofólií jsou na začátku každého týdne či tematického celku vyjádřena **kritéria úspěchu**, jako předpoklad zvládnutí předem stanovených cílů.
 - Kritéria úspěchu jsou v předmětových portofóliích vyjádřena také pro **přístup a vztah žáka ke studiu**.
 - Do předmětových portofólií se průběžně zapisují a **hodnotí důležité aktivity, úkoly, úlohy**, které v daném týdnu či v rámci jednoho tematického celku proběhly.
 - **Měřitelné práce žáka jsou hodnoceny procentuálním vyjádřením úspěšnosti**. Mezi měřitelné práce řadíme například písemné testy, diktáty, cvičení, doplňovačky.
 - Ostatní práce jako **referáty, projekty, skupinové práce, problémové úkoly a jiné hodnotíme slovně**.
 - Do portofólií se zaznamenává jak hodnocení učitele, tak **sebehodnotící postřehy žáka** na vlastní výkon. Zprvu učitel pomáhá se zápisem, ale od začátku vede žáky k samostatnému sebehodnocení.
 - Důležitý je **pozitivní náhled na chybu**. Chyba je brána jako přirozený prvek procesu učení.
- c) evaluační listy, tzv. Learning Jigsaw** (příloha č.1-3) – pro hodnocení v umělecko-výchovných předmětech (HV, VV, PČ a TV).
- Learning Jigsaw jsou **puzzle s výstupy** umělecko-výchovných předmětů zpracované podle ŠVP a rozdělené do ročníků.
 - Slouží pro **hodnocení a sebehodnocení**. Žáci si průběžně či po skončení tematického celku vybarvují puzzle s výstupy, u kterých se spolu s učitelem shodli na tom, že jich bylo dosaženo.
 - Learning Jigsaw poskytují ucelený obraz o žákově celkovém pokroku a úspěších.

Ukázka evaluačního listu Hudební výchovy pro žáky 5. ročníku.

Hodnocení čtvrtletní

a) Tripartity

V prvním a třetím čtvrtletí vypracovává učitel **komplexnější hodnocení**, v němž se snaží zcela konkrétně popsat žakovu práci za celé období, jeho konkrétní pokroky, posuny či naopak. Mělo by být zřejmé, co se žák naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nehodnotí se jen konkrétní znalosti a vědomosti, ale i dovednosti a postoje žáka. Hodnotí se žakovo nasazení, úsilí, osobní přístup a odpovědnost. Součástí hodnocení je i hodnocení žakova chování.

K tomuto hodnocení dostává **prostor pro vyjádření** jak samotný žák, tak jeho rodiče. Děje se tak **na společných schůzkách “učitel – žák – rodič” tzv. tripartitách**. Jde o společné zhodnocení přístupu k práci, dosažených výsledků a naplňování dalšího postupu. Na těchto schůzkách je žák aktivním participantem a podílí se na vytváření dalších postupů vlastní práce.

b) Vysvědčení

Každé pololetí obdrží žák **vysvědčení**, které poskytuje žakovi a jeho zákonným zástupcům zpětnou vazbu o tom, do jaké míry a s jakým úspěchem se mu daří dosahovat očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP vedoucích ke klíčovým kompetencím. Vysvědčení obsahuje i evaluaci žakova chování. Hodnocení má motivační charakter a podporuje pozitivní vztah žáka ke škole a ke vzdělávání. Předměty vyučované ve spolupráci anglických a českých učitelů (HV, VV, PČ) jsou 1. pololetí hodnoceny českými učiteli a 2. pololetí anglickými učiteli.

U předmětů ČJ, MAT a AJ je celkové hodnocení na vysvědčení ovlivněno přístupem a vztahem žáka ke studiu, a to následující vahou:

v 1. ročníku	40%	v 2. ročníku	30%		
ve 3. ročníku	20%	ve 4. ročníku	15%	v 5. ročníku	10%

Vysvědčení žáka sestává z:

- **individualizovaného komentáře hodnotícího chování** dítěte - respektování pravidel, vztah se spolužáky, zapojování se do skupinových prací, schopnost samostatné práce a další.
- **obecných komentářů hodnotících studované předměty** (příloha č.4). Tyto komentáře jsou stejné pro všechny žáky jedné úrovně. Úrovně je šest a odpovídají převodu na známku (1+ nadstandardní jednička, 1, 2, 3, 4, 5), viz níže v dokumentu. Výsledná procentuální úspěšnost uváděná u předmětů teoretického zaměření je již ovlivněna přístupem a vztahem žáka ke studiu vahou 40% v 1. třídě, 30% ve 2. třídě, 20% ve 3. třídě, 15% ve 4. třídě a 10% v 5. třídě.

Součástí vysvědčení jsou **tabulky škálovaných výstupů** (příloha č.5-8). Tabulky škálovaných výstupů jsou zpracovány pouze pro předměty ČJ a MA, které jsou zásadní pro přijímání na pokračovací školy druhého stupně a víceletá gymnázia, a tudíž je stěžejní, aby zákonní zástupci měli detailní přehled o tom, v jakých oblastech se jejich dítěti daří a v jakých má ještě prostor ke zlepšení.

Jedná se o detailní zpětnou vazbu, ve které jsou formulované očekávané výstupy dle školního vzdělávacího programu ZŠ Compass a barevně zvýrazněno, do jaké míry žák tyto výstupy dosahuje. Pro vyšší objektivitu vychází tato tabulka čistě z prospěchu dítěte, není tedy ovlivněna jeho přístupem a vztahem ke studiu.

Ukázka škálovaných výstupů Matematiky pro žáky 2. ročník 1. pololetí.

Oblast	Podoblast	Předstupně dosažení očekávané úrovně			Očekávaná úroveň dle výstupů ŠVP
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	Znalost čísel do 1000	Číslo 0-1000 čte/ zapisuje/ porovnává a provádí rozklad čísel na stovky, desítky, jednotky zatím s výraznou pomocí učitele nebo častými nepřesnostmi.	Většinou s pomocí čte/ zapisuje/ porovnává čísla 0-1000 a provádí rozklad čísel na stovky, desítky, jednotky.	Číslo 0-1000 většinou správně čte/ zapisuje/ porovnává a provádí rozklad čísel na stovky, desítky, jednotky.	Číslo 0-1000 správně čte, zapisuje, porovnává a provádí rozklad čísel na stovky, desítky, jednotky.
	Sčítání a odčítání do 1000	Pouze s pomocí učitele a v poníženém rozsahu sčítá a odčítá v oboru 0-1000.	Sčítá a odčítá v oboru 0-1000, pracuje většinou s pomocí učitele a v poníženém rozsahu.	Sčítá a odčítá v oboru 0-1000, pracuje většinou samostatně, bez podstatnějších nedostatků.	Sčítá a odčítá v oboru 0-1000.
	Písemné sčítání a odčítání	Zatím pouze s pomocí učitele písemně sčítá a odčítá čísla do 1000.	S nepřesnostmi písemně sčítá a odčítá čísla do 1000/ provádí správný zápis počítání pod sebou.	S občasnými nepřesnostmi písemně sčítá a odčítá čísla do 1000/ provádí správný zápis počítání pod sebou.	Písemně sčítá a odčítá čísla do 1000, ovládá správný zápis počítání pod sebou.
	Počítání do 1000 z paměti	Zpaměti vypočítá jen velmi jednoduché příklady na sčítání, odčítání, násobení a dělení ještě nezvládá potřebné tempo.	Při počítání jednodušších příkladů na sčítání, odčítání, násobení a dělení z paměti častěji nestíhá potřebné tempo nebo chybí.	V potřebném tempu většinou správně z paměti vypočítá jednodušší příklady na sčítání, odčítání, násobení a dělení.	V potřebném tempu z paměti vypočítá jednodušší příklady na sčítání, odčítání, násobení a dělení.
	Indické násobení	Zatím pouze s pomocí učitele násobí jednociferným číslem pomocí indického násobení.	Zatím s nepřesnostmi násobí jednociferným číslem pomocí indického násobení.	S občasnými nepřesnostmi násobí jednociferným číslem pomocí indického násobení.	Násobí jednociferným číslem pomocí indického násobení.

6.3. Kritéria hodnocení žáků

Způsob hodnocení je podložen kritérii hodnocení, která se odvíjí od klíčových kompetencí.

Kritéria pro individuální hodnocení:

- osobní pokrok a posun ve zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- míra angažovanosti jednotlivých žáků na výsledku své práce
- tvořivost a schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností, jazyková správnost, srozumitelnost
- změny v chování, postojích a dovednostech žáka

Kritéria pro hodnocení skupinové práce jsou předem stanovena pro konkrétní práci, obvykle se hodnotí tato kritéria:

- dodržení tématu
- navrhování užitečných nápadů a myšlenek
- podíl žáka na práci skupiny
- podíl na přípravě materiálů
- vyjádření zaslouženého uznání spolupracovníkům ve skupině
- komunikace ve skupině
- schopnost objektivního hodnocení práce skupiny

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáka:

- písemná práce (písemné práce, testy, diktáty, slohové práce, cvičení, doplňování)
- zpracování referátů, úprava sešitů, samostatné aktivity, domácí úkoly

- problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy
- výroba pomůcek, modelů
- projekty, skupinová práce, projektové dny (ročníkové i celoškolní)

Žáci jsou s kritérii hodnocení seznámeni předem (na začátku školního roku, tematického celku, projektu či vyučovací hodiny). Kritéria hodnocení korespondují s očekávanými výstupy v ŠVP. Při hodnocení žáků je hlavní individuální přístup k jednotlivým dětem a jejich možnostem.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami pracující podle plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu a mají kritéria přizpůsobena tomuto plánu.

6.4. Sebehodnocení

Sebehodnocení považujeme za jednu z klíčových kompetencí, kterou chceme žáky naučit. K sebehodnocení jsou žáci naší školy vedeni od první třídy. Dochází k němu denně a to jak ústně, tak i písemně. Žáci jsou vedeni k hodnocení vlastních individuálních výkonů i práce ostatních a jsou seznámeni s různými formami sebehodnocení (grafický a písemný zápis do předmětových sešitů či zakres do evaluačních listů). V 1. a 2. ročníku probíhá sebehodnocení zejména formou ústního sebehodnocení, později jednoduchého grafického vyjádření, které pozvolna přechází v písemné vyjádření ve 3.-5. ročníku.

Sebehodnocení provádíme pravidelně. Je zaměřeno nejen na školní výstupy, ale také na dovednosti a postoje. K sebehodnocení se vyjadřuje učitel i rodič.

Žák je systematicky veden k využívání a potřebě sebehodnocení tak, aby zvládl:

- objektivně posoudit své znalosti a schopnosti - vyjádřit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy, jak bude pokračovat dál
- hodnotit své výkony, kvalitu své práce a schopnost učit se
- srovnávat názory, formulovat své myšlenky
- přijmout názory druhých
- uvědomovat si klady a zápory
- komunikovat, obhajovat vlastní názor
- stanovit si reálné cíle a plánovat, jak dosáhnout stanovených cílů

Sebehodnocení umožňuje žákům:

- poznat své slabé a silné stránky a své potřeby
- hodnotit svůj postup učení a jeho výsledky
- plánovat proces učení (cíle, metody, výsledky)
- být odpovědný za své výsledky v učení
- vnímat chybu jako součást procesu učení

6.5. Převod slovního hodnocení na známku

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace se týkají:

- obsahu
- rozsahu
- způsobu zpracování
- prezentace
- dalších životních dovedností (aktivita, tvořivost, zájem, samostatnost, aj.)

Hodnocení žákova prospěchu v předmětech s převahou teoretického zaměření

Hodnocení žákova prospěchu v předmětech s převahou teoretického zaměření poskytuje žákovi a jeho zákonným zástupcům zpětnou vazbu o tom, do jaké míry se mu daří dosahovat očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP vedoucích ke klíčovým kompetencím.

Míra úspěšnosti je rozdělena do 6ti úrovní vyjádřených slovně i procentuální úspěšností.

STUPEŇ	PŘEDMĚTY S PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ
VÝBORNĚ (nadstandard)	Dosahuje očekávaných výstupů, ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Výsledky jeho činnosti jsou nadstandardní. V písemných pracích, které podléhají bodovému hodnocení, dosahuje výborné úrovně v rozsahu 100 až 95%.
VÝBORNĚ	Dosahuje očekávaných výstupů a ovládá požadované poznatky. Samostatně uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nepřesnostmi. V písemných pracích, které podléhají bodovému hodnocení, dosahuje úrovně v rozsahu 94% - 90%.
CHVALITEBNĚ	Dosahuje prvního předstupně očekávaných výstupů a ovládá většinu požadovaných poznatků. Samostatně, popř. s lehkou pomocí, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Kvalita výsledků jeho činností je zpravidla bez podstatnějších nedostatků. V písemných pracích, které podléhají bodovému hodnocení, dosahuje úrovně v rozsahu 89% - 75%.
DOBŘE	Dosahuje druhého předstupně očekávaných výstupů. V ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků má nepodstatné mezery. Vyžaduje pomoc, případně oporu o skupinu při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při samostatném řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V písemných pracích, které podléhají bodovému hodnocení, dosahuje úrovně v rozsahu 74% - 50%.

DOSTATEČNĚ	Dosahuje třetího předstupně očekávaných výstupů. V ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků má podstatné mezery. Při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti, vyžaduje asistenci učitele nebo ponížený obsah či rozsah učiva. Při samostatném řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští závažných chyb. V písemných pracích, které podléhají bodovému hodnocení, dosahuje úrovně v rozsahu 49% - 25%.
NEDOSTATEČNĚ	V ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků má velmi závažné mezery. Při provádění požadovaných činností vyžaduje asistenci učitele a ponížený obsah i rozsah učiva. Neprojevuje samostatnost v myšlení, při samostatném řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští závažných chyb. V písemných pracích, které podléhají bodovému hodnocení, dosahuje úrovně v rozsahu méně než 25%.

Hodnocení žákova prospěchu v předmětech s převahou výchovného a uměleckého zaměření

Hodnocení žákova prospěchu v předmětech s převahou výchovného a uměleckého zaměření má formu slovního hodnocení bez procentuálního vyjádření. Je zaměřeno především na aktivní přístup, snahu o co nejlepší umělecký projev v rámci vlastních dispozic a na projevování zájmu o umění.

Míra úspěšnosti je i zde rozdělena do 6ti úrovní vyjádřených slovně.

STUPEŇ	PŘEDMĚTY S PŘEVAHOU VÝCHOVNÉHO A UMĚLECKÉHO ZAMĚŘENÍ
VÝBORNĚ (nadstandard)	Žák je v činnostech snaživý, aktivní a samostatný. Plně využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý a originální. Osvojené poznatky a získané dovednosti aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
VÝBORNĚ	Žák je v činnostech snaživý, aktivní a převážně samostatný. Využívá své osobní předpoklady, které rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák osvojené poznatky a získané dovednosti aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
CHVALITEBNĚ	Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý a samostatný. Své osobní předpoklady plně nevyužívá, s dopomocí dokáže rozvíjet své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je nedbalý a méně působivý. K aplikaci osvojených poznatků a získaných dovedností potřebuje pomoc druhých. Má menší zájem o umění a estetiku. Rozvíjí si v odpovídající míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.
DOBŘE	Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. K aplikaci osvojených poznatků a získaných dovedností potřebuje soustavnou pomoc druhých. Jeho projev je nedbalý a málo působivý. Nemá

	dostatečný zájem o umění a estetiku. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.
DOSTATEČNĚ	Žák je v činnostech převážně pasivní. Nerozvíjí své osobní předpoklady. Jeho projev je nedbalý, většinou chybný a postrádá estetickou hodnotu. Minimální osvojené poznatky a dovednosti nedovede aplikovat ani s pomocí druhých. Projevuje velmi malou snahu a nemá zájem o hodnocené obory. Nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.
NEDOSTATEČNĚ	Žák je v činnostech pasivní, odmítá plnit úkoly. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Hodnocení žákova chování

STUPEŇ	HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKA
VELMI DOBRÉ	Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní.
USPOKOJIVÉ	Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.
NEUSPOKOJIVÉ	Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

6.6. Autoevaluace (vlastní hodnocení)

Autoevaluace neboli sebehodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

Oblasti autoevaulace :

- Průběh vzdělávání
- Podmínky vzdělávání
- Výsledky vzdělávání
- Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů
- Řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl hodnocení a autoevaluace je:

- Získání podkladů pro vyhodnocení aktuálního stavu
- Stanovení strategií vedoucích ke zkvalitnění výchovně vzdělávací práce a služeb nabízených školou
- Udržování a další systematické zlepšování spolupráce s rodiči, žáky a partnery školy
- Udržení a další zlepšení příznivého klimatu školy
- Zvyšování úrovně vzdělání žáků a prohlubování jejich klíčových kompetencí
- Prohlubování a rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Nástroje autoevaluace a časový plán

K získávání informací jsou využívány: porady, hospitace, pozorování, rozhovory, dotazníky, ankety, vnější autoevaluace apod.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Průběh vzdělávání	Mapování realizace ŠVP, soulad ŠVP s RVP	pedagogické rady	4x ročně	vedení školy a pedagogové
		hospitace	2x ročně	vedení školy
		porady	1x týdně	vedení školy a pedagogové
		pozorování, vyhodnocení třídních a předmětových kurikul, sebereflexe (každodenní, neoficiální vyhodnocení pedagogické činnosti)	průběžně	všichni pedagogové
Podmínky ke vzdělávání	Pozitivní klima školy	každodenní neoficiální rozhovory s rodiči, žáky, zaměstnanci	průběžně	pedagogové a vedení školy
		diskuse se školskou radou;	v období školních rad 4-5x ročně	zástupci školské rady a vedení školy
		dotazník spokojenosti se školou	1x ročně	vedení školy
	Prostorové a materiální podmínky	pozorování, rozhovory se žáky, zaměstnanci a rodiči	průběžně	vedení školy, pedagogové
		diskuse se školskou radou	v období školních rad 4-5x ročně	zástupci školské rady a vedení školy
		dotazník spokojenosti se školou	1x ročně	vedení školy
	Zajištění odpovídajících personálních podmínek pro chod školy	pedagogické rady	4x ročně	vedení školy

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů	Vztah rodičů ke škole	diskuse se školskou radou	v období školních rad 4-5x ročně	vedení školy a pedagogové
		třídní schůzky, každodenní rozhovory s rodiči	čtvrtletně; denně	vedení školy a pedagogové
	Integrace žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných, uplatňování individuálního přístupu k žákům	hospitace, porady, pedagogické rady, školské rady, třídní schůzky, tripartity	V době konání hospitací, porad, pedagogických rad, školských rad, třídních schůzek, tripartit	vedení školy, zástupci školské rady, pedagogové
	Průběh třídních schůzek, tripartit a konzultací			
	Řešení problémů			
	Spolupráce s externími pracovníky			
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů	osobní evaluační a motivační pohovory s učiteli, hospitace, rozbor žakovských prací, individuální schůzky učitel-rodič-žák, testy, Scio národní testování (žáci 3. a 5. ročníku) vysvědčení, tabulky škálovaných předmětových výstupů ČJ a MAT, evaluační listy (learning Jigsaw)	listopad, leden, duben, červen	vedení školy a pedagogové
	Dosahování očekávaných výstupů z RVP ZV			
	Naplnění klíčových kompetencí žáků			
	Sebehodnocení		průběžně	žáci, pedagogové
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP	Komunikace mezi zaměstnanci školy	osobní evaluační a motivační pohovory s učiteli, porady vedení školy, pedagogické rady,	v období pedagogických rad, porad vedení	vedení školy a pedagogové
	Spolupráce zaměstnanců a vedení školy			
	DVPP - Další vzdělávání pedagogických pracovníků			

7. POUŽITÁ LITERATURA

1. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, Praha 2017.
2. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, Praha 2021.
3. Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání, VÚP, Praha 2005.
4. Školní vzdělávací program pro školy s ročníky pouze 1. stupně – Příklady, ukázky, pohledy z praxe, MŠMT 2009.
5. Doporučené učební osnovy předmětů ČJL, AJ a M pro základní školu, MŠMT 2011.

8. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Learning jigsaws HV
Příloha 2	Learning jigsaws VV, PČ
Příloha 3	Learning jigsaws TV
Příloha 4	Obecné komentáře ČJ, MAT, PRV, PŘ, VL, HV, VV, PČ, TV, ICT na vysvědčení
Příloha 5	Tabulka škálovaných výstupů ČJ 1. pololetí
Příloha 6	Tabulka škálovaných výstupů ČJ 2. pololetí
Příloha 7	Tabulka škálovaných výstupů MAT 1. pololetí
Příloha 8	Tabulka škálovaných výstupů MAT 2. pololetí

